

БИБЛИЈСКА
ДОКТРИНА

Окт. • Нов. • Дец. 2016.

КЊИГА О ЈОВУ

ХРИШЋАНСКА
АДВЕНТИСТИЧКА ЦРКВА

КЊИГА О ЈОВУ

октобар, новембар, децембар 2016.

Садржај:

1. Крај	5
2. Велика борба	13
3. »Еда ли се узалуд Јов боји Бога?«	21
4. Бог и људска патња	29
5. Проклет да је дан	37
6. Незаслужена клетва?	45
7. Божанска казна.....	53
8. Невина крв	61
9. Наговештаји наде	69
10. Елијујев гнев	77
11. Из вихора	85
12. Јовов Откупитељ	93
13. Јовов карактер.....	101
14. Јовове поуке	109

Књига о Јову

Аутор: Имре Токић

Број: 4/2016.

Припрема:

Хришћанска адвентистичка црква, Одељење за суботну школу

www.subotnaskola.org

Одговара:

Игор Боснић, Београд, Радослава Грујића 4

Превод: Драгана Годоран

Лектура: Томислав Стефановић

Издаје: ТИП Препород, Београд

За издавача:

Драган Пејовски,

11000 Београд, Радослава Грујића 4

Табеле заласка Сунца припрема: мр Радомир Грујић

Штампа: Euro Dream, Нова Пазова, 2016.

Тираж: 4000

© [2016] Генерална конференција Хришћанске адвентистичке цркве*. Сва права придржана. Ниједно лице или установа не може да мења, преправља, прилагођава, преводи, репродукује или објављује ниједан део библијске поуке без претходног писменог одобрења Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве*. Одељенске службе Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* су овлашћене да се побрину за превод библијске поуке, у складу са посебним смерницама. Ауторска права таквих превода и њихово објављивање и даље су у надлежности Генералне конференције. Изрази »Хришћанска адвентистичка«, »Адвентистичка« и лого са пламеном су регистроване ознаке Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* и не могу се користити без претходног одобрења Генералне конференције.

УВОД ВЕЧИТО ПИТАЊЕ

Упркос свеопште пропаганде која тврди супротно, хришћани имају веома логичне и разумне разлоге да верују у Бога. Иако уверавани од стране истакнутих појединаца да концепти еволуције о »природној селекцији« и »насумичним мутацијама« могу објаснити сложеност, чудо и лепоту живота, многи људи не прихватају такво гледиште и то с разлогом. И упркос најновијим »научним« изјавама да је универзум настао »ни из чега«, многи идеју о вечном Богу, насупротив настанку »ни из чега«, сматрају логичним и задовољавајућим објашњењем стварања.

Па ипак, чак и поред логике и разума који су чврсто на нашој страни, још увек постоји трајно присутан проблем зла, а самим тим и вечито питање: *Ако постоји Бог, који је толико добар, толико пун љубави и толико моћан, зашто има толико много патње?*

Из тог разлога ћемо овог тромесечја проучавати Књигу о Јову. Занимљиво је да је Књига о Јову, која се бави овим вечитим питањем, једна од првих написаних библијских књига. Бог нам је веома рано дао *одређене* одговоре на најтежа питања.

Одређене одговоре, не све. Вероватно ниједна библијска књига не може да одговори на сва питања; чак и Библија као целина то не чини. Ипак, Књига о Јову повлачи завесу и открива читаоцу да постоји стварност која превазилази оно што нам наша чула, чак и она подржана научним апаратима, могу открити. Води нас у царство које је, иако веома далеко у једном смислу, невероватно близу у другом. Књига о Јову показује нам оно што остатак Библије, такође, чини: природно и натприродно су нераздвојиво повезани. Она приказује начело и опомену које је апостол Павле изразио вековима касније: »Јер наш рат није с крвљу и с тијелом, него с поглавари-

ма и властима, и с управитељима таме овога свијета, с духовима пакости испод неба.« (Ефесцима 6,12)

Иако углавном говори о једном човеку, Књига о Јову представља извештај о свима нама, као што често ни наша патња нема нимало смисла. Чак и извештај о четири човека који посећују Јова одражава наше прилике, јер ко међу нама није покушао да се суочи са туђим патњама?

Ипак, пропустићемо кључну појединост у вези са Књигом о Јову ако је ограничимо само на покушаје напаћеног човечанства да схвати напаћено човечанство. Извештај је заправо приказан у оквиру велике борбе између Христа и сотоне у најдословнијем смислу, и то зато што је то најдословнија од свих борби, она која је започела на Небу, а води се и на Земљи у срцу, уму и телу сваког људског бића.

Поука за ово тромесечје сагледава извештај о Јову и изблиза, усредсређујући се на његове тренутне догађаје, и издалека, у том смислу да не само да сазнајемо како се књига завршава, већ упознајемо и ширу позадину у којој се извештај одвија. Онда је за нас читаоце који познајемо Књигу о Јову, али и читаву Библију, кључно да покушамо да све објединимо у целину, да схватимо што је могуће више, не само зашто живимо у свету зла, већ што је још важније, како да живимо у таквом свету.

Наравно, чак и после проучавања Књиге о Јову, чак и у контексту остатка Библије, вечито питање остаје. Међутим, уверени смо у вечити одговор: Исус Христос, »у коме имамо избављење крвљу Његовом«. (Ефесцима 1,7) – Онај кроз кога добијамо све одговоре.

Клифорд Голдштајн је уредник суботтношколске поуке. Ради при Генералној конференцији од 1984. године.

КРАЈ

Текстови за проучавање у току седмице: О Јову 42,10-17; 1. Мојсијева 4,8; Матеј 14,10; 1. Коринћанима 4,5; Данило 2,44; О Јову 14,14.15.

Текст за памћење: »А Исус јој рече: Ја сам Васкрсеније и Живот; који вјерује Мене ако и умре живљеће.« (Јован 11,25)

На писменим вежбама ученици бивају поучени колико је важно да њихов рад има добар закључак. Нарочито у белетристици, у којој је углавном све плод маште, писац треба да осмисли задовољавајући завршетак. Међутим, чак и у делима која не спадају у белетристику, важан је добар крај.

Шта је са стварношћу? Шта је са животом, који се не проживљава на страницама књиге или на филмском платну, већ у људском телу. Шта је са нашим животним причама? Какав крај оне имају? Како се одвијају? Да ли се сви нерешени детаљи лепо завршавају као у добром штиву?

Изгледа да није баш тако, зар не? Како се наше животне приче могу лепо завршити када се све завршавају смрћу? У том смислу наш живот заправо никада нема срећан крај, зар не, јер смрт повезујемо са срећом?

Исто важи и за Књигу о Јову. Иако се њен крај често описује као срећан, макар у поређењу са свим што је Јов доживео, он заправо и није тако срећан, зато што се и овај извештај завршава смрћу.

Ове седмице, на почетку проучавања Књиге о Јову, почећемо од њеног краја, зато што поставља питања и о нашем крају, не само тренутном, већ и вечном.

СРЕЋНИ ДО КРАЈА ЖИВОТА?

Често се децје приче завршавају реченицом: »И они су живели срећно до краја живота.« У неким језицима постала је скоро стереотип. Читава идеја је да, без обзира на заплет – отета принцеза, опасан вук, зао цар – главни јунак и, можда, његова супруга на крају односе победу.

Тако се завршава Књига о Јову, макар на први поглед. После свих невоља и несрећа које су задесиле Јова, његов живот се завршава, како бисмо то описали, у релативно позитивном тону.

Прочитајте последње стихове из Књиге о Јову 42,10-17. Шта они говоре о томе како се завршио Јовов живот?

Када бисте упитали која библијска књига има срећан крај, која књига се завршава речима »живели су срећно до краја живота«, многи би несумњиво навели Књигу о Јову.

Уосталом, обратите пажњу шта је Јов све имао на крају извештаја. Породица и пријатељи, који нису били присутни у време невоља (осим Елифаса, Вилдада, Софара, Елијуја и Јовове жене), дошли су да му пруже утеху. Великодушно су му давали новац. На крају извештаја Јов је имао два пута више него на почетку књиге, кад је материјално богатство у питању (упоредите: О Јову 42,12. и О Јову 1,3). Имао је десеторо деце, седам синова и три кћери, које је добио уместо седам синова и три кћери који су умрли (види: О Јову 1,2.18.19). У целој земљи »не нађоше се... тако лијепојех дјевојака као кћери Јовове« (О Јову 42,15), што није било речено за његове прве кћери. Тај човек који је био сигуран да је смрт пред њим, живео је још 140 година. »И умрије Јов стар и сит живота.« (О Јову 42,17) Израз »сит живота« на јеврејском користи се у опису последњих дана Аврамовог живота (1. Мојсијева 25,8), Исаковог (1. Мојсијева 35,29) и Давидовог (1. Дневника 29,28). Он указује на некога ко се налази на прилично добром и срећном месту у време потпуно несрећног догађаја: смрти.

Сви волимо приче које имају срећан крај, зар не? Које приче са срећним крајем знате? Какве поуке можемо извући из њих?

НЕСРЕЋАН КРАЈ

Књига о Јову завршава се извештајем да је у Јововом животу све било добро и да је умро »стар и сит живота«. Као што знамо, а знамо заиста добро, живот многих људи не завршава се тако. Чак и они који су били верни, часни и племенити нису се увек нашли у прилици сличној Јововој.

Како се завршила животна прича следећих библијских личности?

Авељ (1. Мојсијева 4,8)

Урија (2. Самуилова 11,17)

Илије (1. Самуилова 4,18)

Цар Јосија (2. Дневника 35,22-24)

Јован Крститељ (Матеј 14,10)

Стефан (Дела 7,59.60)

Као што можемо видети, у Библији има много извештаја који немају срећан крај. Разлог томе је што је живот пун догађаја који немају срећан крај. Било да људи подносе муке због узвишеног циља, било да умиру од страшне болести, или имају живот осуђен на бол и јад, многи не пролазе кроз своје невоље као победници, као што је Јов то учинио. У ствари, да будемо искрени, колико често све изађе на добро, као у Јововом случају? Није нам потребна Библија да бисмо сазнали ову страшну чињеницу. Ко међу нама не зна за несрећан крај?

Какве животне приче са несрећним крајем знате? Шта сте научили из њих?

Да, извештај о Јову завршава се у прихватљивом тону насупрот извештајима о другим библијским личностима, а често и осталим људима. Библијски истраживачи понекад говоре о Јововом »обновљењу«. И заиста, много тога у одређеној мери било је обновљено у његовом животу.

Међутим, да је то коначан крај извештаја, будимо поштени, да ли би извештај заиста био потпун? Јовове прилике су се несумњиво побољшале, у великој мери су се побољшале, али Јов је, ипак, на крају умро. И сва његова деца су умрла. Нема сумње да су се до одређене мере сви они суочавали са истим траумама и невољама као и ми, траумама и невољама које су једноставно животна неминовност у палом свету.

Јов никада, колико знамо, није сазнао разлоге који су се крили иза свих несрећа које су га погодиле. Да, добио је још деце, али шта је са његовом тугом и жаљењем за онима које је изгубио? Шта је са ожиљцима које је без сумње носио целог свог живота? Јовов живот срећно се завршио, али то није у потпуности срећан крај. Остало је превише нерешених проблема и питања без одговора.

У Библији је забележено да »Господ поврати што бјеше узето Јову« (О Јову 42,10), и заиста је било тако, нарочито у поређењу са оним што је раније имао. Међутим, још увек је много тога остало недовршено, неодговорено и неиспуњено.

Ово не треба да нас изненади, зар не? Уосталом, у овом свету какав је сада, без обзира на наш »крај«, био добар или рђав, неке појединости остају недовршене, неодговорене и неиспуњене.

Зато Јовов крај, у одређеном смислу, можемо посматрати као симбол, ма колико слаб, који указује на прави крај сваког људских јада и сваке патње. Он наговештава коначну наду и обећање о потпуном и целовитом обновљењу, које примамо кроз Јеванђеље Исуса Христа. У поређењу са тим Јовово обновљење је само бледа слика.

Прочитајте текст из 1. Коринћанима 4,5. Шта овај текст говори о томе да ће у овом животу нека питања остати без одговора, неиспуњена и недовршена? На какву наду нам заправо указује?

КОНАЧНО ЦАРСТВО

Библија је, између осталог, историјска књига. Међутим, она није само историјска књига. Она говори о догађајима из прошлости, историјским догађајима, али их користи (између осталог) да пружи духовне поуке. Користи догађаје из прошлости да нас поучи истинама о томе како треба да живимо овде и сада. (Види: 1. Коринћанима 10,11)

Међутим, Библија не говори само о прошлости. Говори и о будућности. Не говори само о догађајима који су се збили, већ и о догађајима који ће се збити. Указује на будућност, која досеже чак до краја времена. Теолошки израз који означава догађаје последњих дана, завршне догађаје, јесте »есхатологија«, који потиче од грчке речи која значи »последњи«. Понекад се њиме обухватају веровања о смрти, суду, небу, и паклу. Односи се, такође, и на обећање о нади у нови живот у новом свету.

Библија заиста много говори о последњим данима. Књига о Јову завршава се Јововом смрћу и да је она једина књига коју читалац може да прочита, поверовао би да се Јовова животна прича завршила смрћу, као што ће и наша – и да је то коначан крај, да више нема никакве наде, зато што, колико можемо закључити на основу онога што видимо, ничег нема после смрти.

Библија, међутим, учи нешто друго. Она учи да ће на крају времена бити успостављено Божје вечно царство, да ће заувек трајати и да ће бити вечни дом спасенима. За разлику од овоземаљских царстава која су пролазна, ово царство је трајно.

Прочитајте текст из Књиге пророка Данила 2,44; 7,18. Какву наду о крају времена истичу ови стихови?

»Велики план откупљења успео је да свет потпуно врати у окриље Божје наклоности. Све што је изгубљено грехом сада је враћено. Не само човек, и Земља је откупљена да буде вечни стан послушних. Шест хиљада година сотона се борио да Земљу задржи у својој власти. Сада се остварила првобитна Божја намера коју је имао приликом стварања. 'Али ће свеци Вишњег преузети царство и држаће царство навијек и довијека.'« (Данило 7,18; Елен Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 342. оригинал)

Књига о Јову заиста се завршава његовом смрћу. Радосна вест за нас, и за Јова, јесте да крај Књиге о Јову није крај Јовове животне приче, нити наша смрт представља наш крај.

ВАСКРСЕЊЕ И ЖИВОТ

Прочитајте текст из Књиге о Јову 14,14.15. Какво питање Јов поставља и како, на свој начин, одговара на њега?

Једна од тема у Књизи о Јову бави се питањем смрти. Како и не би? Свака књига која се осврће на људску патњу мора, наравно, да се осврне и на смрт, која је у великој мери извор наше патње. Јов пита да ли ће умрли поново живети, а затим каже да он чека да дође промена. Јеврејска реч за »чекати« обухвата, такође, идеју наде. Није у питању само чекање нечега, већ надање нечему.

Оно чему се он надао јесте његова »промена«. Ова реч потиче од јеврејског израза који значи »обновљење« или »замена«. Често се односи на промену одеће. Иако сама реч има широко значење, с обзиром на оквир – на питање какво »обновљење« долази после смрти, каквом »обновљењу« се Јов нада – шта би ова промена друго могла да представља осим промене из смрти у живот, време када ће Бог пожелети »дјело руку својих«? (О Јову 14,15)

Наравно, наша велика нада, велико обећање да смрт неће бити коначан крај, произилази из Исусовог живота, смрти и службе. »(Нови завет) нас учи да је Христос победио смрт, најтежег непријатеља људског рода и да ће Бог подићи мртве на последњем суду. Ово учење постаје суштинско за библијску веру... после Христовог васкрсења, јер добија своју потврду Христовом победом над смрћу.« (Џон Хартли, *The Book of Job*, NICOT, Accordance electronic ed. [Grand Rapids: Eerdmans, 1988], str. 237)

»А Исус јој рече: Ја сам Васкрсеније и Живот; који вјерује Мене ако и умре живљеће.« (Јован 11,25) Које Исусове речи у овом стиху пружају наду и сигурност у вези са »крајем«? Односно, шта ми знамо, а шта Јов није знао?

Упркос свим ужасним несрећама које су га погодиле, Јов не само да је остао веран Богу, већ му је враћено много више од онога што је претходно изгубио. Ипак, чак и овде, као и у случају већег дела Књиге о Јову, одређена питања остају без одговора. Наравно, Књига о Јову је само једна књига у Библији, и било би погрешно изградити целокупно учење на једној књизи. Имамо и остатак Писма који много доприноси разумевању многих тешких питања наведених у Књизи о Јову. Нови завет нарочито расветљава многа питања која људи у старозаветно време нису могли у потпуности разумети. Највећи пример је, можда, значење службе у Светињи. Ма колико да су верни Израелићци схватили смрт животиња и целу службу у Светињи, само захваљујући откривењу Исуса Христа и Његовој смрти на крсту овај систем је потпуније изнет на видело. Јеврејима посланица у великој мери расветљава значење целе службе. Иако данас имамо предност да знамо »садашњу истину« (2. Петрова 1,12) и сигурно нам је дато више светлости о тим питањима него што је било дато Јову, ипак морамо да научимо да живимо са питањима без одговора. Откривање истине је прогресивно, и упркос великој светлости која нам је сада дата, још увек много треба да научимо. У ствари, речено нам је да ће »откупљени путовати од планете до планете, и велики део свог времена посветиће истраживању тајни искупења. Протежући се кроз бескрајна времена вечности овај предмет стално ће бити нови подстрек за њихова истраживања«. (Елен Вајт, *Advent Review and Sabbath Herald*, 9. март 1886)

За разговор:

1. Шта представља идеја о прогресивном откривењу? Какве примере можете навести? На пример, почињемо да се бавимо аритметиком учећи бројеве, како да бројимо. Затим учимо како да сабирамо, одузимамо, множимо и делимо ове бројеве. Затим, прелазимо на сложеније области као што су алгебра, геометрија, аритметика, још увек радећи тим основним бројевима. Како нам ова делимична сличност помаже да схватимо идеју прогресивног откривења у теологији?
2. Прочитајте текст из Књиге о Јову 42,11. Коментатори вековима постављају питање где су били Јовови рођаци и пријатељи у време његове највеће потребе. Дошли су тек пошто се срећа окренула и прилике се побољшале у његовом животу. Шта није у реду са овом сликом?
3. Колико примера знате како се нечији живот рђаво завршио, и какву наду крст даје да ови рђави завршеци нису заправо крај нечијег животног извештаја?

ВЕЛИКА БОРБА

Текстови за проучавање у току седмице: О Јову 1,1-5; О Јову 1,6-12; Захарија 3,2; Матеј 4,1; Језекиљ 28,12-16; Римљанима 3,26; Јеврејима 2,14.

Текст за памћење: »А анђео Господњи рече сотони: Господ да те укори, сотоно. Господ да те укори, који изабра Јерусалим. Није ли он главња истргнута из огња?« (Захарија 3,2)

»Расути дуж страница и Старог и Новог завета леже многи извештаји и наговештаји о немилосрдном рату између Бога и сотоне, између добра и зла, и на космичком и на личном нивоу. Упоређујући ове текстове, стварамо мозаик истине кроз који можемо да сагледамо целовиту поруку Светог писма јасније него иначе.« (*The Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, стр. 969)

Тема велике борбе ствара образац који нам може помоћи да боље схватимо »целокупну поруку« Библије, нарочито план спасења. Иако је ова тема много очигледнија у Новом завету, налазимо је и у Старом. Можда нигде у Старом завету није дат јаснији увид у сотонино деловање, у ову борбу, и снажан утицај на садашњи живот, него у Књизи о Јову.

Ове седмице осврнућемо се на ширу стварност која се крије иза тренутне стварности, која је у средишту пажње у Књизи о Јову. Иако је наш живот другачији од Јововог, имамо нешто заједничко: и ми смо као и Јов укључени у ову борбу.

Књига о Јову почиње у извесној мери у позитивном тону. Макар са овоземаљске тачке гледишта, видимо човека који је благословен на сваки могући начин.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 1,1-4. Шта ови текстови откривају о Јововом начину живота? Шта је било позитивно у Јововом животу?

Извесно је да Јов све то поседује, укључујући и праведан карактер. Реч преведена као »добар« у Књизи о Јову 1,1. потиче од речи која може да значи »потпун« или »пун поштења«. Реч преведена као »праведан« може да значи и »прав, исправан«, а може да се односи на ходање исправним путем. Укратко речено, описујући богатог, верног и поштеног човека који има све, књига почиње сликом која веома подсећа на Едемски врт.

Ипак, он све то поседује у палом свету.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 1,5.6. Како ови текстови откривају стварност палог света у коме Јов живи?

»Док су његови синови и кћери приређивали светковине, дрхтао је да било чим не ожалосте Бога. Као верни свештеник у породици, он је за свакога од њих појединачно приносио жртве. Познавао је увредљиви карактер греха, и помисао да би његова деца могла да забораве божанске захтеве, водила га је пред Бога као њиховог посредника.« (Елен Вајт, *The SDA Bible Commentary*, 3. свеска, стр. 1140)

Очигледно је да је Јов уживао у благодању, у оној мери у којој је могао. Иако нам је приказана слика слична Едемском врту – човек води испуњен живот, има велику породицу, чувено име и многа добра, ипак се ради о животу којим живимо на палој планети огрезлој у греху. Као што ће Јов ускоро видети, живот носи и одређене опасности.

Које су тренутно добре стране у вашем животу? Како увек можете бити захвални за њих?

Књига о Јову почиње извештајем са Земље, са места које одише миром и спокојством.

Међутим, у шестом стиху првог поглавља место збивања се мења. Одједном се помера у потпуно другачији вид стварности, онај који људи не могу да виде осим уз помоћ божанског откривења. Занимљиво је запазити да овај други облик стварности, Небо, није мирно и спокојно као прилике на Земљи, макар као оне које су приказане на почетку књиге.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 1,6-12. Иако ћемо касније у току тромесечја много дубље проучавати ове стихове, запазите дешавања приказана у овим стиховима? Како се ова слика разликује од Јовових животних прилика на Земљи које смо управо упознали?

Многа питања треба проучити у ових неколико стихова. Они откривају стране нашег универзума које наши телескопи не могу да открију и у које људска наука није успела да проникне. Занимљиво је да они, такође, откривају космички сукоб. У овом тексту не наилазимо на миран, сталожен и спокојан разговор. Бог говори о Јову са (да искористимо људску идеју) осећањем поноса, као када се отац поноси својим сином. Сотона, насупрот томе, исмева речи које Бог изговара о Јову. »А сотона одговори Господу и рече: Еда ли се узалуд Јов боји Бога?« (О Јову 1,9) У сотониним речима упућеним Богу као да чујемо злобну иронију и подсмешљив тон.

Иако у овом тексту није јасно речено да се сукоб одиграо на Небу, сигурно се догодио управо на том месту. Створено биће, анђео, стоји пред Богом на Небу и ставља изазов пред Њега, пред осталим »синовима Божјим«. Тешко је замислити да неко на такав начин разговара са светским вођом, али у овом тексту затичемо биће које је то непосредно учинило Богу. Како се ово догодило?

Одговор проналазимо у теми која се у читавој Библији јавља на различитим местима и на различите начине. Зове се велика борба и пружа снажан образац који нам помаже да схватимо не само Књигу о Јову, већ и целу Библију и њено објашњење жалосне приче о греху и патњи на Земљи. И што је још важније, помаже нам да боље схватимо шта је Исус остварио за нас на крсту да би решио проблем греха и патње на Земљи.

Књига о Јову повлачи вео и открива димензију постојања коју нам наше очи, уши и овоземаљске филозофске теорије никада не могу показати. (Ако ништа друго, ови стихови требало би да нам покажу колико су ограничене наше очи, уши и овоземаљска филозофска учења када је реч о разумевању шире слике!) Ових неколико стихова, такође, откривају сукоб између Бога и тог другог бића, сотоне. Мада се приликом првог представљања ове борбе у Књизи о Јову она одиграва на Небу, она се брзо измешта на Земљу. У целој Библији проналазимо текстове који указују на овај текући сукоб који обухвата и нас.

Прочитајте следеће текстове. Како они откривају стварност борбе, која се води на Земљи, са злим натприродним силама?

1. Мојсијева 3,1-4.

Захарија 3,2.

Матеј 4,1.

1. Петрова 5,8.

1. Јованова 3,8.

Откривење 12,9.

Ови стихови само су незнатни примери између бројних текстова који, непосредно или посредно, указују на дословно постојање ђавола, натприродног бића са злим намерама. Иако многи људи сматрају да је сотона примитиван мит, са оваквим јасним библијским сведочанством не треба да подлегнемо таквој обмани.

На које начине, чак и сада, видимо стварност сотониног деловања у нашем свету? Шта је наша једина заштита?

JOB KAO SVET U MALOM

Уводни призори Књиге о Јову приказују неколико кључних тачака. Прво, као што смо већ навели, они откривају стварност друге димензије коју сада лично можемо да сагледамо – небеске димензије са небеским бићима другачијим од Бога. Друго, такође, показују колико је наш земаљски живот испреплетен са небеским царством. Дешавања на Земљи не раздвајају се од небеских бића у том царству. Треће, они откривају морални сукоб на Небу који је веома повезан са оним што се догађа на Земљи.

Укратко речено, ови уводни стихови, и они који следе, представљају приказ велике борбе у малом. Показују начин на који је велика борба, иако космичких размера, била испољена у животу једног човека, Јова. И као што ћемо видети, питања која се тичу ове борбе односе се на све нас.

У Књизи о Јову приказан је сотонин сукоб са Богом. Међутим, што није показано јесте како је тај сукоб започео. Како нам следећи стихови помажу да боље схватимо ову борбу? Исаија 14,12-14; Језекиљ 28,12-16; 1. Тимотију 3,6.

Елен Вајт говорила је о »закону љубави« као темељу Божје владавине. Забележила је да Бог, који не жели »изнуђену послушност«, свим својим моралним бићима признаје »слободну вољу«. Међутим, »неко је злоупотребио слободу коју је Бог дао својим створењима. Грех се зачео у ономе који је, осим Христа, уживао највећу част код Бога, који је био највиши у моћи и слави међу становницима Неба«. (*Стварање, патријарси и пророци*, стр. 34.35. оригинал) Она затим наводи претходне текстове из Књиге пророка Језекиља и Исаије да би описала сотонин пад.

Кључни појмови у овом тексту су »закон љубави« и слободна воља. Према Библији, сотона је попустио жељи за самоузвишењем и поносом због свог сјаја и лепоте. Не знамо зашто се то догодило; сигурно делом због онога што текст из 2. Солуњанима 2,7. назива »тајном безакоња«, што има смисла када схватимо колико је Божји закон тесно повезан са темељом Његове владавине. У тренутку када је сотона споменут у Књизи о Јову, његов пад већ се догодио и борба коју је његов пад изазвао већ је увелико трајала.

Са којим важним одлукама се тренутно суочавате, и на која библијска обећања се можете позвати да бисте били сигурни да сте донели исправне одлуке?

ОДГОВОРИ НА КРСТУ

У Књизи о Јову постављена су бројна важна питања. Међутим, на многа од ових питања нису дати одговори у овој књизи. Потребан нам је и остатак Библије. Али, и поред тога, и даље »видимо као кроз стакло у загонетки«. (1. Коринћанима 13,12)

Као што смо видели у одељку од среде, Књига о Јову, на пример, не каже ништа о томе како је започела сотонина побуна. Такође, не каже ништа о сотонином коначном поразу у великој борби. У ствари, упркос његовој главној улози у свему што следи у књизи – пошто се само два пута појављује (О Јову 1,6-12; 2,1-7) – сотону више не видимо. Он просто нестаје иако су последице уништења које је он изазвао остале. У остатку књиге он се више и не спомиње; скоро све што следи у књизи односи се на Бога, не на сотону. То има смисла зато што, напослетку, Књига о Јову говори о Богу и о томе какав је Он заиста.

Ипак, Библија нас не оставља без одговора на питање које се тиче сотониног пораза у великој борби. Суштина овог пораза је Исусова смрт на крсту.

Како нам следећи текстови помажу да објаснимо шта је Исус учинио што ће велику борбу привести крају. Јован 12,31.32; Откривење 12,10-12; Римљанима 3,26; Јеврејима 2,14.

Захваљујући крсту пред целим свемиром је разоткривено ко је заправо сотона, убица. Они који су познавали Исуса, док је владао на Небу, сигурно су били запрепашћени понижењем које је доживео од стране сотониних следбеника. Крст представља сотонин суд о коме Исус говори у 12. поглављу Јеванђеља по Јовану. Тек када је Спаситељ умро на крсту за »гријехе... свега свијета« (1. Јованова 2,2), Небо је могло да објави да је спасење остварено. Тада, на том месту, божанско обећање дато пре постања света (2. Тимотију 1,9) постало је стварност. Због Његове смрти за нас, Христос је могао бити »праведан и да правда онога који је од вјере Исусове«. (Римљанима 3,26) Односно, Он је на крсту оповргао сотонине оптужбе да Бог не може да подржи свој Закон (да буде праведан) и да истовремено спасе оне који су тај Закон прекршили (да буде Онај који оправдава). Сотонина судбина после Голготе била је запечаћена.

Како се можемо радовати ономе што је Христос учинио за нас на крсту, чак и усред невоља са којима се сада суочавамо у великој борби?

Идеју сукоба, борбе, између добра и зла налазимо у многим културама. Ова идеја је одолевала хиљадама година често изражавана у митовима. Данас, због утицаја више критике и модерног рационализма, многи хришћани поричу стварност дословног постојања ђавола и злих анђела. Они су, како тврде, само примитивни културолошки симболи за људско и природно зло. Са нашег адвентистичког гледишта, тешко је замислити како неко може уопште да разуме Библију ако не верује у постојање ђавола и његових анђела.

Нису сви хришћани поверовали у обману која пориче стварност ове космичке борбе између натприродних сила добра и зла. Евангелички писац Грегори Бојд, на пример, много је писао о постојању вишевековне (али не вечне) борбе између Бога и сотоне. У уводу своје књиге *God at War (Бог у рату)*, после објашњења неколико текстова из Књиге пророка Данила, Бојд је написао: »Библија од почетка до краја указује на духовна бића која постоје 'између' људи и Бога, чије понашање значајно утиче на људски живот, на боље или на горе. Заиста, управо оваква идеја, о којој расправљам у овом делу, лежи у средишту библијског погледа на свет.« (Грегори Бојд, *God at War* [Downer's Grove, Ill.: InterVarsity Press, 1997], стр. 11) Заиста је у праву.

За разговор:

1. Који још текстови говоре о сотони и другим демонским силама? Шта губимо ако их тумачимо само као симбол мрачне стране људског рода?

2. Николо Макијевели, фирентински писац из шеснаестог века, рекао је да је много боље да се поданици плаше свога владара него да га воле. За разлику од њега, Елен Вајт је записала: »Бескрајна мудрост није уништила сотону, чак и онда када је било одлучено да више не може остати на Небу. Пошто је служба из љубави једино прихватљива пред Богом, оданост Његових створења мора да почива на осведочењу у Његову праведност и добронамерност. Становници Неба и осталих светова, пошто нису били оспособљени да схвате природу или последице греха, не би у уништењу сотоне препознали деловање Божје праведности и милости. Да је он био одмах уклоњен, они би Богу служили из страха уместо из љубави.« (Велика борба, стр. 498.499. оригинал) Зашто Бог жели да Му служимо из љубави, а не из страха?

»ЕДА ЛИ СЕ УЗАЛУД ЈОВ БОЈИ БОГА?«

Текстови за проучавање у току седмице: О Јову 1; О Јову 2, 1; Коринћанима 4,9; 1. Мојсијева 3,1-8; Филибљанима 4,11-13; Матеј 4,1-11; Филибљанима 2,5-8.

Текст за памћење: »А он јој рече: **Говориш као луда жена; добро смо примали од Бога, а зла зар нећемо примати? Уза све то не сагријеши Јов уснама својим.**« (О Јову 2,10)

Књига о Јову отвара потпуно нову димензију реалности. Даје нам увид у велику борбу између Христа и сотоне. Тиме нам, такође, пружа образац, оквир, нацрт који нам помаже да боље схватимо свет у коме живимо, свет који нас често збуњује, запрепашћује, чак и плаши оним што ставља на наш пут. Међутим, Књига о Јову, такође, показује да ова велика борба није само борба коју води неко други, која се нас уопште не тиче. Да је макар тако; али нажалост није: »Тешко вама који живите на земљи и мору, јер ђаво сиђе к вама, и врло се расрдио, знајући да времена мало има.« (Откривење 12,12) Сотона је сишао на земљу и на море, и ми знамо да је његов гнев заиста велики. Ко од нас није осетио његов гнев?

Ове седмице наставићемо да проучавамо прва два поглавља Књиге о Јову у жељи да боље схватимо своју улогу у великој борби која наставља да бесни.

Прочитајте 1. поглавље Књиге о Јову. Посебно обратите пажњу на сотонине оптужбе против Јова. Шта сотона говори? Шта је наговештено његовим нападом? Кога сотона заправо напада?

»Нијеси ли га Ти оградио и кућу његову и све што има свуда унаоко-ло? Дјело руку његовијех благословио си, и стока се његова умножила на земљи.« (О Јову 1,10) Књига о Јову почиње указивањем не само на Јовову правду и добар карактер, већ и на материјалне благослове и богато домаћинство. Захваљујући томе владало је мишљење да је Јов »највећи од свијех људи на истоку«. (о Јову 1,3) Сотона је ове чињенице бацио Богу у лице заправо говорећи: *Само зато што то чиниш за њега, он Ти служи.*

Шта се подразумева под сотонином оптужбом да ће Јов »проклети Те у очи« (О Јову 1,11) ако му Бог све ово одузме? Овај напад је заправо напад непосредно на Бога. (Велика борба у сваком случају управо о томе говори.) Ако је Бог толико диван и толико добар, онда ће Му Јов бити послушан, гајиће страхопоштовање према Њему и служиће Му из љубави и захвалности. Уосталом, ко не би волео Бога који је толико много учинио за њега? Сотона је, у одређеном смислу, истицао да је Бог подмитио Јова да Му буде веран. Тако Јов, тврдио је он, није служио Богу из љубави према Њему, већ из себичних побуда.

Сетите се неких најгорих и најомраженијих владара, који су стекли одане пријатеље, верне до смрти, зато што су били добри према њима. Ако је Господ заиста добар, брижан и нежан Бог како је описано, онда ће Му Јов, чак иако изгуби сва та добра, и даље служити. Тврдећи, међутим, да Јов неће остати веран, сотона наговештава да чак и Јов не верује Богу у потпуности и да је веран само захваљујући ономе што му је Бог дао. Односно, на крају (према сотониним речима) Јовова верност у великој мери зависи од тога да ли он може да извуче неку корист за себе.

Зашто служите Господу? Претпоставимо да ваше побуде нису савршене. Ако морате да чекате да ваше побуде постану савршене (ако већ нису), шта може да се догоди вама и вашој вери?

Текст из Књиге о Јову 2,1-3. почиње понављањем текста из 1. поглавља, од 6. до 8. стиха. Велику разлику уочавамо у последњем делу 3. стиха из другог поглавља, у коме Бог лично говори да је Јов остао веран, упркос несрећама које су га погодиле. Стога, када дођемо до текста 2,3. изгледа да су се сотонине оптужбе показале лажнима. Јов је остао веран Богу и није Га проклео, као што је сотона тврдио да ће учинити.

Прочитајте 2. поглавље из Књиге о Јову. Шта се догађа у овим текстовима? Такође, зашто је значајна чињеница да и у 1. и 2. поглављу Књиге о Јову »синови Божји« сведоче у разговору између Бога и сотоне?

Израз »кожу за кожу« је непреводив израз који збуњује коментаторе. Идеја је, међутим, следећа: дозволи да се нешто догоди лично Јову, и то ће га навести да покаже каква је заиста његова верност. Уништи Јовово тело, његово здравље и види шта ће се догодити.

Занимљиво је да се сви ови догађаји не одигравају у празном простору. Оба примера сукоба на Небу, како је приказано у Књизи о Јову, дешавају се у оквиру неке врсте састанка између небеских бића и Бога. Сотона »јавно« износи своје оптужбе; односно, он то чини пред овим бићима. Ова идеја се савршено уклапа са оним што знамо о великој борби. Она се одвија пред целим свемиром. (Види: 1. Коринћанима 4,9; Данило 7,10; Откривење 12,7-9)

»Међутим, план откупљења имао је ширу и дубљу намеру него што је само спасење човека. Христос није само због тога дошао на Земљу; није дошао само зато да би становници овог малог света могли да поштују Божји закон онако како он то заслужује, већ и да пред целим свемиром оправда Божји карактер... Христово дело умирања за спасење човека неће учинити само да Небо постане приступачно човеку, већ ће и пред очима целог свемира оправдати Бога и Његовог Сина због Њиховог поступања према сотониној побуни. Оно ће потврдити трајност Божјег закона и показати природу и последице греха.« (Елен Вајт, *Стварање, патријарси и поророци*, стр. 68.69. оригинал)

Како је Јов реаговао после сотониног првог удараца, после вести о свим несрећама које су га задесиле? (Види: О Јову 1,20-22) Зашто је значајна чињеница да чак и усред овакве трагедије, »не сагријеши Јов, нити рече безумља за Бога«?

У средишту Божје владавине, која је утемељена на љубави, јесте слобода избора. Бог жели да Му служимо зато што Га волимо, не зато што смо присиљени да Му служимо. »Сотона је наговестио да Јов служи Богу из себичних побуда... Покушао је да оспори да истинска религија проистиче из љубави и разумног поштовања Божјег карактера, да искрени верници воле религију ради ње саме – не ради награде; да служе Богу зато што је таква служба исправна сама по себи, а не зато што је Небо препуно славе; да воле Бога зато што је достојан њихове љубави и поверења, а не зато што примају Његове благослове.« (*The SDA Bible Commentary*, 3. свеска, стр. 500)

Јов је доказао да су сотонине оптужбе лажне. Међутим, иако је Бог знао како ће се догађаји развијати, Јов је могао да поступи другачије. Могао је да погреши, могао је да »рече безумља за Бога«. Није Бог приморао Јова да поступи онако како је поступио. Његова истрајна верност, с обзиром на околности, била је задивљујуће сведочанство пред људима и анђелима.

Упоредите догађај из 1. поглавља Књиге о Јову са оним што се догодило Адаму и Еви у 1. Мојсијевој 3,1-8. Зашто ово поређење чини њихов грех страшним?

Адам и Ева, невина бића усред савршеног раја, сагрешили су и пали у грех због сотониног напада; Јов, усред великог бола, трагедије и уништења, остао је веран Господу упркос сотониним нападима. У оба случаја имамо снажан пример да су важни исходи зависили од слободне воље.

Како нам Јовова реакција у овом примеру показује колико бедни, прости и лажни могу бити наши изговори за грех?

ЈОВОВА СУПРУГА

Сада је вероватно права прилика да се осврнемо на још једну жртву из извештаја о Јову: његову супругу. Она се јавља само у тексту из Књиге о Јову 2,9.10. После тога нестаје из извештаја и историје. Више ништа није речено о њој. Међутим, с обзиром на све што се догодило, ко може замислити бол који је ова несрећна жена доживела? Њена трагедија, судбина њене деце и других жртава у 1. поглављу, показују свеопштост патње. Сви смо укључени у велику борбу; нико не може да је избегне.

Упоредите следеће текстове: О Јову 2,3. и О Јову 2,9. Који сличан израз су и Бог и Јовова супруга употребили, и зашто је важно како су га употребили?

Није случајно што се исти израз у вези са држањем »доброте« јавља у оба текста. Реч преведена као »доброта« потиче од исте речи употребљене у Књизи о Јову 1,1. и 1,8. која се често преводи као »беспрекоран«. Сам корен речи носи идеју о »потпуности« и »пунини«.

Жалосно је што је Јовова жена била особа која је ставила изазов пред Јова управо у вези са оним што је било предмет Божјих похвалних речи. У свом болу, у својој тузи, она наговара Јова да учини управо оно што Бог каже да неће учинити. Међутим, сигурно не можемо да је осуђујемо. Важну поуку нам даје о томе да будемо пажљиви да не бисмо некоме постали камен спотицања. (Види: Лука 17,2)

Прочитајте текст из Књиге о Јову 2,10. Какво моћно сведочанство Јов овде износи? Види: Филибљанима 4,11-13.

Јов открива искреност своје вере. Он служи Господу и у добру и у злу. Занимљиво је што се у извештају сотони губи сваки траг и што се више не појављује. Иако се у тексту ништа не спомиње, ми можемо замислити сотонину огорченост и гнев због Јововог одговора. Уосталом, погледајте како је лако уништио Адама и Еву и многе друге. »Опадач браће наше« (Откривење 12,10) мораће да пронађе неког другог да опада.

Како учимо да будемо верни Богу и у добру и у злу?

ПОСЛУШНОСТ ДО СМРТИ

Текст из Књиге о Јову 1,22. гласи: »Уза све то не сагријеши Јов, нити рече безумља за Бога.« Текст 2,10. гласи: »Уза све то не сагријеши Јов уснама својим.« У оба примера, упркос нападима, Јов је остао веран Господу. Оба текста наглашавају чињеницу да Јов није сагрешио, ни делима ни речима.

Наравно, у овим текстовима се не каже да Јов није био грешник. То никада не би могло бити речено зато што Библија учи да смо сви грешници. »Ако речемо да не сагријешисмо, градимо Га лажом, и ријеч Његова није у нама.« (1. Јованова 1,10) Ако је неко »добар и праведан«, боји се Бога и уклања се од зла (О Јову 1,1), то не значи да је безгрешан. И Јов је, као и остали, био рођен у греху и био му је потребан Спаситељ.

Ипак, упркос свему што га је задесило, остао је веран Господу. У том смислу, Јов би на својствен начин могао да представља симбол, бледи пример Исуса (види: 14. библијска доктрина) који се усред страшних невоља и искушења није предао, није пао у грех, већ је одбацио сотонине оптужбе против Бога. Наравно, Христово дело било је много веће, узвишеније и са важнијим последицама од онога што је Јов учинио. Ипак, одређена подударност остаје.

Прочитајте текст из Јеванђеља по Матеју 4,1-11. Како Јовово искуство одражава догађај из овог текста?

Иако се налазио у тешким околностима, слаб због недостатка хране, Исус у људском телу, у »обличју тијела грјеховнога« (Римљанима 8,3), није учинио оно што је сотона тражио од Њега, као ни Јов. И као што је сотона нестао са попришта догађаја, када је Јов потврдио своју верност, тако и Исуса према Светом писму »остави ђаво« (Матеј 4,11; Јаков 4,7) када је одолео сотонином последњем уложеном напору.

Ипак, оно са чим се Исус суочио у пустињи био је само почетак. Његова права проба наступила је на крсту, и ту је, такође, упркос свему што се обрушило на Њега (чак и горе него са чим се Јов суочио) Исус остао веран, до саме смрти.

Прочитајте текст из Филиплјанима 2,5-8. Какву наду нам пружа Христова »послушност до саме смрти«? Какав би живот требало да водимо као одговор на Његову послушност?

Студенти који су помно проучавали Књигу о Јову на јеврејском језику наишли су на занимљиву чињеницу. Речи које је Јовова супруга упутила Јову преведене су на следећи начин: »Прокунџи Бога па умри.« (О Јову 2,9) Текст 1,5. гласи: »Може бити да су се огријешили синови моји и похулили на Бога у срцу свом«, а превод текста 1,11.: »Али пружи руку своју и дотакни се свега што има, проклеће те у очи.« Међутим, у свим овим примерима реч преведена као »проклети« потиче од речи која значи »благословити«. Реч изведена из корена *brk* користи се у целој Библији са значењем »благословити«. Исти корен користи се у 1. Мојсијевој 1,22. када је Бог »благословио« бића која је створио, и у Псалму 66,8: »Благосиљајте, народи, Бога нашега!«

Зашто је, онда, исти глагол, који значи »благословити« преведен као »проклети« у ових неколико текстова? Као прво, ако се идеја »благослова« јавља у текстовима у Књизи о Јову, текстови не би имали смисла. Зашто би Јов у тексту 1,5. желео да принесе жртве Богу у случају да његови синови »благослове« Бога у свом срцу? Контекст захтева другачије значење. Исти случај је и у 1,11. и 2,5. Зашто би сотона помислио да ће Јов благословити Бога ако га задеси несрећа? Оквир текста захтева да се уместо тог значења употреби реч »проклети«. Такође, зашто би Јов укорио своју жену што му је рекла да благослови Бога (О Јову 2,9.10)? С обзиром на оквир текста, ови стихови имају смисла само ако се подразумева идеја о »клетви«.

Зашто писац, онда, није употребио реч која има значење »проклети«? Учени људи верују да је у питању реч за ублажавање, јер је сама идеја да се Бог прокуне била увредљива за пишчеву верску осетљивост (исту ситуацију запажамо у стиховима из 1. О царевима 21,10.13, у којима реч преведена као »хулити« потиче од корена *brk*, »благословити«). Значи, Мојсије је употребио реч »благословити« уместо одговарајуће речи за »проклети«, иако је очигледно да се указује на идеју о »проклетству«.

За разговор:

1. Зашто људи у време невоље обично доводе у питање Божје постојање или Божји карактер? Зашто у окрутној стварности у овом палом свету, свету у коме је велика борба стварна, крст морамо увек имати пред собом?

2. Мада је нама позната позадина догађаја из извештаја о Јову, колико знамо, Јову није била. Све што је знао биле су несреће које су га задесиле. Он није познавао ширу слику. Шта то говори о потреби да се усред искушења сетимо да постоји шира слика коју често не видимо или не схватамо? Како из оваквог схватања можемо да извучемо утеху?

БОГ И ЉУДСКА ПАТЊА

Текстови за проучавање у току седмице: Римљанима 1,18-20; О Јову 12,7-10; Откривење 4,11; Колошанима 1,16.17; Матеј 6,34; О Јову 10,8-12; Римљанима 3,1-4.

Текст за памћење: »Не брините се, дакле, за сјутра; јер сјутра бринуће се за се. Доста је сваком дану зла свога.« (Матеј 6,34)

За разлику од осталих библијских књига, Књига о Јову потпуно је померена из оквира Израиља и израиљског народа. Од 1. Мојсијевог, од Божјег обећања датом Авраму »учинићу од тебе велики народ« (1. Мојсијева 12,2), до Откривења, које описује »свети град« Јерусалим (Откривење 22,19), тема Израиља и његовог заветног односа са Богом, на одређени начин, непосредно или посредно, помаже у обликовању сваке књиге.

У Књизи о Јову ниједна од ових тема се не спомиње, чак ни један од најважнијих догађаја из историје старог Израиља, излазак из Египта. Највероватније да је разлог томе то што је Мојсије написао Књигу о Јову, заједно са Првом књигом Мојсијевог, док је боравио у мадијанској земљи (види: *The SDA Bible Commentary*, 3. свеска, стр. 1140); излазак из Мисира тада се још није догодио, што објашњава зашто није поменут.

Међутим, можда постоји још један разлог, још важнији. Једна од кључних тема у Књизи о Јову, људска патња, је свеопштег карактера. Она није ограничена на неки одређени народ или време. Било да смо Јевреји или незнабошци, сви смо упознали Јовове невоље, и чињеницу да бол влада у палом свету. Ма колико јединствен његов бол, Јов представља све нас у нашим патњама.

Прочитајте текст из Римљанима посланице 1,18-20. О чему Павле овде говори?

У овим реченицама запажамо снажну поруку. Довољно чињеница о Божјем постојању откривено је кроз »створења«, односно, кроз створени свет, тако да људи неће имати »изговора« за своје неверовање. Павле каже да људи само из дела стварања могу довољно сазнати о Божјем постојању и Његовој природи тако да праведно могу бити осуђени на дан суда.

Нема сумње да нам природа заиста много открива о Божјем постојању. Савремена наука нам, такође, открива појединости о чудима стварања која наши преци, само пре 300 година, а још мање они који су живели пре 3000 година, нису могли ни замислити. Међутим, овде уочавамо занимљиву иронију: што наука проналази више сложености у животу, мање вероватне постају њене тврдње да је живот настао случајно и насумично. Ајфон, на пример, чији изглед сведочи да је резултат нечије замисли, који својим спољашњим и унутрашњим карактеристикама открива одређену сврху, и који ради само према утврђеном обрасцу, направљен је, наравно, на основу неког плана. Међутим, људско биће, чији изглед сведочи да је резултат нечије замисли, који својим спољашњим и унутрашњим карактеристикама открива одређену сврху, и који ради само према утврђеном обрасцу, према нашем уверењу је резултат искључиво чисте среће. Жалосно је што су многи људи обманути и верују у такве тврдње.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 12,7-10. Како речи овог текста одражавају идеју представљену у Римљанима посланице 1,18-20?

И у овим стиховима, такође, је речено да се Божје постојање може запазити у створеном свету. Иако природа, нарочито у свом палом положају, не открива у потпуности Божји карактер, она свакако открива Његову стваралачку силу и видове Његове добротe.

Шта у природи нарочито говори о Божјој сили и доброти? Како можете стећи снагу и охрабрење из поруке коју она даје?

НИШТА НИЈЕ НАСТАЛО САМО ОД СЕБЕ

Има много утицајних и снажних доказа у корист Божјег постојања. Поред сведочанства створеног света, постоји и такозвани »космолошки« аргумент. У суштини, у питању је идеја да ништа није проистекло само од себе и да ништа није настало само од себе, већ да је све што је створено створио неко ко је већ постојао, а и он је морао бити створен од стране онога ко је већ постојао. И тако се низ наставља, све док не дођемо до некога ко није створен, некога ко је одувек постојао, некога ко не познаје непостојање. Ко би други то могао бити осим Бога описаног у Светом писму?

Шта следећи текстови уче о пореклу свега створеног?

Откривење 4,11.

Колошанима 1,16.17.

Јован 1,1-3.

Из ових текстова сазнајемо ко је најлогичније објашњење стварања – вечни Бог. Неки мислиоци, који се противе идеји да Бог постоји, понудили су још један предлог. Уместо идеје да је свемоћни и вечни Бог створио свемир, речено је да га »ништа« није створило. Чак и познати научник као што је Стивен Хокинг, који данас заузима место које је Исак Њутн некада заузимао, тврди да »ништа« није створило свемир.

»Будући да постоји закон гравитације свемир може да створи и створиће себе ни из чега.« (Стивен Хокинг и Леонард Млодинов, *The Grand Design* [New York: Random House, 2010], стр. 180)

Иако Хокинг мноштвом дубоких и сложених математичких задатака описује ову идеју, треба да се запитамо следеће: ево нас овде, 400 година од почетка научне револуције, а један од најбољих светских научника тврди да је свемир и све што је у њему настало ни из чега? Грешка је грешка, чак и када је изговори велики научник.

У овом контексту прочитајте текст из 1. Коринћанима 3,19. Зашто је важно да хришћани увек имају ову истину пред собом?

Упркос мноштву људи који не верују у Бога, верници своје веровање могу поткрепити мноштвом добрих разлога. Међутим, многи већ вековима користе један вечити проблем да би оправдали своје неверовање, а то је проблем људске патње и зла. Како Бог може бити добар, пун љубави и моћан, ако зло постоји? Ово питање је многим било, а и даље је, камен спотицања. Такође, ако смо искрени, признаћемо да нема верника, да нема особе која је окусила и искусила Божје постојање и Његову љубав, а да се повремено није борила са овим питањем?

Занимљиве су, зато, речи Елен Вајт које је забележила у складу са јеврејском традицијом да је Мојсије написао Књигу о Јову у мадијанској земљи. »Дуге године проведене усред пустињске усамљености нису биле изгубљене. Мојсије не само да се припремао за велико дело које је било пред њим, већ је за то време, под надахнућем Светога Духа, написао Прву књигу Мојсијеу и Књигу о Јову, коју ће са најдубљим интересовањем читати Божји народ до краја времена.« (Елен Вајт, *The SDA Bible Commentary*, 3. свеска, стр. 1140)

Једна од прве две написане библијске књиге, Књига о Јову, говори о свеопштем питању људског бола и патње. Будући да је Бог знао да ће људима ово питање бити веома важно, Он је, од самог почетка, надахнуо Мојсија да забележи извештај о Јову у Његовој речи. Бог нам је објавио, на самом почетку, да нисмо сами у свом болу и патњи, да је Он поред нас, да зна шта нас тишти, и да можемо имати наду да ће Он на крају све довести на своје место.

Шта следећи текстови говоре о постојању зла? Матеј 6,34; Јован 16,33; Данило 12,1; Матеј 24,7.

Без обзира колико је постојање зла разумљива чињеница, која не иде у прилог Божјем постојању, у светлости Светог писма она нема смисла. Иако Библија учи да постоји свезнајући, свемоћни Бог пун љубави, такође учи да постоји зло, људска патња и невоља. Зло није изговор за неверовање у Бога. У ствари, летимично читање Књиге о Јову показује да чак и усред потпуне потиштености, Јов никад није довео у питање Божје постојање. Питање које је овде оправдано поставити јесте зашто му се све то догодило?

Природно је да постављамо питања о злу које видимо. Како упркос злу можемо имати поверење у Божју доброту?

НЕДОУМИЦА

Прочитајте следеће текстове из Књиге о Јову. Са којим питањем се Јов бори? Које питање не поставља? О Јову 6,4-8; О Јову 9,1-12.

Као што је речено у претходном одељку, у Књизи о Јову никада није било постављено питање о Божјем постојању. Уместо тога, питање је гласило: Зашто је Јов прошао кроз таква искушења? Узевши у обзир све што му се догодило, то је заиста било поштено питање, нарочито зато што је веровао у Бога.

Ако је неко, на пример, атеиста и доживи невоље, одговор на питање *зашто* могао би да буде прилично једноставан и јасан. Живимо у бесмисленом и бесциљном свету који није нимало брижан према нама. Усред окрутних, хладних и грубих природних сила, понекад постајемо жртве невоља које немају никакву сврху. Како би и могле да је имају? Ако живот сам по себи нема смисла, онда невоље које прате тај живот морају исто тако бити бесмислене.

Иако многи људи овај одговор могу сматрати незадовољавајућим и безнадежним, он сигурно има смисла у односу на претпоставку да нема Бога. Са друге стране, неко попут Јова има другачију недоумицу.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 10,8-12. Како нам ови текстови помажу да схватимо са колико тешким питањима се Јов борио?

Да, питање са којим се Јов бори исто је питање са којим се већина оних који верују у Бога борила и још увек се бори: Ако постоји Бог, добар Бог пун љубави, зашто људи пате? Зашто чак и »добри« људи, као што је Јов, пролазе кроз невоље и искушења која, како се често чини, немају никаквог смисла? Да поновимо, да је универзум без Бога, одговор би гласио да ово једноставно значи живети у чисто материјалистичком космосу у коме су људска бића само случајни производ атома и молекула.

Јов је знао да је у питању нешто више од тога. И ми знамо, отуда недоумица.

ОПРАВДАЊЕ

Прочитајте текст из Римљанима посланице 3,1-4. Иако је непосредни оквир текста неверност појединих припадника Божјег заветног народа, о ком већем проблему Павле овде говори? Шта Павле говори о Богу?

Наводећи речи из Псалма 51,4. Павле говори лично о Господу: »Да се оправдаш у својијем ријечима, и да побиједиш кад ти стану судити.« (Римљанима 3,4) У овом стиху крије се идеја која се јавља на различитим местима у Светом писму. Реч је о теодицеји (оправдање), која се бави разумевањем Божје доброте у сусрету са злом. Питање које проучавамо ове седмице старо је вековима. У ствари, целокупна велика борба је сама по себи права теодицеја. Божја доброта биће окривена пред људима, пред анђелима, пред читавим свемиром, упркос злу које влада у свету.

»Свако питање о истини и заблуди које се појавило за време дугог трајања велике борбе сада је разјашњено. Последице побуне, плодови одбацивања божанских правила, све је изложено погледу свих створених бића. Разлика између сотонине владавине и божанске управе представљена је целом свемиру. Сотону су осудила властита дела. Божја мудрост, Његова праведност и Његова доброта потпуно су одбрањене. Сада је постало јасно да су сви Његови поступци у великој борби били учињени тако да донесу вечно добро Његовом народу и добро свим световима које је створио.« (Елен Вајт, *Велика борба*, стр. 670.671. оригинал)

Ма колико нам било тешко да сада све схватимо, утонули у свет греха и патње, (ако је нама тешко, замислите шта је Јов о томе мислио), када свему дође крај, моћи ћемо да видимо Божју доброту, правду, љубав и поштење у свим Његовим поступцима према људском роду, сотони и греху. То не значи да је све што се догађа у свету добро; јасно је да није. То само значи да Бог делује на најбољи могући начин, и онда када се ово страшно искуство са грехом заврши, моћи ћемо да узвикнемо: »Велика су и дивна дјела Твоја, Господе Боже Сведржитељу, праведни су и истинити путеви Твоји, Царе светијех.« (Откривење 15,3)

Зашто је толико важно да славимо Бога, чак и сада, чак и усред искушења која тешко подносимо?

Хришћански писац и апологета К. С. Луис написао је књигу у којој говори о смрти своје супруге и својој борби да прихвати њену смрт:

»Не могу да кажем да сам у великој опасности да престанем да верујем у Бога. Стварна опасност лежи у томе да почнем да верујем тако страшне појединости о Њему. Закључак кога се плашим није: 'Значи, Бог уопште не постоји', већ 'Значи, овакав је заиста Бог. Не обмањуј себе више.'« (А *Grief Observed*, стр. 6.7) Са овим питањем се и Јов лично борио. Као што смо видели, он никада није посумњао у Божје постојање; оно са чим се борио јесте питање које се тиче Божјег карактера. Јов је верно служио Господу. Јов је био »добар« човек. Зато је знао да није заслужио оно што му се догодило. Он је поставио питање које велики број људи који верују у Бога поставља када их снађу невоље: Какав је заиста Бог? Зар велика борба не говори управо о томе? У великој борби се не поставља питање да ли Бог постоји, већ какав је Његов карактер. Иако је много тога укључено у решавање велике борбе, нема сумње да је Исусова смрт на крсту, на коме Божји Син »предаде Себе за нас у прилог и жртву Богу на слатки мирис« (Ефесцима 5,2), више од свега другог читавом свемиру открила прави карактер нашег Створитеља. Крст показује да је Господ, Бог коме сви можемо веровати.

За разговор:

1. Размишљајте о патњи оних који не верују у Бога. Као што смо видели, они не морају да се боре са истим питањима са којима се верници боре када се суоче са трагедијом. Са друге стране, какву наду имају да ће добити одговоре, или да ће пронаћи решење? Замислите како би било да пролазимо кроз све кроз шта пролазимо у овом свету, а да верујемо да се све завршава у гробу, после кога нема ничега. Не треба да нас чуди што многи људи који не верују у Бога очајавају у свом животу или не налазе његов смисао. Световна литература пуна је њихових вапаја и приговора о томе колико је све бесмислено. Како, онда, можемо, притиснути јадима, упркос тешким питањима која остају, извући наду из своје вере?

2. Зашто је управо сада толико важно да размишљамо о крсту, најснажнијем откривењу Божје љубави и Божјег карактера? Када смо окружени тугом, жалошћу, необјашњивим злом, шта нам крст говори о Божјем карактеру? Када стварност крста стално имамо пред собом, какву наду имамо у крајњи исход без обзира са чим се суочавамо?

ПРОКЛЕТ ДА ЈЕ ДАН

Текстови за проучавање у току седмице: О Јову 3,1-10; Јован 11,11-14; О Јову 6,1-3; 7,1-11; Јаков 4,14; О Јову 7,17-21; Псалом 8,4-6.

Текст за памћење: »Достојан си, Господе, да примиш славу и част и силу; јер си Ти саздао све, и по вољи Твојој јест и створено је.« (Откривење 4,11)

Док читамо извештај о Јову, стичемо две посебне предности: прво, сазнајемо како се извештај завршава, и друго, добијамо увид у позадину, космички сукоб који се одвија иза сцене.

Јов све ово није знао. Све што је знао било је да му је све у животу ишло на добро, све док се изненада несрећа за несрећом, трагедија за трагедијом, нису обрушиле на њега. Такође, овај човек, »највећи од свију људи на истоку« (О Јову 1,3), био је принуђен да жали и тугује на хрпи пепела.

У даљем проучавању Књиге о Јову, покушајмо да ставимо себе у Јовов положај, јер ће нам то помоћи да боље схватимо збрку, гнев и тугу кроз које је пролазио. Ово, у неку руку, не би требало да нам буде веома тешко, зар не? То не значи да смо доживели исто што и Јов, али ко међу нама, рођен у људском телу у палом свету, није осетио збуњеност због одређене трагедије или патње, нарочито када тежимо да служимо Господу верно и да чинимо што је право у Његовим очима?

Замислите да сте Јов. Ваш живот, све за шта сте се борили, све што сте постигли, све чим вас је Бог благословио, одједном се необјашњиво руши. То заиста нема смисла. Чини се да не постоји никакав разлог за то, ни добар ни рђав.

Пре много година, у саобраћајној несрећи, када је школски аутобус слетео с пута, много деце изгубило је живот. Поводом овог догађаја један атеиста је изјавио да овако нешто можемо да очекујемо у свету који нема смисла, сврху ни правац. Оваква трагедија нема смисла, зато што свет нема смисла.

Међутим, као што видимо, овај одговор не задовољава оне који верују у Бога. Ни Јова, верног Господњег слугу, овај одговор није задовољио. Али, шта је био прави одговор, шта је било објашњење? Јов га није имао. Све што је имао јесте неизмеран бол који је неизбежно био праћен мноштвом питања.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 3,1-10. Како је Јов први пут изразио свој бол у овом тексту? На који начин се свако од нас може пронаћи у његовим речима?

Живот је, наравно, дар од Бога. Ми живимо само зато што нас је Бог створио (Дела 17,28; Откривење 4,11). Наше постојање је чудо, које збуњује савремену науку. Научници се у потпуности не слажу чак ни у одређивању дефиниције »живота«, а још мање како је настао, или што је још важније, зашто је настао.

Ко се, међутим, у тренуцима очајања није запитао да ли је овај живот вредан? Не говоримо о несрећним случајевима самоубистава, већ о тренуцима када смо можда, попут Јова, пожелели да никада нисмо ни били рођени?

Један стари Грк је једном приликом рекао да најбоље што човеку може да се догоди, осим да умре, јесте да никада није ни био рођен. Односно, живот може бити толико несрећан да би било боље да никада нисмо ни дошли на свет, јер бисмо тако били поштеђени неизбежних мука које прате људски живот у овом палом свету.

Да ли сте се некада осећали као Јов у овом тренутку; односно, да ли сте некада пожелели да се нисте ни родили? Међутим, шта се на крају догодило? Наравно, осећали сте се боље. Веома је важно да не заборавимо да чак и у најгорим тренуцима можемо имати наду и очекивања да ће се прилике поправити.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 3,11-26. Шта Јов говори у овим стиховима? Како наставља своје јадиковање? Шта каже о смрти?

Можемо само замислити неизрециву тугу са којом се јадни Јов суочио. Ма колико да му је било тешко што је сва његова имовина била уништена и његово здравље нарушено, Јов је изгубио сву своју децу. Сву. Довољно је тешко замислити бол због губитка једног детета. Јов је изгубио сву децу. А имао их је десеторо! Не чуди онда што је пожелело да умре. Још једном да се подсетимо, Јов није знао каква позадина лежи иза свих тих догађаја, али да је знао да ли би се боље осећао?

Запазите, међутим, шта Јов каже о смрти. Да умре, шта би се онда догодило? Да ли би доживео небеско блаженство? Радост у Божјем присуству? Да ли би свирао на харфи са анђелима? Овде нема такве врсте учења? Шта Јов уместо тога каже: »Јер бих сада лежао и почивао; спавао бих, и био бих миран.« (О Јову 3,13)

Прочитајте текст из Књиге проповедникове 9,5. и Јеванђеља по Јовану 11,11-14. Како су ове Јовове речи у складу са библијским учењем о томе шта се догађа после смрти?

Овде, у једној од најстаријих библијских књига, запажамо можда један од најранијих израза који ми називамо »стање мртвих«. Све што је Јов желео, у овом тренутку, било је да буде »миран«. Живот је изненада постао толико окрутан, толико тежак, и толико болан да је чезнуо за оним што је знао да смрт доноси, спокојан одмор у гробници. Био је толико тужан и повређен да је, заборављајући све радости које је доживео у животу пре него што су га несреће задесиле, пожелело да је умро још приликом рођења.

Као хришћани сигурно смо примили дивна обећања о будућности. Међутим, како се, истовремено, усред тренутних патњи, можемо сетити добрих времена која смо доживели у прошлости и из њих извући утеху и охрабрење?

Јов је завршио своје прво јадиковање, као што је забележено у 3. поглављу. У следећа два поглавља један од његових пријатеља, Елифас, саветује Јова (вратићемо се на ову тему следеће седмице). У 6. и 7. поглављу Јов наставља да говори о својој патњи.

»О да би се добро измјерили јади моји, и заједно се невоља моја метнула на мјерила! Претегла би пијесак морски.« (О Јову 6,2.3) Како Јов изражава свој бол у овом тексту?

Ова слика дочарава како је Јов доживео своју патњу. Да се сав морски песак налазио на једној страни ваге, а његов »бол« и »несрећа« на другој, његова патња превагнула би над песком.

Толико је Јовов бол био снажан. То је био само његов бол, ничији више. Понекад људи говоре о »укупној људској патњи«. Међутим, та идеја у потпуности не одговара истини. Ми не патимо у групама. Не трпимо туђ бол, већ свој. Познајемо само свој бол, само своју патњу. Јовов бол, ма колико велики, није био већи од бола који сваки појединац може доживети. Добронамерни људи могу неке рећи: »Осећам твој бол.« Међутим, не осећају; не могу да осете. Све што могу да осете јесте њихов лични бол, који се може јавити као одговор на нечију патњу. Али то је увек само и једино то, њихов бол, не туђ.

Догађа се да чујемо вести о несрећама, које су последица људског или неког другог чиниоца, у којима смртно страда велики број људи. Останемо запрепашћени бројем настрадалих или повређених. Једва да можемо замислити такву општу патњу. Али као и у Јововом случају, као у сваком случају палог човечанства од Адама и Еве у Едемском врту до краја овога света, свако пало биће које је икада живело може доживети само свој бол и ништа више од тога.

Наравно, не желимо да потценимо личну патњу. Као хришћани позвани смо да је ублажимо кадгод и гдегод можемо (види: Јаков 1,27; Матеј 25,34-40). Ипак, без обзира у којој мери у свету влада патња, можемо бити захвални што ниједно пало људско биће не пати више него што један појединац може да пати. (Постоји само један изузетак: види 12. поуку)

Размишљајте више о овој идеји да је људска патња ограничена на сваког појединца. Како вам ово помаже (ако помаже) да посматрате проблематично питање људске патње у нешто другачијем светлу?

ТКАЧКИ ЧУНАК

Замислите следећи разговор. Две особе оплакују судбину целог човечанства због неизбежне смрти. Без обзира колико су добрим животом живели, без обзира шта су постигли, све ће се завршити у гробу.

»Да«, жали се Матусал пријатељу. »Живимо 800, 900 година и онда ћемо умрети. Шта је 800, 900 година у поређењу са вечношћу?« (Види: 1. Мојсијева 5)

Нама је данас тешко да замислимо како изгледа живети стотинама година (Матусал је имао 187 година када је добио сина Ламеха; после тога је живео још 782 године); па ипак, сигурно су чак и људи претпотопног времена, суочавајући се са смрћу, туговали јер им се чинило да је живот кратак.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 7,1-11. На шта се Јов жали? Види: Псалм 39,5,11; Јаков 4,14.

Претходно смо видели да Јов чезне за одмором и олакшањем које ће донети смрт. Сада жали што живот брзо пролази. Он заправо каже да је живот тежак, пун муке и бола, и да се завршава смрћу. Са овим проблемом се често суочавамо: јадикujemo што живот брзо пролази, чак и када је тај живот толико тужан и несрећан.

Једна верница Хришћанске адвентистичке цркве написала је чланак о својој борби против депресије и мислима о самоубиству. Између осталог је записала: »Најгоре је било што сам била адвентисткиња која је водила такав начин живота за који је потврђено да ми је продужио живот 'шест година'.« То није имало смисла. Наравно, у време бола и патње, много тога нема смисла. Понекад, када доживимо бол, разум и разборитост стављамо у страну, и све што знамо јесте повређеност и страх, при чему не видимо никаву наду. Чак и Јов, који је знао за нешто боље (О Јову 19,25), завапио је у свом очајању и незнању: »Опомени се да је мој живот вјетар, да око моје неће више видјети добра.« (О Јову 7,7) Јов, коме се смрт сада чинила ближом него икада, ипак је јадиковао да је живот кратак, без обзира колико је у том тренутку био несрећан.

Како би схватање пада, смрти и обећања о васкрсењу требало да вам помогне да питање о животу који брзо пролази сагледате на прави начин?

ШТА ЈЕ ЧОВЕК?

Поново морамо ставити себе у Јовов положај. *Зашто ми Бог чини све ово, или зашто дозвољава да ми се све ово догађа?* Јов није видео ширу слику. Како је и могао? Он је знао само за оно што се догађало око њега и њему лично, али ништа није схватио.

Ко се није нашао у сличној прилици?

Прочитајте текст из Књиге о Јову 7,17-21. Шта Јов овде говори? Која питања поставља? С обзиром на његове прилике, зашто ова питања имају смисла?

Неки учени људи тврде да је Јов исмевао текст из Псалма 8,4-6. који гласи. »Шта је човек, те га се опомињеш, или син човјечји, те га полазиш? Учинио си га мало мањег од анђела, славом и чашћу вјенчао си га; Поставио си га господаром над дјелима руку својих, све си метнуо под ноге његове.« (Види: Псалам 144,3.4) Проблем, међутим, лежи у томе што је Књига о Јову написана много пре Псалама. У том случају, псалмиста је можда написао овај текст као одговор на Јовово туговање.

Како год било, питање: Шта је човек? једно је од најважнијих које можемо поставити. Ко смо ми? Зашто смо овде? Шта је смисао и циљ нашег живота? Јов се, зато што верује да га Бог »циља«, пита зашто Бог троши своје време на њега. Бог је толико велики, Његова дела стварања толико обимна; зашто би се уопште бавио Јовом? Зашто се Бог уопште бави било којим од нас?

Прочитајте текст из Јеванђеља по Јовану 3,16. и 1. Јованове 3,1. Како нам ови текстови помажу да схватимо зашто Бог ступа у додир са људским родом?

»Када је апостол Јован сагледао висину, дубину, ширину Очево љубави према роду који пропада, био је испуњен обожавањем и дубоким поштовањем; и у немогућности да пронађе одговарајуће речи којима би изразио величину и нежност те љубави, позвао је свет да је погледа: 'Видите какву нам је љубав дао Отац, да се дјеца Божија назовемо и будемо!' (1. Јованова 3,1) Какву вредност то даје човеку! Услед преступа, синови човечији постали су сотонини поданици. Вером у Христову жртву помирења, Адамови синови могу да постану синови Божји. Узимајући човекову природу, Христос је уздигао људски род.« (Елен Вајт, *Testimonies for the Church*, 4. свеска, стр. 563)

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»У ери незапамћеног утицаја науке и разума, хришћанска Радосна вест постала је све неуверљивија метафизичка структура, све несигурнији темељ на коме човек гради свој живот, и све сувишнија у психолошком смислу. Постало је веома очигледно да је немогуће да су се догађаји низали следећим редом – да је бескрајни, вечни Бог у посебном историјском тренутку и на посебном историјском месту изненада постао особито људско биће само да би био срамно погубљен; да се један кратак живот појавио пре две хиљаде година у неугледном, простом народу, на планети, о којој сада знамо да је прилично безначајна, и која се окреће око једне звезде међу милијардама других у несхватљиво великом и безличном универзуму. Да такав безначајан догађај има било какво велико космичко или вечно значење више не може да буде предмет чврстог веровања разумног човека. Апсолутно је немогуће да је универзум као целина имао било какво дубоко интересовање према овом малом делу своје бесконачности – ако је уопште имао интересовање. Под лупом савремене потребе за јавном, искуственом, научном потврдом свих веровања, суштина хришћанства вене.« (Ричард Тарнас, *Passion of the Western Mind* [New York: Ballantine Books, 1991], стр. 305) Шта представља проблем у оваквом начину размишљања? Шта је аутор превидео? Чему нас овај одломак учи о ограниченим сазнањима »науке и разума« о Божјем постојању и Његовој љубави према нама? Шта нам то показује о потреби за откривеном истином, истином коју људска »наука и разум« не могу да досегну сами по себи?

За разговор:

- 1. Како бисте ви као хришћани одговорили на питање: »Шта је човек?« Како би се ваш одговор разликовао од одговора оних људи који не верују у библијског Бога?**
- 2. Зашто нам наше схватање стања после смрти даје утеху за нашим вољеним који су умрли? Зар не можемо извући неку утеху, знајући да се они одмарају, почивају и слободни су од многих мука и невоља у животу?**
- 3. Шта мислите зашто чак и у најтежим приликама већина људи пригрли живот, без обзира колико се тај живот чини рђавим?**
- 4. Разговарајте о томе шта нас крст учи о вредности људског рода, о вредности једног јединог живота.**

НЕЗАСЛУЖЕНА КЛЕТВА?

Текстови за проучавање у току седмице: Псалом 119,65-72; О Јову 2,11-13; О Јову 4,1-21; Римљанима 3,19.20; 1. Коринћанима 3,19; Јеврејима 12,5; Матеј 7,1.

Текст за памћење: »Еда ли је човјек праведнији од Бога? Еда ли је човјек чистији од Творца својега?« (О Јову 4,17)

Прошле седмице смо нагласили колико је важно да поставимо себе у Јовов положај, макар до одређене мере. С једне стране, то не би требало да нам буде тешко, зато што смо се сви налазили у сличном положају; односно, сви смо до одређене мере доживели бесмислену и неправедну патњу.

Иако би у остатку поуке требало да покушамо да се држимо тог угла посматрања, треба, такође, да утврдимо гледишта осталих људи из извештаја, Јовових пријатеља који су дошли да жале и тугују са Јовом.

Ни то не би требало да буде тешко. Ко од нас није био сведок туђе патње? Ко није настојао да утешу друге у њиховом болу и губитку? Ко не зна како изгледа тражити праве речи у обраћању онима чија жалост погађа и наше срце?

У ствари, велики део Књиге о Јову састоји се из разговора између Јова и његових пријатеља, док покушавају да пронађу смисао онога што, чини се, често нема нимало смисла: бескрајни низови људске патње и трагедије у свету створеном деловањем моћног и брижног Бога пуног љубави.

Већина догађаја из Књиге о Јову налази се у прва два поглавља. У њима се подиже вео између Неба и Земље, што нам даје увид у стварност која би иначе остала скривена од нас. Ма колико далеко погледом кроз телескопе можемо да досегнемо у свемир, они ни у најмањој мери не могу да открију оно што нам је приказано у овој књизи, написаној хиљадама година раније у пустињи, која се највероватније налази у данашњој Саудијској Арабији. Књига о Јову такође показује колико је натприродно царство, Божје царство и царство анђела, тесно повезано са природним светом, Земљом, и онима који живе на њој.

После прва два поглавља, велики део Књиге о Јову састоји се од »глава које говоре«, израз који се користи у телевизијском пословном свету; односно, само од дијалога. У овом случају, главе које говоре су Јов и његови пријатељи који долазе да расправљају о тешким животним питањима: теологији, болу, филозофији, вери, животу и смрти.

Како и не би, узимајући у обзир све што се догодило Јову? У животу је веома лако бити заокупљен овоземаљским појединостима, живети дан за даном и заборавити озбиљна и важна питања. Ништа нас не може толико продрмати из духовног мртвила и подстаћи да постављамо важна питања о несрећи, нашој или туђој.

Прочитајте текст из Псалма 119,65-72. О чему псалмиста овде говори?

Псалмиста је успео да увиди добро које је проистекло из невоља које су га задесиле. Невоље понекад сасвим сигурно могу бити скривени благослови, јер нас или враћају Господу или нас по први пут доводе Њему. Сви смо имали прилику да чујемо искуства оних чији је живот стигао до кризне тачке, и који су се тек тада или вратили Богу или Му се први пут предали? Понекад невоље, ма колико ужасне и кобне, могу бити искористићене на добро које постепено уочавамо, иако се понекад чини да су насумичне и бесмислене.

Ако се осврнете на претходне невоље, можете ли уочити добро које је из њих проистекло? Како се суочавате са оним невољама које не доносе ништа добро?

»КО ЈЕ ПРАВ ПОГИНУО?«

Прочитајте текст из Књиге о Јову 2,11-13. Шта овај текст говори о томе како су Јовови пријатељи посматрали његове прилике?

Када су чули шта се догодило Јову, ови људи »договоривши се да дођу« (О Јову 2,11); односно, намеравали су да заједно дођу и посете свог пријатеља. Стихови откривају да су били запрепашћени оним што су видели и да су му се придружили у исказивању жалости.

Према тексту, ћутке су седели, не изговарајући ни речи. Уосталом, шта можете рећи некоме ко се налази у положају сличном Јововом? Међутим, оног тренутка када је Јов први проговорио, када је изнео своје жалбе, ови људи пожелели су много тога да кажу.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 4,1-11. Шта је суштина Елифасових речи упућених Јову?

Можда би Елифасов говор био добар пример за увод књиге о саветовању у случају жалости. Уводно поглавље могло би бити насловљено: »Шта не треба рећи особи која је у жалости«. Иако су ови људи очигледно саосећали са Јовом, саосећање су показали само до одређене мере. Чини се да је Елифасу теолошка чистота била важнија од основне утехе. Тешко је замислити да неко прилази особи која пролази кроз све кроз шта је Јов прошао и каже, следеће: *Па, сигурно си то заслужио, зато што је Бог праведан и само зли овако пате.*

Чак и да неко помисли да се управо то догодило у Јововом случају, какво добро би му донео таквим речима? Рецимо да возач због прекомерне брзине доживи саобраћајну несрећу и изгуби све чланове своје породице. Можете ли замислити да му неко у том болу одмах приђе и каже: *Бог те кажњава због брзе вожње?* Проблем Елифасових речи није само спорно теолошко учење; озбиљније питање представља његова неосетљивост према Јову и свему кроз шта пролази.

Сетите се тренутка када су вам људи упућивали речи утехе због одређеног губитка и бола који сте осећали. Шта су вам рекли? Како су вам то рекли? Шта сте научили из тог искуства што вам може помоћи када тешите друге?

ЧОВЕК И ЊЕГОВ ТВОРАЦ

Елифас својим уводним речима не би освојио награду за тактичност и саосећање. Он је, у суштини, рекао да је Јову било лако да буде светлост и утеха другима, док му је у животу све ишло на добро. Међутим, сада када га је задесило зло, он се »смео«, а не би требало. Бог је праведан, тако да је зло које нас погађа заслужено.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 4,12-21. Које још чињенице Елифас приказује Јову?

Има много занимљивих појединости на које се можемо осврнути у овом тексту, укључујући и то како су ови људи разумели природу и карактер правога Бога, чак и пре настанка израиљског народа. Цела ова књига је показатељ да су и други поред патријараха, а затим и Израиљаца, донекле познавали Господа. Овде заправо видимо да Елифас тежи да одбрани Божји карактер.

Оно што је Елифас чуо у »ноћним утварама« било је по много чему исправно учење (види: Псалам 103,14; Исаија 64,7; Римљанима 3,19.20). Ми људи смо прах, ми смо пролазни и лако можемо бити уништени попут мољца. И, наравно, који човек или жена може бити праведнији од Бога?

Са друге стране, његове речи биле су безвредне и нису указивале на суштину. Спорно питање није било да ли је Јов бољи од Бога. Јовова жалба није се на то односила. Он је углавном говорио колико је несрећан, колико пати, а не да је на неки начин праведнији од Бога.

Међутим, чини се да је Елифас протумачио Јовове речи на свој начин. Уосталом, ако је Бог праведан, и ако се зло само наставља на зло, онда је Јов сигурно учинио нешто чиме је заслужио то што му се догодило. Према томе, Јовове жалбе биле су неправедне. У жељи да одбрани Бога, Елифас почиње да поучава Јова. Поред општег знања које је према свом уверењу имао о Богу, Елифас је имао још нешто: неку врсту натприродног откривења којим је подупро свој став. Једини проблем је, међутим, тај што је ставом који је заузео промашио суштину.

Шта можемо научити из овог извештаја о томе да се чак и када заузмемо исправан став може догодити да га не изразимо на најконтрастнији и најспасоноснији начин?

»ВИДЕХ БЕЗУМНИКА ГДЕ СЕ УКОРЕНИО...«

Елифас у петом поглављу наставља своје образлагање. Оно се углавном подудара са оним што је рекао у претходном поглављу: зло се догађа само злим људима. Замислите како је ове речи примио Јов, који је знао да нису истините и да не заслужује тренутни положај у коме се нашао.

Међутим, овде се јавља проблем: није све што Елифас овом приликом говори погрешно. Напротив, многе његове мисли поновљене су у другим деловима Библије.

Како следећи текстови одражавају осећања изражена у 5. поглављу Књиге о Јову?

Псалам 37,10.

Приче 26,2.

Лука 1,52.

1. Коринћанима 3,19.

Псалам 34,6.

Јеврејима 12,5.

Осија 6,1.

Псалам 33,19.

НАГЛО ДОНОШЕЊЕ СУДА

Већина онога што је Елифас рекао Јову било је тачно. Односно, донео је многе ваљане закључке који су касније изнети у Библији. Међутим, нешто је, ипак, било веома погрешно у његовом одговору Јову. Проблем није био толико у томе шта је рекао, већ у оквиру у коме је то рекао. Његове речи, истине које је изговорио, нису одговарале тој посебној прилици. (Види поуку за следећу седмицу.)

Наш свет је сложено место. Лако је осврнути се на прилике, а затим навести неколико стереотипних реченица или чак неколико библијских текстова који се према вашем мишљењу могу применити у датој ситуацији. Можда и могу. Међутим, то често није случај. Прочитајте изјаву Елен Вајт о томе колико често сами себе доводимо у одређене прилике. »Ниједну истину Библија не учи јасније од оне да је што чинимо резултат онога што јесмо. Животна искуства су у великој мери плод наших властитих мисли и дела.« (Васпитање, стр. 146. оригинал)

Ово је дубока и важна истина. Међутим, можете ли замислити неког добронамерног свеца који прилази особи која се налази у приликама сличним Јововим и чита јој претходну изјаву Елен Вајт? (У неким случајевима, нажалост, можемо то да замислимо.) Колико би било боље да је овај добронамерни светац следио следећи савет: »Многи мисле да представљају Божју правду, док потпуно занемарују да представе Његову нежност и Његову велику љубав. Често се особе, које они строго и окрутно дочекују, налазе притешњене жестином искушења. Сотона се са овим душама ухватио у коштац, па их грубе и несаосећајне речи обесхрабрују и чине да постану плен кушачеве силе.« (У потрази за бољим животом, стр. 163. оригинал)

Чињеница је, као што је често случај, да се овде догађа много више појединости него што Елифас и сви остали, укључујући и Јова, увиђају. Зато Елифасово нагло доношење суда, чак и поред истинитих теолошких ставова, тешко да је било исправно, с обзиром на околности.

Зашто би следећи текстови увек требало да буду у нашим мислима, када долазимо у додир са људима, нарочито онима за које верујемо да су згрешили? Матеј 7,1,2; Рим. 2,1-3; 1. Кор. 4,5.

Чак и да је Елифас био у праву, и да је Јов био крив за своје страдање, његове речи биле су несмотрене и изговорене у погрешном тренутку. Јов стоји као симбол целог људског рода, јер смо се сви затекли у великој борби, и сви патимо у њој. Свима нама, у одређеном тренутку, треба саосећање и саучешће, не придиковање. Наравно, постоји време и место када треба да примимо поуке. Али када човек седи на хрпи пепела, када му је живот уништен, деца мртва, а његово тело у ранама – то није прави тренутак.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Као што смо видели, Елифас није без саосећања приступио Јову. Само што се његово саосећање налазило на другом месту у односу на потребу да одбрани Божји карактер. Уосталом, Јов је веома patio, а Бог је праведан; то значи да је Јов сигурно учинио нешто чиме је заслужио све што му се догодило. Елифас је закључио да Божја правда тако делује. Према томе, Јов није био у праву што је почео да се жали.

Наравно, Бог је праведан. Али то самим тим не значи да ће Његова правда бити остварена у свакој прилици у овом палом свету. Чињеница је да неће. Правда и суд доћи ће, али није нужно да дођу сада (Откривење 20,12). Живети вером једним делом значи веровати Богу да ће једнога дана правда, која овде толико недостаје, бити откривена и остварена.

Оно што запажамо у Елифасовом ставу јавља се, такође, у ставу неких књижевника и фарисеја према Исусу. Они су били толико заокупљени својом жељом да буду »верни« и религиозни да је њихов гнев изазван лечењем у Суботу (види: Матеј 12) надмашио срећу што су болесни излечени и њихове патње олакшане. Ма колико да су Христове речи у следећем тексту биле одређене, оне крију начело, које ми који волимо Бога и који Га љубоморно бранимо не смемо никад да заборавимо: »Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, што дајете десетак од метвице и од копра и од кима, а остависте што је најпретежније у Закону: Правду и милост и вјеру; а ово је требало чинити и оно не остављати.« (Матеј 23,23)

За разговор:

- 1. Како можемо знати када је некоме потребно саосећање и саучешће, а када поучавање или, можда, укор? Зашто би, у додиру са онима који пате, чак и ако пате због својих грехова и погрешака, уопштено гледано било боље погрешити показујући саосећање?**
- 2. Прочитајте поново Елифасове речи упућене Јову у 4. и 5. поглављу. У којим приликама би ове речи биле примереније?**
- 3. Замислите да сте Јовов пријатељ и да сте га посетили, док седи на гомили пепела. Шта бисте му рекли и зашто? Да сте ви на његовом месту, шта бисте волели да људи вама кажу?**

БОЖАНСКА КАЗНА

Текстови за проучавање у току седмице: О Јову 8,1-22; О Јову 11,1-20; Исаија 40,12-14; 1. Мојсијева 6,5-8; 2. Петрова 3,5-7.

Текст за памћење: »Можеш ли тајне Божије докучити, или докучити савршенство Свемогућег?» (О Јову 11,7)

Проблем људске патње несумњиво наставља да обесхрабрује људски род. Сведоци смо да »добри« људи доживљавају велике трагедије, док зли у овом животу пролазе некажњено. Пре неколико година издата је књига под називом *Зашто се рђаве ствари догађају добрим људима?* Био је то један од многобројних покушаја током хиљада година да се пронађе задовољавајући одговор. Међутим, није пронађен. Многи други писци и мислиоци писали су о својој борби са питањем људске патње. Чини се да ни они нису пронашли праве одговоре.

Ова тема је, наравно, тема Књиге о Јову, у којој настављамо да истражујемо зашто чак и »добри« људи, као што је био Јов, пате у овом свету. Кључна разлика између Књиге о Јову и других књига је у томе што се Књига о Јову не темељи на људским гледиштима о патњи (иако их у књизи има много). С обзиром да се ради о Библији, добијамо увид у Божје гледиште о овом проблему.

Ове седмице наставићемо да читамо говоре људи који су посетили Јова у његовој несрећи. Шта можемо да научимо од њих, нарочито из њихових грешака док, као и остали, покушавају да се изборе са проблемом бола?

Као да држање Елифасових придика није било довољно рђаво, Јов се суочио са једном Вилдадовом, која је била слична Елифасовој. Нажалост, Вилдад је био грубљи и оштрији према Јову од Елифаса. Замислите да приђете некој особи чија су деца умрла и кажете: »Што су синови твоји згријешили Њему, зато их је дао безакоњу њихову.« (О Јову 8,4)

У овоме се крије тихи подсмех, зато што је у првом поглављу Књиге о Јову јасно стављено до знања да је Јов приносио жртве у корист своје деце управо из тог разлога, у случају да су згрешили. Овде уочавамо супротност између схватања благодати (које запажамо у Јововим поступцима) и Вилдадових уводних речи, које откривају оштар, дисциплински легализам. Још је теже то што Вилдад говори на овај начин покушавајући да тако одбрани Божји карактер.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 8,1-22. Какве чињенице Вилдад износи и у којој мери говори истину? Односно, ако занемаримо тренутну целину и погледамо само изражена осећања, какву погрешку, ако је уопште има, можете пронаћи у овим речима?

Ко може да пронађе нешто погрешно у следећим изјавама? »Јер смо ми јучерашњи, и не знамо ништа, јер су наши дани на земљи сјен.« (О Јову 8,9) Ово је снажна изјава, истинита и библијска (Јаков 4,14). Или, шта је погрешно у његовом упозорењу да се безбожан човек, који полаже своје наде на овоземаљске световне прилике, заправо узда у нешто што није чвршће од »куће паукове«? (О Јову 8,14) Ово је заиста библијска мисао?

Највећи проблем, можда, лежи у томе што Вилдад представља само једну страну Божјег карактера. То је као да се налазите у јарку са једне или друге стране пута. Ниједно од ова два места није место на коме би требало да budete. Неко, на пример, може да се усредсреди само на Закон, правду и послушност, а неко други на благодат, опраштање и замену. Пренаглашавање једне или друге стране обично води до искривљавања слике о Богу и истини. Овде уочавамо сличан проблем.

У нашим учењима и нашем поступању према другима увек треба да тежимо правој равнотежи између Закона и благодати. Ако, међутим, залутамо на једну или другу страну (што ми људи уосталом чинимо), на коју страну би било боље да залутамо када се суочавамо са грешкама других, и зашто?

МАЊЕ НЕГО ШТО БЕЗАКОЊЕ ЗАСЛУЖУЈЕ

»Можеш ли ти тајне Божије докучити, или докучити савршенство Свемогућега? То су висине небеске, шта ћеш учинити? Дубље је од пакла, како ћеш познати? Дуже од земље, шире од мора.« (О Јову 11,7-9; види: Исаија 40,12-14). Која је истина овде изречена и зашто је важно да је никад не заборавимо?

Ове речи на изузетан начин изражавају чињеницу да не знамо много о Богу и да ћемо, и поред напора да Га упознамо, и даље знати веома мало. Занимљиво је да је један од најпознатијих филозофа двадесетог века, Ричард Рорти, тврдио да заправо никада нећемо схватити стварност и истину, и да би требало да одустанемо од тог покушаја. Уместо да се трудимо да схватимо стварност, тврди Рорти, све што можемо да учинимо јесте да изађемо на крај са њом. Неодољив је утисак да се 2600 година стара западна филозофска традиција завршава оваквим изражавањем пораза. Ако нас целокупно наше трагање оставља у тами у вези са природом стварности у којој живимо, ко ће онда »проучавањем« схватити Створитеља – Онога који је започео ту стварност и који је самим тим свеукупнији од ње? Рорти је у основи потврдио оно што смо управо прочитали у Библији.

Ове дубоке мисли део су Софаровог говора, трећег Јововог пријатеља. Он је употребио ове речи у оквиру лажне тврдње изнете против Јова.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 11,1-20. Шта је тачно, а шта погрешно у његовом целокупном образложењу?

Веома је тешко схватити како је неко могао прићи човеку који пати, као што је Јов патио, и рећи му: *Добијаш оно што заслужујеш. Не, у ствари, добијаш мање него што заслужујеш.* Што је још горе, он то чини, као и претходна двојица, у покушају да одбрани Божју доброту и карактер.

Понекад, само познавање истине о Божјем карактеру не подстиче нас нужно да га одражавамо. Шта нам је још потребно да бисмо одражавали Божји карактер?

БОЖАНСКА КАЗНА

Јовова три пријатеља несумњиво су поседовала одређено знање о Богу. Такође, били су искрени у својим напорима да Га одбране. Иако су Јову, као што смо видели, упутили погрешне речи (нарочито узимајући у обзир оквир текста), ови људи изговорили су и неке кључне истине.

У средишту њихових образложења налазила се идеја да је Господ, Бог правде и да грех доноси божанску казну за зло и посебне благослове за добро. Иако не знамо тачно када су ови људи живели, с обзиром да се слажемо да је Мојсије написао Књигу о Јову, док је био у мадијанској земљи, закључујемо да су живели у време пре изласка из Египта, и највероватније у време после потопа.

Прочитајте текст из 1. Мојсијевог 6,5-8. Иако не знамо колико су ови људи (Елифас, Вилдад и Софар) знали о потопу, како је овај извештај могао да утиче на њихова учења?

Јасно је да је извештај о потопу пример божанске казне за грех. Приликом потопа Бог је непосредно излио казну на оне који су је заслужили. Међутим, чак је и овде откривена идеја о благодати онако како је виђена у 1. Мојсијевој 6,8. Елен Вајт је, такође, писала о чињеници да је »сваки ударац (чекића) на барци проповедао људима«. (*The Spirit of Prophecy*, 1. свеска, стр. 70) У овом извештају у одређеној мери можемо запазити оно што су ови људи проповедали Јову.

Како је ова иста идеја о божанском суду приказана у 1. Мојсијевој 13,13; 18,20-32; 19,24.25?

Било да су Елифас, Вилдад и Софар знали много о овим догађајима или не, они су указали на стварност Божјег непосредног суда над злом. Бог није само остављао грешнике у њиховом греху и дозвољавао да их тај грех сам по себи уништи. Као и у случају потопа, Бог је био непосредан извршилац казне. Он је деловао као судија и онај који уништава поквареност и зло.

Ма колико желели (или би требало) да се усредсредимо на Божји карактер љубави, благодати и опраштања, зашто не смемо да заборавимо Његову правду? Размишљајте о свом злу које је до сада прошло некажњено. Шта ово треба да нам каже о потреби за божанском казном, кад год и како год да се оствари?

»АКО ЛИ ШТО НОВО УЧИНИ ГОСПОД...«

Многи примери непосредне божанске казне за зло, као и благослова за верност, забележени су у Светом писму много времена после смрти сваке личности из Књиге о Јову.

Какво велико обећање за послушност је дато у следећем тексту? 5. Мојсијева 6,24.25.

У Старом завету ниже се обећање за обећањем о благословима и напретку које ће Бог непосредно излити на свој народ ако Му буде послушан. У овом тексту можемо уочити примере онога што су Јовови пријатељи говорили Јову о Божјем благосиљању верности оних који теже да буду послушни Њему и Његовим заповестима, и да живе побожним и поштеним животом.

Наравно, Стари завет је, такође, пун опомена које следе једна за другом о непосредној божанској казни која ће се излити због непослушности. У многим старозаветним текстовима, нарочито након завета са Израиљем на Синају, Бог опомиње Израиљце шта ће им њихова непослушност донети. »Ако ли не узаслушате гласа Господњег, него се успротивите заповијести Господњој, тада ће бити рука Господња против вас као што је била против отаца ваших.« (1. Самуилова 12,15)

Прочитајте текст из 4. Мојсијева 16,1-33. Чему нас овај догађај учи о божанској казни?

С обзиром на начин на који су побуњеници били уништени, овај догађај не може подржати идеју да »грех сам по себи доноси казну«. Ови људи суочили су се са непосредном Божјом казном за свој грех и побуну. У овом случају видимо натприродно испољавање Божје силе; и као да су сами природни закони били промењени. »Ако ли што ново учини Господ, и земља отвори уста своја и прождре их са свијем што је њихово, и сићу живи у гроб, тада знајте да су ови људи увриједили Господа.« (4. Мојсијева 16,30)

Глагол »учини« у овом тексту потиче од истог корена као и реч »створи« у 1. Мојсијевој 1,1. Господ је желео свима да објави да је Он лично и непосредно излио казну на побуњенике.

ДРУГА СМРТ

Наравно, највеће и најснажније испољавање божанског суда догодиће се на крају времена, приликом уништења злих, које се у Библији назива »друга смрт«. (Откривење 20,14) Ову смрт свакако не смемо помешати са смрћу која је заједничка свим Адамовим потомцима. Ово је смрт од које ће Други Адам, Исус Христос, поштедети праведне на крају времена (1. Коринћанима 15,26). Супротно томе, друга смрт, попут неких других казни које срећемо у старозаветно време, представља Божју непосредну казну над грешницима који се нису покајали и примили спасење у Исусу.

Прочитајте текст из 2. Петрова 3,5-7. Шта Божја реч говори о судбини изгубљених?

»Огањ пада од Господа са неба. Земља се растаче. Оружје сакривено у дубини Земље је извучено. Пламен који прождире избија из сваке разјапљене раселине. Стене су захваћене огњем. Освануо је дан који гори као пећ. Елементи се топе од жестоке врућине, али гори и Земља и сва дела која су на њој (Малахија 4,1; 2. Петрова 3,10). Површина Земље изгледа као растопљена маса – огромно, узаврело огњено језеро. То је време суда и пропасти безбожних људи, 'јер ће бити дан освете Господње, година плаћања, да би се осветио Сион'.« (Исаија 34,8); (Елен Вајт, *Велика борба*, стр. 672.673. оригинал)

Иако грех може да донесе своју казну, сигурно постоје тренуци када Бог лично и непосредно кажњава грех и грешника, као што су Јовови пријатељи тврдили. Истина је да је сва патња на овом свету проистекла из греха. Међутим, није истина да је сва патња Божја казна за грех. То сигурно није био случај у Јововом искуству, нити у већини других. Чињеница је да смо укључени у велику борбу, и имамо непријатеља који жели да нам науди. Радосна вест је да знамо да је Бог уз нас усред свих потешкоћа. Из каквих год разлога да се суочавамо са невољама, какви год да су садашњи исходи тих невоља, можемо бити сигурни у Божју љубав, љубав која је толико велика да је Исус отишао на крст ради нас. Тај Исусов чин обећава да ће доћи крај свим патњама.

Како можемо бити сигурни да је нечија патња непосредна Божја казна? Ако нисмо сигурни, како онда на најбољи начин да приступимо особи која пати? Или својој личној патњи?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Као што је претходно било речено у овом тромесечју, важно је да покушамо да поставимо себе у положај личности из овог извештаја, јер ће нам то помоћи да схватимо њихове побуде и дела. Они нису видели борбу која се одвија у позадини као ми. Ако се ставимо на њихово место, не би требало да нам буде толико тешко да увидимо грешке које су Елифас, Вилдад и Софар чинили када је Јовова патња била у питању. Они су доносили суд иако нису били меродавни да то чине. »Људска бића склона су да помисле да су велике несреће сигуран показатељ великих злочина и огромних грехова; али људи често чине грешку мерећи карактер на тај начин. Ми не живимо у времену непосредног божанског суда. Добро и зло су измешани, и несреће се свима догађају. Понекада људи излазе изван граница Божје бриге и заштите, и тада сотона испољава своју силу над њима. Бог тада не посредује. Јов је био дубоко ожалошћен, а његови пријатељи су настојали да призна да је његова патња последица греха. Тиме су учинили да се осећа као да је под осудом. Представили су његово искуство као случај великог грешника; али Господ их је укорио због суда који су изrekli над Његовим верним слугом.« (Елен Вајт, *The SDA Bible Commentary*, 3. свеска, стр. 1140) Треба да се пажљиво односимо према питању патње. Наравно, неке случајеве лакше је разумети. Особа пуши цигарете и добије рак плућа. Може ли бити једноставније од тога? То је у реду, али шта је са онима који пуше током целог свог живота и никада не оболе од те болести? Да ли Бог кажњава једне, а друге не? На крају, ни ми, попут Елифаса, Вилдада и Софара, не знамо увек зашто патња долази тако како долази. С једне стране, скоро да није ни важно да ли знамо или не. Оно што је важно јесте шта чинимо као одговор на патњу коју видимо. У овоме су ова три човека потпуно погрешила.

За разговор:

- 1. Како нас постојање божанске казне учи да можемо веровати у коначну Божју правду упркос садашњим приликама?**
- 2. Три Јовова пријатеља заиста нису схватала све догађаје везане за Јовову патњу. Зар у одређеном смислу није тако и са нама? Ми не схватамо у потпуности разлоге људске патње. Како би нам онда разумевање ове чињенице требало помоћи да будемо саосећајнији према онима који пате? Као што је претходно речено, колико је уопште важно да знамо непосредне узроке патње?**

НЕВИНА КРВ

Текстови за проучавање у току седмице: О Јову 10, Исаија 53,6; Римљанима 3,10-20; О Јову 15,14-16; О Јову 1,18-20; Матеј 6,34.

Текст за памћење: »Вјера је пак тврдо чекање онога чему се надамо, и доказивање онога што не видимо.« (Јеврејима 11,1)

Писац Албер Ками, рођен у Алжиру, борио се са питањем људске патње. У својој књизи *Куга* користио је болест кугу као метафору за недаће које доносе бол и патњу човечанству. Описао је догађај у коме дечак, оболео од куге, умире страшном смрћу. Након тога свештеник, који је био сведок ове трагедије, говори лекару који је поред њега: »Човек се буну јер то премашује људску меру. Но можда морамо волети оно што не можемо схватити.« Лекар је гневно узвратио: »Не, оче, ја замишљам љубав другачије. До последњег тренутка одбијаћу да волим свет у коме деца бивају мучена.« (Албер Ками, *Куга* [New York: First Vintage International Edition, 1991], стр. 21)

Ова слика подсећа на догађаје из Књиге о Јову: површни и небудљиви одговори на питања која немају једноставно решење. Јов је знао, као и лекар у роману, да дати одговори нису одговарали непосредној стварности. Стога, пред нама је изазов: Како пронаћи одговоре који имају смисла за оно што, како се често чини, нема смисла? Ове седмице наставићемо да проучавамо о томе.

Елифас, Вилдад и Софар закључили су: Бог кажњава зло. Нажалост, овај закључак није одговарао Јововој ситуацији. Јовова патња није била последица божанске казне. Бог га није кажњавао због његових грехова, као што је учинио са Корејем, Датаном и Авироном. Нити је Јов жњео што је посејао, што често може бити случај. Не, Јов је био праведан човек; Бог је лично то рекао (види: О Јову 1,8), тако да он не само да није заслужио оно што му се догодило, већ је знао да не заслужује. Зато су његова јадиковања била испуњена муком и горчином.

Прочитајте 10. поглавље из Књиге о Јову. Шта он у овом тексту говори Богу, и зашто његове речи, узимајући у обзир околности, имају толико смисла?

Зар нису они који верују у Бога у тренуцима велике трагедије постављали слична питања? *Зашто си се, Господе, уопште трудио да ме створиши? Или, Зашто ми то чиниш? Или, Зар не би било боље да се никада нисам ни родио него што се сада суочавам са овим?*

Да поновимо још једном, Јову је отежавало да схвати прилике то што је знао да је веран Богу. Узвикнуо је: »Ти знаш да нијесам крив, и нема никога ко би избавио из Твоје руке.« (О Јову 10,7)

Овде учавамо тешку иронију: супротно ономе што су његови пријатељи тврдили, Јов није patio због свог греха. Књига о Јову учи супротно: Јов је patio управо зато што је био веран. Прва два поглавља у књизи указују на то. Јов никако није могао да зна да је то био узрок његове патње. Да је знао, то би вероватно само још више појачало његову огорченост и разочарење.

Ма колико његова ситуација била јединствена, она је уједно и свеопшта по томе што се бави свеопштим питањем патње, нарочито када се чини да је патња у великој мери несразмерна злу које је неко учинио. Једно је прекорачити брзину и добити казну за прекорачење брзине; друго је учинити исто то и добити смртну казну.

Шта можете рећи некоме ко верује да неправедно пати?

Често се поставља питање о патњи »невиних«. У Библији се користи израз »права крв« (Исаија 59,7; Јеремија 22,17; Јоило 3,19), нарочито у оквиру напада или убиства људи који нису заслужили да им се тако нешто догоди. Ако употребимо овакво схватање израза »права крв«, онда ћемо, као што сви знамо, пронаћи много таквих примера у нашем свету.

Са друге стране, у Библији се говори о људској грешности и људској покварености, што покреће оправдано питање о значењу речи »прав«. Ако су сви сагрешили, ако су сви прекршили Божји закон, ко је онда стварно невин? Као што је једном неко изјавио: »Ваша крштеница је доказ ваше кривице.«

Иако теолози и библијски учени људи вековима расправљају о правој природи човековог односа према греху, Библија је јасна да грех утиче на цело човечанство. Идеју људске грешности не проналазимо само у Новом завету. Напротив, истраживање ове теме у новозаветним текстовима шири се и на старозаветне текстове.

Шта следећи текстови уче о постојању греха? 1. О царевима 8,46; Псалам 51,5; Приче 20,9; Исаија 53,6; Римљанима 3,10-20.

Поред јасног сведочанства Светог писма, о људској грешности сведочи свако ко је лично упознао Господа и ко је стекао увид у Божју доброту и светост. У том смислу, ко је међу нама (за сада ћемо прескочити питање новорођенчади и деце) заиста »прав«?

Са друге стране, није у томе суштина. Јов је био грешник; у том смислу он није био невин, као што ни његова деца нису била невина. Па ипак, шта је он учинио, или шта су они учинили, да заслуже судбину која их је задесила? Зар ово није, можда, крајње питање које људски род треба да постави у вези са патњом? Насупрот одговорима његових пријатеља који су као »гомиле блата« (О Јову 13,12), Јов је знао да није заслужио оно што му се догодило.

Како нам искуство познавања Бога и Његове светости, што нашу грешност чини мучном, помаже да увидимо потпуну потребу за крстом?

Прочитајте текст из Књиге о Јову 15,14-16. Какву истину Елифас предочава Јову?

Елифас поново говори истину (као и остали пријатељи), овог пута о грешности целог људског рода. Грех је свеопшта чињеница живота на Земљи; као и патња. Као што знамо, сва људска патња је последица греха. Несумњиво је да Бог може да употреби патњу да нас научи важним поукама. »Бог је невољом увек кушао свој народ. Управо врелина пећи раздваја троску од правог злата хришћанског карактера.« (Елен Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 129. оригинал)

Постоји, међутим, дубљи проблем у вези са патњом. Шта је са тренуцима у којима никакво добро не произлази из њих? Шта је са патњом оних у чијем се карактеру троска није раздвојила од злата зато што су истог тренутка изгубили свој живот? Шта је са онима који пате, не познајући правог Бога или било шта у вези са Њим? Шта је са онима које је патња учинила још огорченијима, гневнијима и које је испунила већом мржњом према Богу? Не можемо занемарити ове примере нити покушати да их ставимо у једноставан образац; ако бисмо учинили тако, можда бисмо сносили кривицу због истих грешака које су чинили они који су оптуживали Јова.

Такође, какво добро проистиче из судбине животиња које захваћене шумским пожаром полако умиру страшном смрћу? Или, шта је са хиљадама људи који су изгубили живот у природним катастрофама? Или, шта је са погинулим цивилима у рату? Какве су поуке могли научити, или њихове породице, када су заједно са својим породицама уништени? Могли бисмо с разлогом поставити питање не само о Јововој мртвој деци, већ и о његовим слугама који су били убијени »оштријем мачем« (О Јову 1,15), или онима који су живи спаљени »огњем Божјим« (О Јову 1,16), или другим слугама убијеним »оштријем мачем«. (О Јову 1,17)

Без обзира какву су поуку Јов и његови тужиоци могли да науче, и са каквим ће се поразом сотона соучити захваљујући Јововој верности, чини се да судбина осталих људи није праведна. Чињеница је следећа: то што се догодило није праведно, поштено ни исправно.

Ми се данас суочавамо са сличним изазовима. Шестогодишњак умире од рака, и то је поштено? Двадесетогодишњакиња је на силу извучена из свог аутомобила и сексуално злостављана, и то је поштено? Тридесетпетогодишња мајка троје деце гине у саобраћајној несрећи, и то је поштено? Шта је са 19000 Јапанаца који су 2011. године погинули у земљотресу? Да ли је свих 19000 људи било криво што ову казну чини праведном? Ако не, онда ни њихова смрт није поштена?

Ово су тешка питања.

ДОВОЉНО ЈЕ ДАНУ...

Прочитајте следеће текстове и размислите о непосредној судбини оних који су споменути у овим стиховима. Затим, поставите себи питање: Колико је живот био праведан према њима?

О Јову 1,18-20. _____

1. Мојсијева 4,8. _____

2. Мојсијева 12,29.30. _____

2. Самуилова 11,17. _____

Јеремија 38,6. _____

Матеј 14,10. _____

Јеврејима 11,35-38. _____

Библија говори о окрутној животној чињеници у нашем палом свету: зло и патња су стварни. Само површним читањем Божје речи, извлачећи неколико текстова из читавог окружења, можемо добити идеју да је живот на Земљи праведан, поштен, добар, и да нећемо доживети патњу, ако останемо верни Богу. Сигурно је да верност сада може да пожње велике награде, али то не значи и да пружа потпуну заштиту од патње и бола. Само питајте Јова.

У блаженствима, Исус је одржао снажну проповед о томе зашто треба да имамо поверења у Бога и да не бринемо шта ћемо јести, пити или обући. Исус је користећи примере из природе дао очигледне поуке о томе зашто се можемо уздати да ће Бог у својој доброты испунити наше потребе. Он је тада изговорио следеће познате речи: »Не брините се, дакле, за сјутра; јер сјутра бринуће се за се. Доста је сваком дану зла свога.« (Матеј 6,34)

Запазите реченицу: »Доста је сваком дану зла свога.« Исус није порицао присуство зла, чак свакодневно присуство зла, у нашем животу (реч »зао« потиче од грчке речи која значи »недаћа«, »поквареност« и »безбожно дело«). Он је чинио управо супротно. Он је потврдио да је зло присутно и да преовладава у нашем свакодневном животу. Како не би? Као Господ више је знао о злу на овом свету него што ће било ко од нас икада сазнати, а сви већ сигурно знамо много о њему.

Ко није макар мало (или у већој мери) искусио како неправедан и горак живот може бити? Како нам усредсређеност на Исусову потврду да постоји зло даје утеху и снагу?

ПРИЛИКЕ КОЈЕ НИСУ ВИДЉИВЕ

Прочитајте текст из Прича Соломунових 3,5. Иако је ово јасан текст, какву важну поруку има за нас, нарочито у оквиру теме коју проучавамо?

Иако Јовов случај представља крајњи пример, он одражава тужну стварност људске патње у палом свету. Нама није потребан извештај о Јову или други извештаји које можемо прочитати у Библији да бисмо уочили ову стварност. Видимо је свуда око себе. Сви је у одређеној мери доживљавамо у свом животу.

»Човек рођен од жене кратка је вијека и пун немира. Као цвијет ниче, и отсијеца се, и бјежи као сјен, и не остаје.« (О Јову 14,1.2)

Да поновимо још једном питање са којим се боримо – како објаснити патњу, ону која се чини да нема смисла, ону у којој је проливена невина крв?

Према првим поглављима Књиге о Јову, и према ономе што Библија на другим местима открива, сотона је стварно биће и узрочник је велике патње на посредан или непосредан начин. Као што смо видели на почетку овог тромесечја (види другу лекцију), образац велике борбе у великој мери помаже нам да се суочимо са стварним постојањем зла у нашем свету.

Ипак, понекад је тешко схватити зашто се одређене ствари догађају. Понекад, заправо често, одређени догађаји једноставно немају смисла. У таквим тренуцима, када се догађају појединости које не схватамо, треба да научимо да се уздамо у Божју доброту. Треба да научимо да се уздамо у Бога чак и када одговори нису сасвим очигледни, када не видимо да ишта добро проистиче из зла и патње која нас окружује.

У Јеврејима посланици 11,1. стоји записано: »Вјера је пак тврдо чекање онога чему се надамо, и доказивање онога што не видимо.« Како можемо у складу са оним што видимо стећи поверење у Бога у вези са оним што не видимо? Како је Јов, на основу онога што смо до сада прочитали у Књизи о Јову, научио да чини управо то? Како можемо научити да исто чинимо?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Уводни одељак од Суботе почео је текстом о Алберу Камиију, који је много писао о својим настојањима да пронађе одговоре, не само на питање о патњи, већ и на питање о смислу живота уопште, који патња чини још сложенијим. Као и већина атеиста, није направио велики помак. Његова најчувенија изјава показује колико је тај помак незнатан: »Само је један заиста озбиљан филозофски проблем: самоубиство. Судити о томе има ли или нема смисла живети, значи одговарати на основно филозофско питање.« (*The Myth of Sisyphus and Other Essays* [New York: Vintage Books, 1955], стр. 3) Једно је сигурно, није лако одговорити на питање о људској патњи. Књига о Јову повлачи вео и открива ширу слику од оне коју смо иначе видели, али чак и када прочитамо целу књигу, и даље нећемо имати одговоре на сва питања.

Постоји, међутим, кључна разлика између оних који настоје да пронађу одговоре на питања о патњи без Бога и оних који то чине са Богом. Да, проблем бола и патње постаје тежи када верујете да Бог постоји, због неизбежних проблема које Његово постојање доноси када се суочимо са злом и болом. Са друге стране, ми имамо оно што атеисти попут Камиија немају – а то је очекивање одговора и решења. (Постоји доказ да је Камии касније у свом животу желео да се крсти, али је убрзо настрадао у саобраћајној несрећи.) Имамо наду да »И Бог ће отргнути сваку сузу од очију њиховијех, и смрти неће бити више, ни плача, ни вике, ни болести неће бити више; јер прво прође.« (Откривење 21,4) Чак и ако неко не верује у ово обећање или многа друга у Библији, мора да призна, ако ништа друго, колико би живот био лепши када бисмо макар гајили ту наду насупротив гледишту да живимо на Земљи погођени невољама и борбама, а затим заувек умремо, при чему све то нема никаквог смисла.

За разговор:

1. Аргумент који људи износе у вези са питањем зла јесте следећи: *Да, постоји зло у свету, али постоји и добро, и добро претеже над злом. Прво питање би било: Како неко зна да добро претеже над злом? Како неко прави такво поређење? Друго питање би било: Чак и ако је то истина, какво добро та идеја доноси Јову (или другима) усред њихове патње? Немачки филозоф Артур Шопенхауер употребио је снажан пример да развије ту идеју о некој врсти равнотеже између добра и зла у овом свету. »Задовољство у овом свету«, записао је, »кажу, претеже над болом; или, макар, постоји равнотежа између њих. Ако читалац одмах жели да види да ли је ова изјава истинита, нека упореди осећања две животиње, од којих једна једе другу.« Како бисте одговорили на идеју да је добро у равнотежи са злом?*

НАГОВЕШТАЈИ НАДЕ

Текстови за проучавање у току седмице: Приче 17,28; О Јову 13,1-15; Јаков 2,20-22; 1. Коринћанима 15,11-20; 1. Петрова 1,18-20; 1. Мојсијева 22,8.

Текст за памћење: »И Он ће ми бити спасење, јер лицемјер неће изаћи преда Њ.« (О Јову 13,16)

»Човек је једина животиња«, написао је британски есејиста Вилијем Хезлит, »која се смеје и плаче; јер је човек једина животиња коју погађа разлика која постоји између прилика које владају и прилика какве треба да буду.«

Прилике сигурно нису онакве какве треба да буду. Међутим, за хришћанина који живи са обећањем о Другом доласку, постоји нада – велика нада о томе какве ће прилике настати (2. Петрова 3,13). Постаће толико лепе да их ми грехом помраченим умом (1. Коринћанима 13,12) сада једва можемо замислити. Ово је нада коју је световни ум, у својој ускогрудности и ограничености одавно изгубио.

Ове седмице, у даљем проучавању питања патње у Књизи о Јову, открићемо да је чак и усред неправедне трагедије која га је погодила, која није имала никаквог смисла и која није била оправдана, Јов и даље изговарао речи наде.

Каква нада је била у питању и чему се ми на основу ње можемо надати?

ИЗМИШЉАЊЕ ЛАЖИ

»И безуман кад мучи, мисли се да је мудар, и разуман, кад стиска усне своје.« (Приче 17,28)

Шта год желели да кажемо о Јову, не можемо да кажемо да је само седео опхрван тугом и ћутке слушао шта су његови пријатељи говорили. Напротив, велики део Књиге о Јову састоји се од Јовове борбе против мешавине истине и заблуде. Као што смо већ видели, његови пријатељи нису показали много тактичности и саосећања; тврдили су да говоре у Божје име оправдавајући оно што се догодило Јову; у суштини, сматрали су да је добио што заслужује или да заслужује чак и горе! Било која од ових мисли била је довољно рђава, али све три (и остале) биле су превише, што ја нагнало Јова да им одговори.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 13,1-14. Какав став Јов заузима, док одговара на речи које су му биле упућене?

У другом поглављу видели смо да ови људи седам дана ништа нису рекли Јову откада су га први пут посетили. С обзиром шта је на крају изашло из њихових уста, ово је можда био најбољи приступ. Јов је сигурно то помислио.

Запазите, такође, следеће: Јов каже да ови људи не само што говоре лажи, већ говоре лажи о Богу. (Ово је занимљиво у светлу догађаја с краја књиге. Види: О Јову 42,7) Наравно, било би боље не говорити ништа него изговарати неистине. (Ко међу нама није искусио у којој је мери ово истина?) Међутим, изгледа да је рећи неистине о Богу много горе. Иронија је, наравно, била у томе што су ови људи заправо мислили да бране Бога и Његов карактер од Јововог огорченог јадиковања. Иако Јов није схватао зашто је све то доживео, довољно је знао да препозна да су ови људи »измишљали лажи«. (О Јову 13,4)

Када сте последњи пут изговорили нешто погрешно што није требало бити речено? Шта можете научити из тог искуства да не бисте поново учинили исту грешку?

»ДА МЕ И УБИЈЕ...«

На самом почетку овог тромесечја осврнули смо се на крај Књиге о Јову, и видели како је у Јововом животу на крају све изашло на добро. Запазили смо да је Јов, чак и усред своје страшне патње, заиста имао чему да се нада. У ствари, с обзиром на време у коме живимо, и чињеницу да знамо завршетак целе књиге, тј. Библије, видимо да је Јов имао чему да се нада, много више него што је својевремено могао замислити.

Међутим, када су му деца умрла, када му је имовина одузета, а здравље нарушено, Јов није имао ту предност да зна како ће се на крају све завршити. Оно што јесте знао било је да је живот изненада постао неугодан.

Истовремено, у тренуцима најогорченијег јадиковања, када је пожелело да никада није ни био рођен или да је из утробе отишао у гроб, Јов је ипак изразио наду, наду у Бога – истог Бога за кога је сматрао да неправедно поступа према њему.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 13,15. Каква је нада представљена у овом стиху? Шта Јов говори?

»Гле, да ме и убије, опет ћу се уздати у Њ.« Каква снажна потврда вере! Поред свега што му се догодило, Јов је знао да је могуће да оно коначно, оно једино што није доживео, смрт, може доћи – и да Бог и њу може да изазове. Ипак, чак и да се то десило, Јов би у сваком случају умро уздајући се у Господа.

»Богатство Христове благодати морамо имати најпре у очима. Чувајте поуке које вам је дала Његова љубав. Нека ваша вера буде слична Јововој, да и ви можете изјавити: 'И да ме убије, опет ћу се уздати у Њ.' Ухватите се чврсто за обећања вашег небеског Оца, и сетите се како је раније поступао према вама и својим слугама; јер 'све иде на добро онима који љубе Бога'.« (Елен Вајт, *The Advent Review and Sabbath Herald*, 20. октобар 1910)

Гледајући само са људске тачке гледишта, Јов није имао разлога да се нечему нада. Међутим, чињеница је да Јов није посматрао само из људског угла. Да је тако чинио, какву наду би могао имати? Када изговара задивљујућу потврду вере и наде, он то чини имајући на уму Бога и поверење које има у Њега.

Логично питање би гласило: Како је Јов задржао своју веру поред свега што му се догодило? Прочитајте текстове из Књиге о Јову 1,1. и Посланице апостола Јакова 2,20-22. Како нам они помажу да одговоримо на ово питање, и шта би тај одговор требало да нам каже колико су верност и послушност важне у хришћанском животу? (Види 13. лекцију)

НАГОВЕШТАЈИ НАДЕ

»И Он ће ми бити спасење, јер лицјемер неће изаћи преда Њ.« (О Јову 13,16) Овај стих следи одмах иза текста који смо читали у претходном одељку. Како он у још већој мери потврђује идеју да је Јов, упркос свему, имао наду, и да је његова нада почивала у Богу?

Занимљив стих уследио је после онога што је претходно речено. Чак и да је Јов умро, чак и да му је Бог одузео живот, он би се и даље уздао у свог Бога и Његово спасење. Иако је, с једне стране, ово веома необичан контраст, са друге стране, потпуно има смисла. Уосталом, шта је спасење друго, до ослобођење од смрти? А шта је смрт друго, макар за спасене, до кратак тренутак одмора, кратак сан, после кога следи васкрсење у вечни живот? Зар није ова нада о васкрсењу у вечни живот узвишена нада све Божје деце већ хиљадама година? То је, такође, била и Јовова нада.

Прочитајте текст из 1. Коринћанима 15,11-20. Каква нада је овде представљена? Зашто без ове наде немамо никакву наду?

После снажне потврде о спасењу, Јов каже да »*hanef* неће изаћи преда Њ«. Корен ове речи, који има веома негативно значење у јеврејском језику, значи »грешан« или »безбожан«. Јов је знао да спасење може пронаћи само у Богу, само у животу верне послушности Њему. Зато рђав и безбожан човек, *hanef*, није имао ту наду. Јов је овде највероватније исказао оно што је схватио као своју »сигурност спасења«. Иако је верно приносио животињске жртве за грехе, не знамо колико је разумео њихово значење. Пре крста, већина верних Господњих следбеника, као што је Јов, није у потпуности схватала спасење, као што можемо ми који живимо у времену после крста. Јов је, ипак, довољно знао, што му је омогућило да схвати да наду у спасење може пронаћи само у Господу и да су жртве које је приносио изражавале начин како се до овог спасења могло доћи.

НАДА ПРЕ ПОСТАЊА СВЕТА

Да ли би неко од нас, да доживи што је Јов доживео, могао тако снажно да искаже и потврди своју наду? Његове речи представљају вечно сведочанство о његовом животу вере и послушности.

Јов је имао наду, зато што је служио Богу наде. Чак и поред свих тешких извештаја о људским гресима, од пада Адама и Еве у Едемском врту (1. Мојсијева 3) до пада Вавилона на крају времена (Откривење 14,8), Библија је књига препуна наде, књига прожета визијом која превазилази оно што овај свет нуди.

»Свет је поверен Христу и преко Њега долазио је сваки благослов од Бога палом људском роду. Он је био Откупитељ пре као и после свога утеловљења. У тренутку у коме се појавио грех, ту је био и Спаситељ.« (Елен Вајт, *Чезња векова*, стр. 210. оригинал) Ко би други могао бити Спаситељ осим великог Извора наше наде?

Како ови текстови потврђују дивну наду изражену у наводу из књиге Елен Вајт у данашњој поуци? Ефесцима 1,4; Титу 1,2; 2. Тимотију 1,8,9; 1. Петрова 1,18-20.

Ови текстови поучавају нас задивљујућој истини да је Бог, у свом предзнању, још пре стварања света знао да ће људски род пасти у грех. Текст у 2. Тимотију 1,9. каже да смо позвани благодаћу која нам је дата у Христу Исусу »прије времена вјечнијех«. Ова благодат нам је дата »не по дјелима нашим« (како би нам могла бити дата по »дјелима нашим« ако тада нисмо ни постојали?), већ у Исусу. Чак и пре него што смо створени, Бог је осмислио план који је људском роду нудио наду у вечни живот. Нада није настала када нам је била потребна. Она је већ постојала, спремна када нам затреба.

Ми као хришћани много чему можемо да се надамо. Живимо у универзуму који је створио Бог који нас воли (Јован 3,16), Бог који нас је откупио (Титу 2,14), Бог који чује наше молитве (Матеј 6,6), Бог који посредује за нас (Јеврејима 7,25), Бог који обећава да нас никада неће оставити (Јеврејима 13,5), Бог који даје обећање да ће подићи наша тела из смрти (Исаија 26,19), и да ће нам дати вечни живот са Њим (Јован 14,2,3).

»Шта ћемо дакле рећи на ово? Ако је Бог с нама, ко ће на нас?« (Римљанима 8,31) Како ову наду можете учинити својом чак и поред борби са којима се суочавате?

СЛИКЕ НАДЕ

Прочитајте следеће текстове. Какву наду сваки од њих открива?

1. Мојсијева 3,15.

1. Мојсијева 22,8.

3. Мојсијева 17,11.

Јован 1,29.

Галатима 2,16.

Филибљанима 1,6.

1. Коринћанима 10,13.

Данило 7,22.

Данило 12,1.2.

Матеј 24,27.

Данило 2,44.

Следите развој мисли представљен у овим текстовима. Шта заједно говоре о нади коју ми као хришћани имамо у Исусу?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Библија је од корице до корице испуњена дивним речима наде. »Ово вам казах, да у Мени мир имате. У свијету ћете имати невољу; али не бојте се, јер Ја надвладах свијет.« (Јован 16,33) »Ево Ја сам с вама у све дане до свршетка вијека.« (Матеј 28,20) »Христос је нас искупио од клетве законске поставши за нас клетва.« (Галатима 3,13) »Колико је исток далеко од запада, толико удаљује од нас безакоња наша.« (Псалам 103,12) »Јер знам јамачно да ни смрт, ни живот, ни анђели, ни поглаварства, ни силе, ни садашње, ни будуће, ни висина, ни дубина, ни друга каква твар може нас раздвојити од љубави Божије, која је у Христу Исусу Господу нашему.« (Римљанима 8,38.39) »Дуга ће бити у облацима, па ћу је погледати, и опоменућу се вјечнога завјета између Бога и сваке душе живе у сваком тијелу које је на земљи.« (1. Мојсијева 9,16) »Видите какву нам је љубав дао Отац, да се дјеца Божија назовемо и будемо; зато свијет не познаје нас, јер Њега не позна.« (1. Јованова 3,1) »Познајте Господ да је Бог. Он нас је створио, и ми смо достојање Његово, народ Његов и овце паше Његове.« (Псалам 100,3) Ови текстови само су незнатан део онога што нам је у Речи откривено о томе какав је наш Бог и шта нам нуди. Чему бисмо се уопште могли надати да није истина откривених у Библији?

За разговор:

- 1. Који још библијски текстови говоре о нади? Који су вама посебно важни и зашто?**
- 2. Која вам учења Хришћанске адвентистичке цркве посебно пружају наду?**
- 3. Како се и поред личних искушења, понекад чак и трагедија и невоља у животу, можемо радовати нади представљеној у Библији? Зашто нас одређени догађаји веома лако обесхрабре, чак и поред толике наде која нам је дата? Шта у практичном смислу можемо учинити да бисмо сачували наду и радовали јој се?**
- 4. »Изнесите Богу своју наду, веру и захвалност. Будите радосни и испуњени надом у Христу. Научите да Га хвалите. Ово је важан лек за болест и душе и тела.« (Елен Вајт, *Mind, Character, and Personality*, 2. свеска, стр. 492) Зашто је хвала толико важна да бисмо остали испуњени надом у Господу?**

ЕЛИЈУЈЕВ ГНЕВ

Текстови за проучавање у току седмице: О Јову 13,28; О Јову 28,28; О Јову 32,1-5; О Јову 34,10-15; Језекиљ 28,12-17; О Јову 1-2,10.

Текст за памћење: »Него колико су небеса више од земље, толико су путеви Моји виши од ваших путева, и мисли Моје од ваших мисли.« (Исаија 55,9)

Борба речима између Јова и његова три пријатеља се наста-вља, речима које су у одеђеним тренуцима озбиљне, лепе, дубоке и истините. Људи ће често користити наводе из Књиге о Јову, наводиће чак и Елифасове, Вилдадове или Софарове речи. Разлог томе је, као што стално изнова видимо, што су дали многе добре поуке. Једино их нису изговорили на правом месту, у право време и у правим околностима. Чему нас учи снажна истина изречена у Причама Соломуновим 25,11-13:

»Златне јабукe у сребрнијем судовима јесу згодне ријечи. Златна је гривна и накит од најбољег злата мудри карач ономе који слуша. Вјеран је посланик као студен снежна о жетви онима који га пошаљу, и расхлађује душу својим господарима.«

Нажалост, Јов овакве речи није чуо од својих пријатеља. У ствари, проблем ће постати још тежи, када се поред три човека која му говоре да није у праву, појави још један.

Чак и после Јововог снажног изражавања вере (О Јову 13,15.16), настављена је вербална борба. У многим поглављима Јовови пријатељи шетају тамо-амо расправљајући о многим дубоким и важним питањима о Богу, греху, смрти, правди, злу, мудрости и пролазности људског рода.

Какве истине су изнете у следећим текстовима?

О Јову 13,28.

О Јову 15,14-16.

О Јову 19,25-27.

О Јову 28,28.

У свим овим поглављима наставља се расправа у којој ниједна страна не напушта своје становиште. Елифас, Вилдас и Софар, сваки на свој начин, сваки са одређеним циљем, нису попустили у својој тврдњи да људи у животу добијају што заслужују. Према томе, оно што се догодило Јову била је праведна казна за његове грехе. Јов је, у међувремену, наставио да јадикује због своје окупне судбине, сигуран да није заслужио да толико пати. Стално су улазили у вербални сукоб при чему је сваки »утешитељ« оптуживао Јова да изговара празне и узалудне речи, а Јов им је узвраћао на сличан начин.

На крају, нико од њих, укључујући и Јова, није схватио шта се све одвијало око њих. Како су и могли да схвате? Говорили су са веома ограниченог становишта, које сви људи имају. Ако бисмо могли извући неку поуку из Књиге о Јову (ону која би до сада требало да буде очигледна, нарочито после свих говора ових људи), онда би то било да је нама људским бићима потребна понизност када говоримо о Богу и Божјим делима. Ми можда донекле познајемо истину, можда и у великој мери, али понекад – као што можемо видети у случају ова три човека – можда нећемо знати да на најбољи начин применимо истине које знамо.

Осврните се на свет природе. Зашто нам само он показује колико је наше знање ограничено, чак и кад је реч о најједноставнијим појединостима?

ЕЛИЈУЈЕВ ДОЛАЗАК

Од 26. до 31. поглавља, трагични јунак овог извештаја, Јов, држи свој последњи говор тројници људи. Иако, речит и ватрен, он у суштини понавља оно што тврди све време: *Не заслужујем оно што ми се догађа. И тачка.*

Јов се поново издваја као представник великог дела човечанства по томе што многи људи подносе оно што не заслужују. А питање, умногоме најтеже питање од свих, јесте – зашто? У неким случајевима прилично је лако објаснити патњу. Јасно је да људи сами себе доводе у невоље. Али често, а нарочито у Јововом случају, то се није догодило, тако да питање патње и даље остаје без одговора.

Како се 31. поглавље ближи крају, Јов описује свој некадашњи живот, живот у коме ниједно његово дело не оправдава ово што му се тренутно догађа. Последњи стих тог поглавља гласи: »Свршише се ријечи Јовове.« (О Јову 31,40)

Прочитајте текст из Књиге о Јову 32,1-5. Какву оптужбу у овим стиховима Елијуј износи против Јова и три Јовова пријатеља?

У овим стиховима се овај човек, Елијуј, први пут спомиње у Књизи о Јову. Он је очигледно чуо поједине дуге расправе, мада нам није речено, када се тачно појавио на попришту догађаја. Он је сигурно стигао нешто касније, јер се не спомиње да је дошао са осталом тројицом. Оно што знамо, међутим, јесте да није био задовољан одговорима које је чуо, ма који део разговора да је слушао. У ствари, четири пута је у ових пет стихова речено да је његов »гнев« био подстакнут оним што је чуо. У наредних шест поглавља Елијуј настоји да објасни своје схватање и да своје објашњење питања око којих су се ови људи сукобили, а у вези са несрећом која је погодила Јова.

У Књизи о Јову 32,2. речено је да се Елијуј разгневио на Јова зато што »се сам грађаше праведнији од Бога«, што је заправо било доста изобличено право Јовово гледиште. Шта то говори о потреби да будемо пажљиви када тумачимо речи других? Како се можемо потрудити да на најбољи, а не на најгори начин схватимо шта су људи рекли?

ЕЛИЈУЈОВА ОДБРАНА БОГА

Елијуј и његов говор, који неки сматрају главном прекретницом у разговору, вековима су били предмет многобројних тумачења. Ипак, није нимало лако увидети на ком месту Елијуј додаје нешто толико ново или толико пресудно што мења динамику разговора. Изгледа да он махом износи исте аргументе као и остала три Јовова пријатеља у свом покушају да одбране Божји карактер од оптужби да је Јовова патња неправедна.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 34,10-15. Какве истине Елијуј овде износи? На који начин се подударају са оним што су остала три човека претходно рекла? Иако су његове речи биле истините, зашто нису одговарале тренутним приликама?

Оно што можемо запазити у Елијујевом говору, као и у говорима остала три Јовова пријатеља, јесте страх – страх да Бог није оно што они мисле да јесте. Они желе да верују у Божју доброту, правду и силу; и зато, шта друго Елијуј може да чини него да износи истине о Божјој доброту, правди и сили?

»Јер су очи Његове обраћене на путеве човјечије и види све кораке његове. Нема мрака ни сјена смртнога гдје би се сакрили који чине безаконје.« (О Јову 34,21.22)

»Гле, Бог је силан, али никога не одбацује, силан је снагом срчаном. Не да живјети безбожнику, а невољницима чини правду. Не одвраћа од праведника очију својих, него још с царевима на пријесто посађује их навијек, те се узвишују.« (О Јову 36,5-7)

»Свемогућ је, не можемо Га стигнути; велике је силе, али судом и великом правдом никога не мучи. Зато Га се боје људи: Не може Га видјети никакав мудрац.« (О Јову 37,23.24)

Ако су све ове речи истините, онда једини логичан закључак који можемо донети јесте да је Јов добио што заслужује. Шта би друго могло бити? Елијуј је, затим, суочен са страшним злом које је погодило тако доброг човека као што је Јов, покушао да заштити своје схватање Бога.

Да ли се некада догодило нешто због чега сте се уплашили за своју веру? Како сте реаговали? Када се осврнете уназад, шта сте могли другачије да учините?

НЕЛОГИЧНОСТ ЗЛА

Ова четири човека, који су веровали у Бога, веровали у праведног Бога, нашли су се у недоумици: како објаснити Јовове прилике на разуман и логичан начин који је у складу са њиховим схватањем Божјег карактера. Нажалост, у покушају да схвате зло, или макар зло које је задесило Јова, узели су на послетку став за који се у суштини испоставило да је погрешан.

Елен Вајт написала је снажан коментар у вези са овим. »Ниједно објашњење о пореклу греха не може да послужи и као разлог његовог постојања... Грех је ујез, његову присутност није могуће оправдати никаквим разлогом. Он је тајанствен, необјашњив; оправдати га значило би бранити га. Када би неки изговор за његово постојање могао да буде пронађен, грех би престао да буде грех.« (Елен Вајт, *Велика борба*, стр. 492.493. оригинал)

Она користи реч *грех*, али претпоставимо да ту реч можемо заменити другом речју која има слично значење, речју *зло*. Онда би њен текст гласио овако: *Ниједно објашњење о пореклу зла не може да послужи и као разлог његовог постојања... Зло је ујез, његову присутност није могуће оправдати никаквим разлогом. Оно је тајанствено, необјашњиво; оправдати га значило би бранити га. Када би неки изговор за његово постојање могао да буде пронађен, зло би престало да буде зло.*

Када се догоди нека несрећа, људи често кажу или помисле: »Не схватам.« Или: »Ово нема смисла.« Јов се управо овако жалио све време.

Постоји добар разлог што Јов и његови пријатељи нису увидели смисао свега: зло само по себи нема смисла. Да можемо да га схватимо, да има смисла, да се уклапа у неки логичан и сврсисходан план, онда не би било толико рђаво, не би било толико кобно, јер би служило разумном циљу.

Прочитајте следеће текстове о сотонином паду и пореклу зла. Колико смисла има његов пад? (Језекиљ 28,12-17)

У овом тексту видимо савршено биће, које је створио савршен Бог, у савршеном окружењу. Он је узвишен, пун мудрости, савршене лепоте, прекривен драгим камењем, »херувим, помазан да заклања«, »који је био на светој гори Божјој«. Па ипак, поред свега тога, поред свега што му је дато, ово биће се искварило и дозволило да зло преовлада. Шта је било неразумније и нелогичније него зло које је затрвало сотону?

Какво сте искуство стекли у вези са тим колико је зло неразумно и необјашњиво?

ИЗАЗОВ ВЕРЕ

Сигурно је да су главне личности у Књизи о Јову, као обични смртници који виде »као кроз стакло« (1. Коринћанима 13,12), имале веома ограничен угао посматрања, веома ограничено схватање природе физичког света, а још мање духовног. Занимљиво је, такође, да у свим овим расправама о злу које је погодило Јова, нико од Јовових пријатеља, укључујући и Јова, није расправљао о улози сотоне – непосредном узроку свих Јовових недаћа. Па ипак, упркос свом самопоуздању да су у праву, нарочито Елијуј (види: О Јову 36,1-4), њихови покушаји да објасне Јовову патњу на разуман начин нису успели. Јов је, наравно, знао да су њихова настојања безуспешна.

Чак и поред нашег схватања космичке позадине у овом извештају, колико смо у стању да оправдамо и објаснимо зло које је погодило Јова? Прочитајте поново текст из Књиге о Јову 1-2,10. Упркос свему што нам је откривено, која питања и даље остају без одговора?

Захваљујући уводним поглављима Књиге о Јову, можемо да сагледамо прилике онако како нико од ових људи није могао. Ипак, спорна питања је чак и сада тешко разумети. Као што смо видели, није Јовово зло било узрок патње у његовом животу. Управо је због Јовове добротe Бог указао сотони на њега. Значи, доброта и жеља овог човека да буде веран Богу довели су до свих тих догађаја? Како ово схватамо? Да је Јов знао шта се догађа, зар не би завапио: »Молим Те, Боже, употреби неког другог. Врати ми моју децу, моје здравље, моју имовину!« Јов се није добровољно јавио да буде заморче. Ко би? Колико је све то било праведно према Јову и његовој породици? Иако је Бог победио у изазову са ђаволом, знамо да ђаво није признао пораз (Откривење 12,12); па, у чему је онда смисао? Такође, какво год добро да је на крају произашло из онога што се догодило Јову, да ли је смрт свих тих људи и сва патња коју је Јов доживео била вредна тога? Ако немамо одговоре на ова питања (мада нам предстоје још неки одговори), замислите каква је све питања Јов имао!

Па ипак, следи једна од најважнијих поука коју можемо извући из Књиге о Јову: поука која говори о животу у вери, не гледањем; о поверењу у Бога и верности Њему чак и када, попут Јова, не можемо да оправдамо или објаснимо зашто се појединости догађају управо онако како се догађају. Ми не живимо у вери када је све потпуно и логично објашњено. Живимо у вери када се, попут Јова, уздамо у Бога и послушни смо Му чак и када оно што нам се догађа нема смисла.

Због каквих појединости у свом животу треба да се уздате у Бога, чак и када их не схватате? Како можете наставити да градите то поверење, чак и када немате одговоре?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У расправи везаној за питање вере и разума, аутор Џон Хедли Брук писао је о немачком филозофу Емануелу Канту (1724-1804) и његовом покушају да схвати границе људског знања, нарочито када се ради о Божјем деловању. Према Канту »оправдавање Божјих путева пред човеком било је питање вере, не знања. Као пример јединственог става приликом суочавања са невољама, Кант је изабрао Јова, коме је све било одузето упркос чистој савести. Повинујући се пред божанском одлуком, био је у праву што се одупро саветима пријатеља који су настојали да оправдају његову несрећу«. (*Science and Religion* [New York: Cambridge University Press, 2006], стр. 207.208) Три Јовова пријатеља у Књизи о Јову, а сада и Елијуј, мислили су да на основу једноставног односа узрока и последице могу објаснити шта се догодило Јову. Узрок је био Јовов грех; последица је била његова патња. Шта може бити јасније, теолошки исправније и разумније од тог објашњења? Међутим, њихово размишљање било је погрешно, и представља снажан пример чињенице да стварност и Бог, који је створио и који одржава ту стварност, не прате нужно наше схватање о томе како Бог и свет који је створио делују.

За разговор:

1. Као што смо видели, ни у једном дугом говору који се бавио приликама несрећног Јова и узроцима тадашњих догађаја, сото-на ниједном није био споменут. Зашто? Шта то говори о ограниченом схватању ових људи упркос свим истинама које су имали? Чему нас њихово незнање учи о нашем незнању, упркос свим истинама које имамо?

2. »Када преузмемо у своје руке управљање пословима који су нам поверени, и, када ослањајући се на своју мудрост, желимо да успемо, преузимамо терет који нам Бог није дао и покушавамо да га носимо без Његове помоћи... Међутим, ако стварно верујемо да нас Бог љуби и да нам жели добро, тада ћемо престати да се бринемо за будућност. Поуздаћемо се у Бога као што се дете узда у вољеног родитеља. У томе ће престати наше бриге и невоље, јер се наша воља потпуно сјединила с Божјом вољом.« (Елен Вајт, *Мисли с Горе* благослова, стр. 100.101. оригинал) Како се можемо научити оваквом поверењу и вери? Односно, какве одлуке доносимо које ће нашу веру или ојачати или ослабити?

ИЗ ВИХОРА

Текстови за проучавање у току седмице: О Јову 38-39; Јован 1,29; Матеј 16,13; 1. Коринћанима 1,18-27; О Јову 40,1-4; 42,1-6; Лука 5,1-8.

Текст за памћење: »Где си ти био кад Ја оснивах Земљу? Кажи, ако си разуман.« (О Јову 38,4)

Без обзира на међусобне разлике, личности из Књиге о Јову имају једну заједничку појединост: свако је имао много тога да каже о Богу, или макар о свом схватању Бога. Као што смо видели, у већем делу од онога што су рекли могли бисмо се сложити. Уосталом, ко се са овим не би сложио: »Запитај стоку, научиће те; или птице небеске, казаће ти. Или се разговори са земљом, научиће те, и рибе ће ти морске приповједити. Ко не зна од свега тога да је рука Господња то учинила? Којему је у руци душа свега живог и дух свакога тијела човјечијега.« (О Јову 12,7-10)? Или са следећим: »Еда ли Бог криво суди? Или Свемогући изврће правду?« (О Јову 8,3)

Иако се оквир текста бави Јововом патњом, главно средиште разговора био је Бог. Изузев у прва два поглавља, Господ је, како је књига одмицала, остао скривен, у позадини.

Међутим, то ће се променити. Бог лично – тема толиких разговора и расправа у Књизи о Јову – сада ће проговорити.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 38,1. Шта се овде догодило што се разликовало од свих осталих разговора?

Изненада и неочекивано, Господ се јавља у Књизи о Јову, први пут после текста забележеног у 2. поглављу 6. стиху: »А Господ рече сотони: Ево ти га у руке; али му живот чувај.«

Читаоца ништа не припрема за овај изненадни Божји долазак. Поглавље 37. завршава се Елијујевим говором, и следеће што сазнајемо јесте да »одговори Господ Јову из вихора«. (О Јову 38,1) Одједном ту су само Бог и Јов, као да су остали људи неважни, макар за сада.

Реч *вихор* потиче од јеврејске речи која значи »олуја« или »бура«, и користи се у описивању Божјег појављивања пред људима (види: Исаија 29,6; Захарија 9,14). Употребљена је, такође, и када је Илија био узет на небо: »А кад Господ шћаше узети Илију у вихору на Небо, пођоше Илија и Јелисије из Галгала.« (2. О царевима 2,1)

Иако нам нису дате никакве физичке појединости о овој »теофанији« (видљивом Божјем јављању људима), јасно је да се Бог не обраћа Јову »тихим, танким гласом«. (1. О царевима 19,12) Напротив, Господ се показао на веома силан начин, којим је сигурно привукао Јовову пажњу.

Наравно, ово није једини пут да се Бог открио палом човеку. Свето писмо нам стално показује колико је Бог близу људског рода.

Шта ови текстови уче о томе колико нам Бог може бити близу? 1. Мојсијева 15,1-6; 1. Мојсијева 32,24-32; Јован 1,29.

Библија нас учи узвишеној и важној истини да наш Бог није далеки Бог који је створио наш свет и препустио нас себи самима. Уместо тога, Он је Бог који успоставља блиску заједницу са нама. Без обзира на наше јаде, наше невоље, све оно са чим се суочавамо, можемо бити сигурни да је Бог близу и да се можемо уздати у Њега.

Једно је интелектуално веровати да је Бог близу, а потпуно друго искусити ту близину. Како се можемо приближити Богу и примити наду и утеху из ове заједнице?

Након раздобља које се Јову сигурно чинило као веома дуга тишина, Бог му се коначно обраћа, иако Његове прве речи нису биле оно што је Јов желео да чује.

Које питање је Бог прво поставио Јову, и шта је оно подразумевало? О Јову 38,2.

Бог у целој Библији поставља људима питања. То не чини зато што не зна одговоре. Бог заправо, као што добар учитељ често чини, поставља питања зато што нас она на успешан начин могу подстаћи да размислимо о својој ситуацији, да се суочимо сами са собом, да пронађемо решења и дођемо до одговарајућих закључака. Питања која Бог поставља не служе да би Он био поучен нечему што не зна, већ да би помогла људима да нешто науче и боље схвате. Божја питања су реторичка оруђа која помажу у приближавању људи истини.

Прочитајте следећа Божја питања. Шта мислите какав циљ је Бог желео да постигне постављањем ових питања? Шта је њима наглашавао?

1. Мојсијева 3,11.

1. Мојсијева 4,9.

1. О царевима 19,9.

Дела 9,4.

Матеј 16,13.

Јов је много говорио о Богу, а Господ је очигледно желео да Јов увиди да заправо много тога не зна или не схвата о свом Створитељу. Божје уводно питање упућено Јову подударно се умногоме са оним што су му пријатељи већ рекли (види: О Јову 8,1-2; 11,1-3; 15,1-3).

Ако би Бог требало да вам постави питање о вашем животу, шта мислите шта би вас упитао, и шта бисте Му одговорили? Чему вас ово питање и овај одговор уче о вама лично?

Прочитајте текст из Књиге о Јову 38,4-38. Каква питања Бог поставља Јову и какав циљ њима жели да постигне?

Ако је Јов очекивао неко подробно објашњење због чега су му се све ове несреће догодиле, није га добио. Уместо тога, добио је низ реторичких питања у којима је упоређена Господња стваралачка сила са пролазношћу и незнањем јадног Јова.

»Гдје си ти био кад Ја оснивах Земљу«, почиње Господ свој говор (О Јову 38,4). Након понављања неких од најранијих слика из 1.Мојсијевог – на пример, настанак Земље, мора, светлости и таме – Бог (у суштини) каже Јову да он све то зна »јер си се онда родио, и број је дана твојих велики.« (О Јову 38,21)

Господ затим указује на чуда и тајне стварања, поново постављајући низ реторичких питања која не говоре само о темељима Земље, већ и о тајнама времена, чак и звезда. »Можеш ли свезати милине Влашићима, или свезу Штапима раздријешити?« (О Јову 38,31) Затим, поново усмерава Јовову пажњу на Земљу, на све од човекове проицљивости (О Јову 38,36) до живота дивљих животиња (О Јову 39,1-3) – тема која је проширена многим појединостима у целом 39. поглављу. Да је књига написана данас, Господ би можда упитао: »Ко је повезао кваркове у протонима и неутронима?« »Где си био када сам Ја први пут измерио Планкову масу?« »Да ли твојом мудрошћу гравитација закривљује простор и време?«

Одговор на сва ова питања је исти: наравно да не. Јов није присуствовао ниједном од ових догађаја, и мало је знао о појавама на које је Господ указао. Божји циљ је био да покаже Јову да је поред све његове мудрости и знања, и чињенице да је говорио »право« (О Јову 42,7) о Богу, за разлику од његових пријатеља, и даље мало знао. Његово недовољно знање на најбољи начин откривено је његовим великим непознавањем створеног света.

Ако је Јов толико мало знао о делима стварања, у којој мери је могао да схвати Створитеља? Колико је велика супротност између Створитеља и створеног, између Бога и људског рода. Иако је Бог упоредио себе са Јовом, ово поређење односи се на свако људско биће (осим Исуса). Шта смо ми у поређењу са Богом? Па ипак, погледајте шта је Бог учинио да нас спасе и понуди нам наду у вечну заједницу са Њим.

МУДРОСТ МУДРИХ

Са наше данашње тачке гледишта, лако је погледати питања која је Бог поставио Јову и увидети колико је мало човек попут Јова, који је живео пре више хиљада година, могао да схвати о створеном свету. Људи су тек у 15. веку, на пример, коначно схватили да је кретање Сунца на небу у ствари последица ротације Земље – истина коју већина од нас данас узима здраво за готово.

Ми данас, углавном захваљујући савременој науци, познајемо свет природе који људи у библијским временима нису могли да разумеју. Па ипак, поред свег тог стеченог знања, ми људи и даље имамо веома ограничено схватање света природе и његовог настанка.

Прочитајте поново питања која је Бог поставио Јову у 38. и 39. поглављу. Колико људи може данас боље да одговори на њих?

Нема сумње да нам је наука открила погледе на стварност који су претходно били скривени. Међутим, остало је још много тога што треба да научимо. Наука је на много начина, не уклањајући величанство и тајну Божјег стварања, учинила стварање још занимљивијим, откривајући дубину и сложеност света природе о коме претходни нараштаји ништа нису знали.

»Што је тајно, оно је Господа Бога нашега, а јавно је наше и синова наших довека, да бисмо извршавали све речи овога закона.' (5. Мојсијева 29,29) Како је стварао, Бог никада није открио човеку; наука није у стању да истражи тајне Свевишњег. Његова стваралачка моћ је несхватљива колико и Његово постојање.« (Елен Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 113. оригинал)

Какву опомену би, међутим, требало да извучемо из следећих текстова у вези са великом ограниченошћу људског знања? 1. Коринћанима 3,19; 1. Коринћанима 1,18-27.

Чак и поред целокупног знања које су људи умножили у последњих неколико стотина година, стварање остаје препуно чуда и тајни у које тешко можемо да проникнемо. Што више сазнајемо о створеном свету, то нам се чини све тајанственији и невероватнији. Како је створени свет допринео да се дивите Божјој сили?

ПОКАЈАЊЕ У ПРАХУ И ПЕПЕЛУ

Прочитајте текстове из Књиге о Јову 40,1-4. и 42,1-6. Како је Јов прихватио Божје откривење о Себи?

Јов је очигледно био погођен оним што му је Бог показао. У ствари, у тексту 42,3. каже: »Ко је то што замрачује савјет неразумно«, он понавља прво питање које је Бог њему упутио. Јов је сада знао одговор: управо је он говорио о ономе што у потпуности није разумео.

Запазите, такође, шта је Јов изјавио у Књизи о Јову 42,5. До тада је само слушао о Богу, а сада када Га је видео – односно, сада када је боље сагледао Бога – себе је видео онаквим какав заиста јесте. Зато је реаговао на такав начин, осуђујући себе и кајући се у праху и пепелу.

Прочитајте текстове из Књиге пророка Исаије 6,1-5. и Јевађеља по Луки 5,1-8. Како се реакције описане у овим стиховима подударају са Јововим?

Оно што видимо у свим овим примерима јесте испољавање кључне библијске истине – грешност човечанства. Јов је био »добар и праведан, и бојаше се Бога, и уклањаше се ода зла«. (О Јову 1,1) Упркос сотониним истрајним покушајима да га окрене против Бога, Јов је остао веран. Овде се сусрећемо са чврстим, верним човеком који верује у Господа.

Па ипак? Као и у Исаијиним и Петровим случајима, брз поглед на Божју светост и силу био је довољан да нагна Јова да се повуче прожет осећањем личне грешности и маленкости. То је зато што смо сви пали, грехом погођена бића чија природа нас доводи у сукоб са Богом. То је разлог што нико не може сам себе да спасе; нико не може да учини довољно добрих дела да би заслужио Божју наклоност. Зато је свима нама – чак и »најбољима« међу нама, онима који су попут Јова добри и праведни, који се боје Бога и уклањају од зла – потребна благодат, потребан Спаситељ, потребан Неко да учини оно што за себе никада не бисмо могли учинити. На срећу, имамо све то у Исусу, и више од тога.

Замислите себе, управо сада, како лицем к лицу стојите пред Богом. Шта мислите како бисте одреаговали?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Бог је дозволио да се преко науке и уметности на свет излије обиље светлости; али, када такозвани научници приђу овим темама с претежно људског становишта, сигурно ће настати погрешни закључци. Можда се нагађање изван онога што нам је Бог открио може сматрати безазленом забавом уколико се наше теорије не противе чињеницама које налазимо у Библији; али, они који занемарују Божју реч и за Његова стваралачка дела траже објашњења заснована на научним начелима, излазе без мапе и компаса на пучину непознатог океана. И највећи умови, уколико се у истраживању не руководе Божјом речју, спотакнуће се у својим покушајима да одреде однос између науке и откривења. Пошто је Створитељ са својим делима тако високо изнад њихове моћи схватања да нису у стању да Његова дела објасне природним законима, они библијске извештаје проглашавају непоузданим. Они који сумњају у непоузданост извештаја Старога и Новог завета, биће наведени да крену још један корак даље и посумњају и у постојање Бога; а онда, изгубивши ослонац, биће препуштени разбијању о хридине неверства.« (Елен Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 113. оригинал)

За разговор:

1. Погледајте изјаву Елен Вајт у одељку од петка. Какве доказе уочавамо да се оно на шта је упозоравала заправо догађа, нарочито у области науке? Које су појединости које наука подржава у оштрој супротности са Божјом речју?
2. Алфред Норт Вајтхед, утицајни математичар и писац из претходног века, рекао је следеће: »Пре 57 година као младић био сам на Универзитету Кембриџ. Науку и математику предавали су ми изузетни људи и добро сам напредовао. Откако смо прешли из једног у други век, доживео сам да видим да је свака од основних претпоставки у обе области била укинута... Па ипак, суочени са тим, они који су поставили нове хипотезе у науци изјављују: 'Сада смо коначно потпуно сигурни.'« (А. Н. Вајтхед, *Dialogues of Alfred North Whitehead*). Шта нам ово говори о потреби да будемо пажљиви у прихватању онога чему нас »велики људи« овога света поучавају, нарочито када су њихова учења у оштрој супротности са Божјом речју?
3. Која чуда стварања нам је савремена наука открила, коју људи у Јовово време (или само пре две стотине година) нису могли разумети? Како нам ове појединости још више откривају задивљујућу стваралачку силу нашег Господа?

ЈОВОВ ОТКУПИТЕЉ

Текстови за проучавање у току седмице: О Јову 19,25-27; Јован 1,1-14; О Јову 10,4.5; Лука 2,11; Галатима 4,19; Лука 9,22; Исаија 53,1-6.

Текст за памћење: »А Он болести наше носи и немоћи наше узне на се, а ми мишљасмо да је рањен, да Га Бог бије и мучи.« (Исаија 53,4)

Изнадним Господњим доласком, на почетку 38.поглавља, Књига о Јову достигла је свој врхунац. Бог се открио Јову на моћан и чудесан начин, што је довело до Јововог признања и покајања. Господ је затим укорио Јовова три пријатеља због њихових неистинитих речи. Јов се помолио за њих: »И Господ поврати што бјеше узето Јову пошто се помолио за пријатеље своје; и умножи Господ Јову двојином све што бјеше имао« (О Јову 42,10), а након тога је проживео дуг и изобилан живот.

Међутим, има нечег узнемирујућег, нечег што ствара незадовољство у вези са извештајем и његовим крајем. Бог и сотона, који су се сукобили на Небу, наставили су своју борбу овде на Земљи у животу и на телу сиротог Јова? Чини се да није поштено, да није праведно, што је Јов морао да поднесе ужасан ударац овог сукоба између Бога и сотоне, док је Господ остао на Небу и све само посматрао.

У овом извештају мора да постоји још нешто. И постоји. То је откривено много векова касније, у Исусу и Његовој смрти на крсту. Само у Исусу проналазимо задивљујуће и утешне одговоре на питања на која Књига о Јову није у потпуности одговорила.

Када се Господ јавио Јову у 38. поглављу, открио му се као Створитељ, који »је раздијелио јазове поводњу«, и који је створио »пут свјетлици громовној. Да би ишао дажд на земљу гдје нема човјека«. (О Јову 38,25.26) Наш Господ, међутим, није само Створитељ. Он има још једну важну титулу и улогу.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 19,25-27. Шта ове речи откривају о Јововој нади у спасење?

Јов овим чувеним стиховима показује да у извесној мери познаје Искупитеља, да зна да иако људи умиру постоји нада иза гроба, и да ова нада почива на Искупитељу, који ће једнога дана доћи на Земљу.

Ове Јовове речи указују на најзначајнију и најважнију истину у Библији: Бог је наш Искупитељ. Да, Бог јесте наш Створитељ. Али у палом свету, у свету у коме су грешници осуђени да умру вечном смрћу у својим гресима, потребно нам је више од Створитеља. Потребан нам је Искупитељ. То је управо наш Бог: и Створитељ и Искупитељ (види: Исаија 48,13-17), од кога у обе ове улоге примамо узвишену наду у вечни живот.

Прочитајте текст из Јеванђеља по Јовану 1,1-14. Како Јован у овом тексту повезује Исуса као Створитеља са Исусом као нашим Откупитељем?

Указивање на текст из 1. Мојсијеве 1,1, на Бога као Створитеља, очигледно је у Јеванђељу по Јовану 1,1. И као да то није довољно, следеће речи додају једну чињеницу: »На свијету бјеше, и свијет кроза Њ поста, и свијет Га не позна. К својима дође, и своји Га не примише. А који Га примише даде им власт да буду синови Божији, који вјерују у име Његово« (Јован 1,10-12) – чине повезаност између Исуса као Створитеља и Откупитеља нераздвојивом. Само зато што је Створитељ, Он може бити и наш Искупитељ.

Да имамо само Створитеља, али не и Откупитеља, какву наду бисмо имали? Шта ваш одговор говори о томе зашто нам је Исус као Откупитељ толико важан?

У првим поглављима Књиге о Јову дат нам је увид у стварност велике борбе између Христа и сотоне. Као што знамо, та борба је започела на Небу, али се на крају спустила на Земљу (види: Откривење 12,7-12). У књизи о Јову запажамо исто кретање: сукоб започет на Небу спушта се на Земљу. На Јовову жалост, та борба на Земљи била је усредсређена на њега.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 10,4.5. Зашто Јов јадикује? Зар није био у праву?

Јовов закључак био је једноставан. Ти си Бог, суверени Владар свемира, Створитељ. Како Ти можеш знати како изгледа бити човек, подносити оно што ми подносимо?

Како следећи текстови одговарају на Јовово јадиковање? Лука 2,11; Јован 1,14; Лука 19,10; Матеј 4,2; 1. Тимогију 2,5; Јеврејима 4,15.

На Јовову жалбу да Бог није човек и да зато не може да познаје људски јад, у потпуности је одговорено Исусвим доласком међу људски род. Иако никад није изгубио своју божанску природу, Исус је такође у потпуности био човек. Захваљујући људској природи знао је како изгледа патити и борити се, као што су чинили Јов и сви остали људи. У ствари, у свим Јеванђељима запажамо Христову људску природу и патњу коју је поднео имајући ту природу. Исус је одговорио Јововом јадиковању.

»Христос није узео на Себе измишљену људску природу. Узео је праву људску природу у којој је живео... Он није само учињен телом, већ је учињен обличјем тела греховнога.« (Елен Вајт, *The SDA Bible Commentary*, 5. свеска, стр. 1124)

Размислите о томе шта значи да је Исус узео људску природу. Шта то говори о блиској заједници коју може да успостави са вама у борбама са којима се сада суочавате?

ХРИСТОВА СМРТ**Шта следећи текстови говоре о Исусу и како би требало да гледамо на Њега?**

1. Јованова 2,6.

Галатима 4,19.

Нема сумње, Исус је наш узор. Његов живот, Његов карактер, је пример на који сви који Га следе треба да се угледају Божјом благодаћу. Исус је *Једини* савршен Узор који нам показује како да живимо животом на који нас Бог позива.

Ипак, Исус није дошао на Земљу само да би нам оставио пример. Наше прилике као грешника захтевале су више од развоја карактера, јер реформа нашег карактера и обликовање по Његовом обличју није све што Његово дело као Искупителја подразумева. Нама је потребно више од тога; потребна нам је Замена, Неко ко ће платити казну за наше грехе. Он није дошао само да би живео савршеним животом и оставио пример свима нама; дошао је, такође, да умре смрћу коју заслужујемо тако да се Његов савршени живот може приписати нама.

Шта следећи текстови уче о потреби да Христос умре за нас? Марк 8,31; Лука 9,22; Лука 24,7; Галатима 2,21.

Исус је морао да умре за нас зато што послушност Закону, иако суштинска у хришћанском животу, није оно што спасава пала људска бића. »Еда ли је, дакле, закон противан обећањима Божијим? Боже сачувај! Јер да је дат закон који може оживљети, заиста би од закона била правда.« (Галатима 3,21) Ако неки закон може да спасе грешника, то би био Божји закон, али чак ни тај Закон нас не може спасити. Само савршен живот нашег савршеног Узора, Исуса, могао је да нас спасе, и зато је Христос дошао да принесе Себе као »једину жртву за гријехе«. (Јеврејима 10,12)

Како вам ваше држање Закона показује да вам је потребна Замена?

ПАТЊЕ СИНА ЧОВЕЧИЈЕГ

Прочитајте текст из Књиге пророка Исаије 53,1-6. Шта ови стихови говоре о Господњим патњама на крсту?

У тексту у Књизи пророка Исаије речено је да је Исус понео наше боли и туге. То сигурно укључује и Јовове боли и туге. И не само Јовове, већ целог света. Исус је умро на крсту за грехе свих људи који су икада живели.

Дакле, само на крсту можемо сагледати Књигу о Јову у правом светлу. На крсту је био онај исти Бог који је открио Себе Јову – Бог који учи орла да лети, Бог који повезује кваркове – и који је патио више него што је било које људско биће, чак и Јов, икада патило или могло да пати. Бол и туге које смо доживели појединачно, Он је узео на Себе заједно; нико, дакле, не може поучавати Бога о патњи, јер је у људској природи узео на Себе сав терет патње који је грех проширио планетом. Ми знамо само своје боли, само своје туге; Исус их је на крсту све доживео.

Бог који је упитао Јова: »Знаш ли ред небески? Можеш ли ти уређивати владу његову на Земљи« (О Јову 38,33) постаје још изузетнији, када схватимо да је Он, иако је створио »ред небески«, узео на Себе овоземаљско тело и у том телу умро »да смрћу сатре онога који има државу смрти, то јест ђавола«. (Јеврејима 2,14)

Када је посматрамо кроз слику крста, Књига о Јову поприма више смисла, него када је посматрамо без ње, зато што крст одговара на многа питања која су у књизи остала неодговорена. Најважније од свих питања бави се тиме да ли је поштено да Бог буде на Небу, док је Јов на Земљи присиљен да пати, само зато да би помогао да се одбаце сотонине оптужбе. Крст показује да без обзира колико страшно Јов или било које друго људско биће пати на овом свету, наш Господ се добровољно изложио много тежој патњи него било ко од нас, да би нам дао наду и обећање о спасењу.

Јов је видео Бога као Створитеља. Ми Га, после крста, видимо и као Створитеља и као Откупитеља, или боље речено, Створитеља који је постао наш Откупитељ (Филипљанима 2,6-8). Да би то постао, морао је да пати због греха онако како ниједно људско биће, укључујући и Јова, никада није патило и никада не би могло да пати. Дакле, шта можемо учинити пред таквим приказом осим да узвикнемо као и Јов, само још снажније: »Зато поричем (осуђујем себе), и кајем се у праху и пепелу.« (О Јову 42,6)

СОТОНА ЈЕ РАЗОТКРИВЕН

Прочитајте текст из Јеванђеља по Јовану 12,30-32. Шта Исус говори о сотони у оквиру крста и велике борбе?

Након размишљања о Исусовој смрти на крсту, Елен Вајт је забележила следећи текст о снажном утицају Његове смрти на Небу, на свемир који је све посматрао. »Сотонине лажне оптужбе против божанског карактера и владавине показале су се у правој светлости. Оптуживао је Бога да тежи да се узвиси и да због тога захтева покорност и послушност од својих створења, изјављивао је да је Створитељ захтевао самоодрицање од свих, иако сам није показивао спремност на самоодрицање нити је поднео икакву жртву. Сада је свима постало јасно да је Владар свемира за спасење грешног и палог рода принео највећу жртву коју љубав може принети: 'Јер Бог беше у Христу и свет помири са Собом, не примивши им греха њихових, метнувши у нас реч помирења.' (2. Коринћанима 5,19) Луцифер је својом тежњом за чашћу и превлашћу, то се могло брзо увидети, отворио врата греху, док је Христос, да би уништио грех, понизио самога Себе и постао послушан до саме смрти.« (Елен Вајт, *Велика борба*, стр. 502. оригинал)

Прочитајте текст из 2. Коринћанима 5,19. Како је Христова смрт помирила пали свет са Богом?

Свет је пао у грех, у побуну; изложио је себе сотониним сплеткама, што се јасно види, на пример, у Књизи о Јову. Међутим, Исус је узимајући на Себе људску природу, не губећи при том божанску, створио нераскидиву везу између Неба и Земље и потврдио својом смрћу коначно уништење греха и сотоне. Исус је на крсту платио законску казну за грех, мирећи на тај начин пали свет са Богом. Иако смо грешници осуђени на смрт, вером примамо обећање о вечном животу у Исусу.

Какве год грехе да сте починили, Исус је платио пуну казну за њих на крсту. Зашто ова задивљујућа истина треба да промени ваш живот и подстакне у вама жељу да Му budete послушни?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Сад је суд овоме свету, наставио је Христос, сад ће бити истеран кнез овога света напоље. И кад Ја будем подигнут од земље, све ћу привући к Себи. И ово говораше да покаже каквом ће смрти умрети. Ово је криза света. Ако постанем жртва за грехе људи, свет ће се просветлити. Сотони на власт над људским душама биће сломљена. Избрисани Божји лик биће обновљен у људском роду и породица свете и верне Божје деце на крају ће наследити небески дом. То ће бити плод Христове смрти. Спаситељ се задубио у посматрање призора победе који се појавио пред Њим. Видео је крст, сурови, срамни крст са свим пратећим страхотама, како блиста славом.

Међутим, дело спасења људи није све што је остварено крстом. Божја љубав открила се свемиру. Кнез овога света је изгнан. Оптужбе које је сотона износио против Бога су оповргнуте. Прекори који су упућени Небу заувек су одбачени. Анђели као и људи привучени су Откупитељу.» (Елен Вајт, *Чезња векова*, стр. 625.626. оригинал)

За разговор:

1. Којих још примера можете да се сетите који показују како су Исусов живот и смрт одговорили на питања која су у Књизи о Јову остала неодговорена?

2. Размислите шта крст открива о Божјем карактеру, нарочито када схватимо да је Онај који нас је створио управо Онај који је умро за нас на крсту. Зашто нам ова чињеница пружа толико много наде и утехе, без обзира са каквим невољама се суочавамо? Како нас ова задивљујућа истина може научити да се уздамо у Бога и Његову доброту? (Види: Римљанима 8,32)

3. Као што смо видели, Књига о Јову је показала, између осталог, да је велика борба космичко питање и да сукоб између Христа и сотоне својим размерама превазилази саму Земљу. Замислите како је било небеским створењима, који су познавали Исуса само у Његовој небеској слави, док су посматрали све што је пролазило на крсту. Како нам размишљање о овој узвишеној теми помаже да у великој мери ценимо оно што нам је дато у Исусу?

ЈОВОВ КАРАКТЕР

Текстови за проучавање у току седмице: О Јову 1,1.8; О Јову 29,8-17; О Јову 31,1-23; 2. Мојсијева 20,17; Матеј 7,22-27; Матеј 5,16; Ефесцима 3,10.

Текст за памћење: »Видиш ли да вјера поможе дјелима његовијем, и кроз дјела саврши се вјера?« (Јаков 2,22)

Поред свих значајних питања додирнутих у Књизи о Јову, не смемо изгубити из вида још једну важну тему: самог Јова. Ко је био овај човек коме је Бог толико веровао да је ставио пред сотону изазов у вези са његовом верношћу и поштењем? Ко је био овај човек који није схватао зашто му се све то догађа, који је знао да то што је доживео није било поштено, који је изразио свој гнев и разочараност због свега, па ипак остао веран све до краја?

Иако се Књига о Јову бави Јововим животом после несрећа које су га погодиле, у овом извештају можемо пронаћи чињенице о Јововом ранијем животу. На основу онога што смо сазнали о Јововој прошлости и о томе какав је човек био, боље схватамо зашто је Јов остао веран Господу, чак и поред страховите патње, чак и поред свега што је сотона чинио у настојању да га одврати од Бога.

Како нам чињенице које указују какав је Јов био и како је живео могу помоћи да будемо вернији Господњи следбеници у свом животу?

Прочитајте текстове из Књиге о Јову 1,1. и 1,8. Шта ови стихови говоре о Јововом карактеру?

Иако је Јову у свим разговорима које је водио било речено да је сигурно учинио нешто погрешно чим се све то зло излило на њега, чини се да је било управо супротно. Због своје доброте, своје верности, постао је посебна сотонина мета.

Колико је он био добар и веран? Као прво, текст говори да је био »савршен«, како стоји у одређеним преводима. Ова реч не мора да значи »безгрешан«, као што је био Исус. Она изражава идеју о потпуности, поштењу, искрености, али у релативном смислу. Особа која је »савршена« у Божјим очима је особа која је достигла степен развоја који Небо очекује од ње у било које дато време. Јеврејска реч за »савршен«, *tam*, »одговара грчкој речи *teleios*, која се често преводи као 'савршен' у (Новом завету), али чији бољи превод гласи 'пуног раста' или 'зрео'.« (The SDA Bible Commentary, 3. свеска, стр. 499) Јовова каснија искуства открила су да није достигао коначно савршенство карактера. Иако веран и поштен, и даље је растао.

Друго, текст каже да је био »поштен«. Ова реч значи »истинит«, »прав«, »праведан«, »правичан«. Јов је живео таквим животом да је могао бити назван »узорним грађанином«.

Треће, текст каже да се »бојаше Бога«. Иако је у Старом завету ова идеја »бојати се« Бога указивала на то шта значи бити веран Израиљац, израз је, такође, употребљен у Новом завету за незнабошце који су верно служили Богу Израиљевом (види: Дела 10,22).

Коначно, Јов »уклањаше се« од зла, одбацивао је зло. Ову Јовову карактеристику потврдио је Господ лично, када је рекао сотони: »Јеси ли видио слугу мојега Јова? Нема онаквога човјека на земљи, добра и праведна, који се боји Бога и уклања се ода зла?« (О Јову 1,8)

На крају, Јов је био Божји човек чија је вера била откривена начином живота који је водио; и тако је заиста посведочио »свијету и анђелима и људима« (1.Коринћанима 4,9) о томе шта особа може да постане у Христу.

Да Књига о Јову говори о вама, како би гласио почетни стих?
»Бијаше _____ у земљи _____ по имену _____; и бијаше _____ и _____, и _____ се Бога, и _____ се од зла.

»КАД СЕ ТРАГ МОЈ ОБЛИВАШЕ МАСЛОМ...«

Док се Јов борио да схвати несреће које су га погодиле, размишљао је о свом пређашњем животу, о томе колико је имао добар живот и како га је водио. Говорећи о претходним данима, Јов је рекао да се тада његов »траг обливаше маслом«. (О Јову 29,6)

На пример, у Књизи о Јову 29,2. Јов је говорио о времену када га »чуваше Бог«. Јеврејска реч за »чувати« потиче од речи која је обично коришћена у целом Старом завету да опише Божје старање о свом народу (види: Псалом 91,11; 4. Мојсијева 6,24). Без сумње, Јов је имао добар живот. Важно је и то што је он знао да је имао добар живот.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 29,8-17. Шта ови стихови говоре о томе како су други посматрали Јова и како се он опходило према онима који су били у невољи?

У овим стиховима видимо колико је Јов уживао поштовање других људи. Израз да је он »на улици намештао себи столицу« (О Јову 29,7) указује на неку врсту месног управљања, у коме је Јов очигледно учествовао. Овакав положај обично је додељиван старијим, цењеним члановима друштва, међу којима је Јов био дубоко поштован.

Такође можемо да видимо да су га и припадници »најнижег« слоја у друштву волели и ценили. Сиромашни, који су пропадали, слепи, удовице, они који нису имали оца, хроми – управо онима који нису били благословени као што је он био, Јов је пружао помоћ и утеху.

»Бог у својој Речи даје слику човека који напредује, чији је живот успешан у пуном смислу те речи, човека коме и Небо и Земља радосно одају част.« (Елен Вајт, *Васпитање*, стр. 142. оригинал)

Стихови попут ових и други (као што ћемо видети) показују зашто је Јов био веома успешна личност у сваком смислу, и у људским и у Божјим очима.

Лако је бити љубазан и пун поштовања према богатима, моћнима и чувенима. Како се, међутим, опходите према онима који немају шта да вам понуде заузврат?

На први поглед, у следећим текстовима, може да звучи као да се Јов хвали, као да истиче своју светост, врлину и добро понашање пред другима. Овакав став, наравно, Библија осуђује (види: Матеј 23). Али то није био случај са Јовом. Да поновимо, веома је важно запазити оквир текста: речено му је да је његов прошли живот, живот за који се претпоставља да је био испуњен злом, узрок његове патње. Јов, међутим, зна да то није истина и да није заслужио оно што га је снашло. Дакле, он своје време проводи сећајући се каквим је животом живео и каква је личност био.

Прочитајте текст из Књиге о Јову 31,1-23. Шта још Јов каже о томе како је живео пре несреће?

Запазите, такође, да се Јов није бавио само својим спољашњим делима. Текст »и ако је за очима мојим пошло срце моје« (О Јову 31,7) показује да је Јов схватао дубље значење светости, дубље значење добра и зла, и Божјег закона. Јов је очигледно знао да је Богу стало до срца, до мисли, исто као и до наших дела (види: 1. Самуилова 16,7; 2. Мојсијева 20,17; Матеј 5,28). Јов је знао да је погрешно гајити појуду за женом, а не само учинити прељубу са њом. (Ово је снажна чињеница да је знање о правом Богу постојало пре него што је Господ позвао израиљски народ да буде Његов заветни народ и Његов сведок.)

Прочитајте шта је Јов рекао у Књизи о Јову 31,13-15. Зашто је ова порука толико важна?

Овде Јов показује изузетно разумевање, нарочито за његово време (било које време, заправо), основне једнакости свих људских бића. Древни свет није био место у коме су појмови свеопштих права и свеопштих закона били схваћени и прихваћени. Поједине групе људи сматрале су себе узвишенијим и надмоћнијим у односу на остале и уопште нису размишљале о проблему порицања основног достојанства и права других људи. Овде Јов, међутим, показује у којој мери схвата људска права и чињеницу да она потичу од Бога који нас је створио. Јов је, у одређеном смислу, био испред не само свог времена, већ и нашег.

КУЋА НА СТЕНИ

Прочитајте текст из Књиге о Јову 31,24-34. Шта још можемо сазнати о Јову из ових стихова?

Не треба да нас чуди што је Господ изјавио управо оно што је изјавио о Јововом животу и карактеру. Он је човек који је јасно живео по својој вери, човек чија су дела откривала његову заједницу са Богом. Ова чињеница је, наравно, његово јадиковање чинила још огорченијим: *Зашто ми се ово догађа*, а тврдње његових пријатеља узалудним и празним.

Међутим, дубљу и много важнију поруку можемо извући из чињенице о Јововом верном и послушном животу. Запазите колико је живот који је водио у прошлости био тесно повезан са тим како се поставио према трагедијама које су се на њега касније обрушиле. Јов није случајно, срећом или чистом снагом воље одбио да »прокуне Бога и умре«. (О Јову 2,9) Не, све те године верности и послушности Богу пружиле су му веру и карактер који су га оспособили да се узда у Господа, без обзира на околности.

Прочитајте текст из Јеванђеља по Матеју 7,22-27. Како се у овим стиховима открива Јовова верност?

Кључ Јовове велике победе проналазимо у »мањим« победама које је раније извојевао (види: Лука 16,10). Његово верно држање онога што је исправно, његова неспремност да чини нагодбе, учинили су Јова таквим какав је био. Оно што запажамо у Јововом животу јесте пример који Јаковљева посланица наводи о улози дела у животу вере: »Видиш ли да вјера поможе дјелима његовијем, и кроз дјела саврши се вјера?« (Јаков 2,22) Које је важно начело хришћанског живота откривено у овом тексту. У извештају о Јову видимо да је ово начело примењено на упечатљив начин. Јов је начињен од истог меса и костију као и сви ми; ипак, благодаћу Божјом и његовим истрајним напорима живео је животом верне послушности Богу.

Какве одлуке би требало да донесете да бисте као Јов верно живели?

МНОГОСТРУКА БОЖЈА МУДРОСТ

У ранијим текстовима у Књизи о Јову, Елифас Теманац рекао је Јову: »Је ли Свемогућему радост, ако си праведан? Или Му је добит, ако ходиш без мане?« (О Јову 22,3) Ово је веома иронично питање, с обзиром шта се догађало иза сцене, на Небу. Да, Богу је била радост што је Јов праведан и добит Му је што хода без мане. Ово је истина која се не односи само на Јова – исто важи за све оне који тврде да су Господњи следбеници.

Прочитајте текст из Јеванђеља по Матеју 5,16. Како нам ове речи помажу да одговоримо на питање које је Елифас упутио Јову?

Незаобилазно питање у Књизи о Јову било је да ли ће Јов остати веран. Сотона је тврдио да неће; Бог је рекао да хоће. Јовова верност је свакако ишла Богу у корист, нарочито у овој посебној борби са сотоном.

Овај извештај, међутим, представља микрокосмос већих питања. Прва анђеоска вест у једном делу каже »подајте Му славу«. (Откривење 14,7) Исус је у Јеванђељу по Матеју 5,16. објаснио да својим добрим делима можемо донети славу Богу. То је Јов чинио; то можемо и ми.

Прочитајте текст из Ефесцима посланице 3,10. Које је начело изражено у овом тексту откривено у Књизи о Јову, али у мањем обиму?

У овом тексту видимо, као и у Књизи о Јову, чињеницу да Бог ради у животу својих следбеника да би их променио према свом обличју, Себи на славу. »У човечанству треба да се обнови Божји лик. Божја част и Христова част повезана је са савршенством карактера Његовог народа.« (Елен Вајт, *Чезња векова*, стр. 671. оригинал) Јовов живот био је пример како се у човековом животу може остварити ово начело, иако је Јов живео пре неколико хиљада година. Божји народ у свако време има предност да живи на исти начин.

Шта у вашем животу доноси славу Богу? Шта вам одговор говори о вама лично, вашем животу, одређеним променама које морате да извршите?

Протестантска реформација повратила је велику истину о спасењу искључиво вером. Ова истина први пут је наговештена у Речи још у Едемском врту (види: 1. Мојсијева 3,15), а затим јој је дат потпунији израз у Аврамовом животу (види: 1. Мојсијева 15,6; Римљанима 4,3), пре него што је успешно откривена у Светом писму преко апостола Павла. Истина о спасењу вером увек је обухватала рад Светог Духа у животу верника, не као средство спасења, већ као његов израз. У Јововом животу и карактеру проналазимо сјајан пример како овај рад изгледа. Теолози понекад овај рад називају »посвећење«, што у суштини значи »светост«. Она је толико значајна у Светом писму да нам је речено да имамо »светињу са свима, без овога нико неће видјети Господа«. (Јеврејима 12,14) Основно значење посвећења је »издвојити за свету намену«. Ову идеју, на пример, запажамо када је Господ рекао свом заветном народу: »Будите свети, јер сам Ја свет, Господ Бог ваш.« (3. Мојсијева 19,2) Иако се реч и појам јављају на различите начине и у Старом и у Новом завету, односи се на оно што Бог чини у нама. Може се схватити као морални раст у доброту и према доброту. То је »прогресивни процес моралне промене силом Светога Духа у сарадњи са људском вољом«. (*Handbook of SDA Theology*, стр. 296) Иако ово дело само Бог може да оствари у нама, ми нисмо присиљени на посвећење ништа више него што смо присиљени на оправдање. Предајемо себе Господу, и исти Господ који нас оправдава вером, такође ће нас посветити, обликовати нас, као што је учинио са Јовом, по облицију Божјем, макар до оне мере коју је могуће достићи са ове стране вечности. Павле пише: »Дјечице моја, коју опет с муком рађам, докле Христово обличје не постане у вама.« (Галатима 4,19) Елен Вајт је записала: »Христос је наш Образац, савршен и свети Пример који треба да следимо. Никад нећемо бити једнаки том Обрасцу, али Га можемо опонашати и постићи одређену сличност у складу са својим способностима.« (*That I May Know Him*, стр. 265)

За разговор:

1. Какве одлуке можемо донети које ће утицати у којој ће мери Господ моћи да делује у нама? Ми знамо да само Бог може да промени срце, али морамо да сарађујемо. Како изгледа та сарадња? Како се испољава?
2. У Колошанима 2,6. је записано: »Како, дакле, примисте Христа Исуса Господа онако живите у Њему.« Како нам ове речи помажу да схватимо шта значи живети у вери и послушности?
3. Како као Црква, не само као појединци, можемо да донесемо славу Господу пред људима и пред анђелима?

ЈОВОВЕ ПОУКЕ

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Коринћанима 5,7; О Јову 1-2,8; Матеј 4,10; Матеј 13,39; Јован 8,1-11; Јеврејима 11,10; Јеврејима 4,15.

Текст за памћење: »Гле, блаженим називамо оне који претрпљеше. Трпљење Јовово чусте, и посљедак Господњи видјесте: Јер је Господ милостив и смилује се.« (Јаков 5,11)

Стигли смо до краја проучавања Књиге о Јову. Иако смо се у књизи дотакли многих тема, морамо признати да је остало још много оних које нисмо споменули, и још много тога што бисмо могли научити. Наравно, као и у световном животу, све што учимо и откривамо води према даљем учењу и откривању. Ако је тако са атомима, звездама, медузама и математичким једначинама, колико је више са Божјом речју?

»Ми немамо никакав разлог да сумњамо у Божју реч зато што не можемо разумети тајне Његовог провиђења. У свету природе стално смо окружени чудима која превазилазе нашу моћ схватања. Зар онда треба да се чудимо што у духовном свету налазимо тајне које не можемо докучити? Тешкоћу ствара слабост и скупченост људског ума.« (Елен Вајт, *Васпитање*, стр. 170. оригинал)

Да, тајне остају, нарочито у књизи попут Књиге о Јову, у којој су постављена многа од најтежих животних питања. Ипак, осврнућемо се на неке поуке које можемо издвојити из овог извештаја, које нам могу помоћи, као и Јову, да будемо верни Господу у свету у коме владају невоље.

Прочитајте текстове из 2. Коринћанима 5,7. и 4,18. Које кључне истине су откривене у овим текстовима? Како нам ове истине могу помоћи, док настојимо да будемо верни Господњи следбеници?

Непосредан оквир 2. Коринћанима 4,18. је есхатолошки, јер говори о крају времена, када ћемо бити обучени у бесмртност, која је велико обећање које се још није испунило. То је обећање које треба да прихватимо вером, не очима, пошто се још није остварило.

Исто тако, Књига о Јову показује да је стварност много више од онога што видимо. Људима који живе у наше време ово не би требало да буде тешко да схвате, нарочито сада када је наука открила да постоје невидљиве силе свуда око нас.

Један проповедник стајао је пред црквом у великом граду. Замолио је вернике да буду тихи. Неколико тренутака владала је мукла тишина. Затим је узео радио, укључио га и почео да мења станице. Различити звуци разлегали су се из радија.

»Да вас нешто питам«, замолио је проповедник. »Одакле долазе ови звуци? Да ли настају у самом радију?« Не, ови звуци су у ваздуху свуда око нас, у виду радио-таласа, таласа који су стварни као и мој глас. Међутим, ми немамо приступ њима. То што не можемо да их видимо, осетимо или чујемо, не значи да не постоје, зар не?

Шта још постоји око нас што не видимо? Какве духовне поуке можемо извући из чињенице да ове невидљиве силе не само да постоје, већ и утичу на наш живот?

Као што смо видели у Књизи о Јову, нико од споменутих људи није у потпуности схватио шта се догађа. Веровали су у Бога, имали одређено знање о Њему, Његовом карактеру и стваралачкој сили. Али изван пуких чињеница о стварности које су могли да виде – на пример, Јовове несреће – нису ни слутили шта се догађало иза сцене. Зар нисмо на исти начин понекад слепи за невидљиве стварности које су око нас? Књига о Јову нас учи да треба да живимо вером, схватајући своју слабост и чињеницу да заиста мало видимо и знамо.

Једно од најтежих питања које ставља изазов пред људско мишљење тиче се зла. Иако неки филозофи, чак и религиозни људи, поричу постојање зла или сматрају да не би требало да користимо тај израз, већина људи се не би са тим сложила. Зло је стварно; оно је део овога света. Иако можемо расправљати о томе шта јесте и шта није зло, већина га препозна када га доживи.

Зло се понекад дели у две широке групе: природно и морално. Природно зло се одређује као зло које произлази из природних катастрофа, када земљотреси, поплаве или болести изазову патњу. Морално зло је последица намерних поступака људских бића, као што су убиство или пљачка.

Различите теорије, старе и савремене, покушавају да одговоре како је настало зло. Као адвентистички хришћани, верујемо да Библија учи да зло потиче од палог створеног бића, сотоне. Општеприхваћена култура, подупрta материјалистичким и филозофским нагађањима, оповргава идеју о постојању сотоне. Међутим, то можемо да учинимо једино одбацивањем јасног сведочанства Светог писма, које описује сотону као стварно биће које настоји да што је више науди људима.

Ова истина посебно је откривена у Књизи о Јову.

Прочитајте текстове из Књиге о Јову 1,1. и 2,8. Како нам ова два поглавља помажу да схватимо сотонину улогу у злу које преовладава у свету?

У Јововом случају, сотона је непосредно одговоран за зло, и морално и природно, које је погодило овог човека. Међутим, то не мора неопходно да значи да је сваки пример зла или патње непосредно повезан са демонским деловањем. Чињеница је, као што видимо у примеру осталих личности у Књизи о Јову, да ми једноставно не знамо све разлоге страшних догађаја. У ствари, име »сотона« никада није ни споменуто у разговорима који су се водили око Јовове несреће. Говорници су кривили Бога, кривили су Јова, али никада сотону. Ипак, Књига о Јову треба да нам покаже ко је на крају одговоран за зло на Земљи.

Шта следећи текстови говоре о сотонином постојању? Откривење 12,12; Матеј 4,10; Матеј 13,39; Лука 8,12; Лука 13,16; Лука 22,3.31; Дела 5,3; 1. Петрова 5,8. Што је још важније, какве примере сотониног утицаја у свом животу можете навести? Како се можете заштитити од њега?

У Књизи о Јову, три (затим и четири) човека дошла су да разговарају са Јовом из добрих побуда. Чули су шта му се догодило, па су дошли »да га пожале и потјеше«. (О Јову 2,11) Међутим, када је Јов први пут проговорио, јадикујући због несрећа које је доживео, очигледно су сматрали да је много важније да поставе Јова на место које му припада и исправе његова теолошка учења, него да охрабре и подигну дух свог напаћеног пријатеља.

Стално изнова су све погрешно схватили. Али претпоставимо да су све добро схватили? Претпоставимо да се све то догодило Јову зато што је заслужио? Можда су у теолошком смислу били у праву, али шта с тим? Да ли је Јову било потребно исправно теолошко учење? Или нешто друго?

Прочитајте текст из Јеванђеља по Јовану 8,1-11. Шта је Исус овде открио што је овим људима у великој мери недостајало?

У овом извештају постоји велика разлика између жене ухваћене у прељуби и њених тужитеља с једне стране и Јова и његових тужитеља с друге. Жена је била крива. Иако је можда њена кривица за грех била мања од кривице оних који су је оптуживали, она се никада није доводила у питање, без обзира на олакшавајуће околности. За разлику од ње, Јов није био крив, макар не у оном смислу како су тврдили његови тужитељи. Али, чак и да је био крив као и ова жена, Јову је било потребно од ових људи што је и жени било потребно, што је потребно свим људима који пате: благодат и опраштање.

»У чину опраштања овој жени и храбрењу да живи бољим животом, Исусов карактер одсјајује лепотом савршене правде. Иако не прикрива грех, нити смањује осећање кривице, Он ипак не жели да осуди, већ да спасе. Свет је за ову заблуделу жену имао само подсмех и презир, али Исус је изговорио речи утехе и наде.« (Елен Вајт, *Чежња векова*, стр. 462. оригинал)

Оно чему Књига о Јову треба да нас научи јесте да другима треба да дамо оно што бисмо ми желели да смо на њиховом месту. Сигурно је да постоји време и место за укор и сучељавање мишљења, али пре него што помислимо да преузмемо ту улогу, треба понизно и кротко да се сетимо да смо и сами грешници.

Како можемо показати више саосећања према онима који пате, чак и ако пате због својих погрешних одлука и поступака?

ВИШЕ ОД ТРЊА И КОРОВА

Као што сви знамо, а неки знају веома добро, живот је тежак. Још у Едемском врту, после пада, када је Господ објавио нашим прародитељима неке од последица њиховог пада, дати су нам наговештаји колико ће бити тешко (види: 1. Мојсијева 3,16-24). Ово су били само наговештаји. Уосталом, да су једини изазови са којима се суочавамо у животу »трње и коров«, људски живот био би коренито другачији него што је данас.

Када погледамо око себе, шта видимо осим патње, болести, сиромаштва, рата, злочина, утучености, загађења и неправде? Антички историчар Херодот писао је о култури у којој људи жале – да, жале када се дете роди, зато што знају са каквом ће се неизбежном тугом и патњом суочити када достигне одрасло доба. Изгледа превише суморно, али ко може да оповргне овакво размишљање?

У Књизи о Јову налазимо поруку о људском стању. Као што смо видели, Јова можемо сматрати симболом целог човечанства, по томе што сви патимо – често на непоштен начин који не одговара гресима које смо неизбежно починили. То није поштено према Јову нити је поштено према нама.

Па ипак, све што Књига о Јову може да нам каже у вези са овим јесте да је Бог ту, да Бог зна, и да Бог обећава да није све узалуд.

Световни писци, атеистички писци, боре се са питањем бесмислености живота који се завршава вечном смрћу. Непрестано се боре да дођу до одговора, али га још увек нису пронашли, зато што овај живот, сам по себи, ништа не нуди. Постоји атеистичка филозофија под називом нихилизам, чији назив потиче од латинске речи *нихил* која значи »ништа«. Нихилизам учи да наш свет и наш живот у свету не значи ништа.

Књига о Јову, међутим, указује на трансценденталну стварност која превазилази *нихил* којим нам наш смртни живот прети. Она нас усмерава Богу и Царству које нам пружа наду. Говори нам да се ништа не догађа у вакууму, већ да постоји Бог који познаје све догађаје, Бог који обећава да ће једнога дана све поставити на право место. На каква год значајна питања да Књига о Јову не даје одговор, не оставља нам у рукама само прах нашег живота (види: 1. Мојсијева 3,19; О Јову 2,8). Уместо тога, оставља нас са надом над надама, надом о нечему што превазилази оно што је представљено нашим чулима.

Који библијски текстови јасно кажу да имамо велику наду која превазилази све што овај свет нуди? (Види: Јеврејима 11,10; Откривење 21,2)

Проучаваоци Библије вековима се труде да пронађу упоредне црте између извештаја о Јову и извештаја о Исусу. Иако Јов није у потпуности »тип« Исуса (као што су животиње биле у жртвеном систему), нека подударана ипак постоје. У њима можемо пронаћи још једну поуку из Књиге о Јову: колико наше спасење кошта Господа.

Упоредите следеће текстове: О Јову 1,1. са 1. Јовановом 2,1, Јаковом 5,6. и Делима 3,14. Какве упоредне црте овде постоје?

Прочитајте текст из Јеванђеља по Матеју 4,1-11. Каква подударана постоје између Јова и Исуса?

Прочитајте текстове из Јеванђеља по Матеју 26,61; Луки 11,15.16. и Јовану 18,30. Како се ови текстови подударају са Јововим искуством?

Упоредите текст из Књиге о Јову 1,22. са Јеврејима посланицом 4,15. Какве паралеле овде постоје?

Ови текстови откривају занимљиве паралеле између Јововог и Исусовог искуства. Јов, наравно, није био безгрешан, као Исус; ипак, био је веран и праведан човек чији је живот донео славу Оцу. Јов је жестоко био кушан од стране сотоне, као и Исус. У целој Књизи о Јову, Јов је био лажно оптуживан; Исус се, такође, суочио са лажним оптужбама.

Конечно, и можда најважније, упркос свему што се догодило, Јов је остао веран Господу. Исус је такође остао веран, што има већи значај за нас. Упркос свему што му се догодило, Исус је живео безгрешним животом, животом који је савршено утеловио Божји карактер. Исус је био »обличје бића Његова«. (Јеврејима 1,3) Дакле, само је Он поседовао правду потребну за спасење, »а правда Божија вјером Исуса Христа у све и на све који вјерују; јер нема разлике«. (Римљанима 3,22)

Ма колико Јовова патња и његова верност били велики усред патње, били су мали и несавршен одраз онога са чим ће се Исус, његов Искушитељ, суочити у Јовову и нашу корист, када ће заиста доћи и »на посљедак стати над прахом«. (О Јову 19,25)

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Књига о Јову је вековима одушевљавала, просветљивала и стављала изазов пред читаоце у јудаизму, хришћанству, чак и исламу (који има свој облик библијског извештаја). Кажемо да је стављала изазов зато што, као што смо видели, књига сама по себи оставља многа питања без одговора. С једне стране, то не би требало да нас изненади. Уосталом, од 1. Мојсијеве до Откривења, која библијска књига не остаља одређена питања без одговора? Чак узета и као целина, Библија не одговара на свако питање које поставља. Ако су теме које обухвата, пад човечанства и план спасења, теме које ћемо проучавати кроз сву вечност (види: Велика борба, стр. 678.оригинал), како онда може једна њена књига, чак и надахнута од Господа (2. Тимотију 3,16), одговорити на сва питања?

Књига о Јову не стоји сама. Она је део много шире слике откривене у Божјој речи. Као део великог духовног и теолошког мозаика, даје нам снажну поруку, поруку са свеопштим позивом, макар за Божје следбенике. А та порука гласи: верност усред невоља. Јов је живи пример Исусових речи: »Али који претрпи до краја благо њему.« (Матеј 24,13) Који се Исусов верник, који тежи да чини што је право, није понекад суочио са необјашњивим злом? Који се Исусов верник, који тежи да буде веран и који тражи утеху, није суочио са оптужбама? Па ипак, Књига о Јову гради нам пример особе, која сучена са свим овим недаћама, и још и тежим, задржава своју веру и поштење. Пошто се вером и благодаћу уздамо у Онога који је умро на крсту за Јова, и за нас, порука за нас гласи: »Иди, и ти чини тако.« (Лука 10,37)

За разговор:

- 1. Ставите себе у положај Јеврејина који је познавао Књигу о Јову и живео пре Исусовог доласка. Шта мислите каква питања је ова особа можда постављала која ми данас, који живимо после Исусовог времена, не постављамо? Односно, како нам извештај о Исусу и оно што је Он учинио за нас, помаже да боље схватимо Књигу о Јову?**
- 2. Када будете имали прилику да сретнете Јова, које питање бисте му прво поставили, и зашто?**
- 3. Којим још питањима се бави Књига о Јову која нисмо споменули у овом тромесечју?**
- 4. Какву главну духовну идеју сте добили из овог проучавања Књиге о Јову? Образложите свој одговор у разреду?**

ОКТОБАР ОД ВАСКРСЕЊА И ДАЉЕ

Христовом смрћу завршена је служба у Храму

1. С Матеј 27,51. Христовом смрћу завршена је служба у Храму

Увек постоји светлост усред таме

2. Н Матеј 27,58-60. Људи треба да стоје храбро за Христа
3. П Матеј 28,2. Увек постоји светлост усред таме
4. У Лука 24,6.7. »Устаде Господ!«
5. С Матеј 28,4. Сведочење стражара који су чували гроб
6. Ч Матеј 27,52.53. »Првина« победе над смрћу
7. П Откривење 3,21. Исус ће нам дати силу да победимо
8. С Псалам 24,7. Питање Божје врховне власти је решено

Божји закон је одбрањен

9. Н Јован 3,16. »Гријех је безакоње...«
10. П Јован 19,30. Велика борба погађа сав створени свет
11. У Псалам 119,34. Божји закон је одбрањен
12. С 1. Петрова 2,24. Божји Син је понео ране уместо нас
13. Ч Псалам 24,9. Свечани дочек Христа на Небу
14. П Лука 24,49. Обећање божанске силе
15. С Лука 24,13.14. Два ученика – од очајања до наде

Свети Дух као Утешитељ

16. Н Лука 24,27. Ученици упознају Христов идентитет
17. П Лука 24,30.31. Исус се открива ученицима
18. У Лука 24,35.36. »Заиста устаде Господ!«
19. С Лука 24,45. Исус »отвара ум« својим следбеницима
20. Ч Јован 15,26. Свети Дух као Утешитељ
21. П Дела 1,8. Обећање Светог Духа: »Примићете силу!«
22. С Дела 2,17. Сила која је уздрмала свет

Опасно је одбијати позиве на покајање

23. Н Дела 4,1-3. Противљење верских вођа
24. П Дела 5,29. »Већма се треба Богу покоравати...«
25. У Дела 5,39. Опасно је одбијати позиве на покајање
26. С Јаков 5,7. Свети Дух ће у наше време поново доћи
27. Ч Дела 7,57.58. Стефан, први хришћански мученик
28. П Дела 8,27-29. Јеванђелиста Филип
29. С Дела 9,4.5. Савле постаје Павле, апостол незнабожаца

Он неће одустати

30. Н 1. Тимотију 4,12. Тимотије, угледни младић
31. П Откривење 1,1. Јован, љубљени ученик, писац Откривења

НОВЕМБАР

БУДУЋНОСТ ПРИКАЗАНА У КЊИЗИ ОТКРИВЕЊА

Божја порука Његовом народу

1. У Откривење 2,10.	Божја порука Његовом народу
2. С Откривење 1,3.	Откривење – књига за проучавање
3. Ч Откривење 1,9.	Исусово сведочанство и Божја вечна љубав
4. П Откривење 5,5.6.	Описан је Христов рад на нашем откупљењу
5. С Лука 21,25.26.	Гледање у будућност

Бити веран до смрти

6. Н Матеј 7,14.	Одговорни смо за дагу светлост
7. П Јован 3,19.	Опасна равнодушност према светлости
8. У Јеврејима 11,36.	Прогонство у првим вековима
9. С Откривење 2,20.	Сотонини следбеници кваре рану Цркву
10. Ч Матеј 25,1.2.	Две групе међу Христовим следбеницима
11. П 2. Тимотију 3,12.	Они ће прогонити и вас
12. С Откривење 1,19.	Начела реформације треба и данас држати

Бог открива своје тајне

13. Н Псалам 19,13.	Учити разлику између вере и дрскости
14. П Псалам 91,4.	Бити веран до смрти
15. У Псалам 121,1.2.	Исусови следбеници и одлучујућа борба
16. С Данило 2,28.	Бог открива своје тајне
17. Ч 1. Солуњанима 5,5.	Бог нас позива да будемо деца видела
18. П Дела 19,36.	Ништа не чините исхитрено
19. С Приче 13,10.	Избегавајте надметање, подржавајте слогу

Добри и зли анђели су увек присутни

20. Н Јован 7,17.	Треба да познајемо и примењујемо истину
21. П Јован 5,39.	Људе треба учити да претражују Писмо
22. У Ефесцима 6,12.	Добри и зли анђели су увек присутни
23. С Данило 10,14.	Упоредно проучавање Данила и Откривења
24. Ч Данило 12,4.	Књига пророка Данила је отпечаћена
25. П Римљанима 8,35.	Почетак подсмевању адвентистима
26. С 2. Коринћанима 4,8.9.	Сведочење Виљема Милера

Држите се истине утеловљене у Исусу

27. Н Откривење 14,6.7.	Три анђеоске поруке – позив ка Божјој речи
28. П Исaiја 58,12.	Божјем закону није потребна измена
29. У Откривење 10,2.	Анђео објављује последњу Божју поруку
30. С Откривење 10,10.11.	Држите се истине утеловљене у Исусу

ДЕЦЕМБАР ПОСЛЕДЊИ ДАНИ

Истражујте Писмо и потврдите истину

1. Ч 2. Тимотију 2,15. Истражујте Писмо и потврдите истину
2. П Матеј 24,36. Не треба одређивати Други Христов долазак
3. С Откривење 10,5,6. »Времена већ неће бити«

Ко су Божји драгуљи?

4. Н Титу 2,14,15. Позвани смо да се одвојимо од света
5. П Матеј 24,42-44. Сваког дана живимо тако као да је последњи
6. У Исаија 21,12. Није време за нагодбу
7. С Матеј 25,32,33. Неки ће прихватити побуну пре него послушност
8. Ч Малахија 3,17. Ко су Божји драгуљи?
9. П Исаија 58,1. Наш посао је објављивање три анђеоске поруке
10. С Језекиљ 36,26. »И даћу вам ново срце«

Станимо на Христову страну

11. Н Матеј 5,14. Божји народ не треба да се крије
12. П Матеј 24,3. »Кад ће то бити?«
13. У Римљанима 8,18. Ми смо Христови војници
14. С Језекиљ 20,19,20. Субота је Божји печат
15. Ч Ефесцима 6,10. Ко верује у истину јачаће у Господу
16. П 1. Петрова 1,12. Прошлост и наше време у Библији
17. С Матеј 24,13,14. Упутите последњу поруку упозорења свету

Разликовање истине од заблуде

18. Н Данило 12,10. Стаза послушности је пут ка светости
19. П Матеј 11,28,29. Станимо на Христову страну
20. У 1. Коринћанима 3,9. Ми смо Божји сарадници
21. С Матеј 15,9. Наша порука се никад неће променити
22. Ч 2. Петрова 1,16. Будите пажљиви према »новој светлости«
23. П Матеј 7,21. И веровати и творити Очево вољу
24. С 1. Солуњанима 1,5. Разликовање истине од заблуде

Истинита религија

25. Н О Јестири 3,13. Смртна пресуда Божјем народу
26. П 2. Петрова 1,20,21. Откривења потичу од Исуса Христа
27. У Исаија 26,7. Бог ће одговорити на молитве
28. С Јеврејима 2,10. Христос куца на врата срца...
29. Ч 4. Мојсијева 13,33. Налазимо се на граници Обећане земље
30. П Јован 14,26. Истинита религија
31. С Откривење 21,4. Бог је љубав

ЧИТАЊЕ БИБЛИЈЕ РЕДОМ

Октобар		Новембар		Децембар	
1. Амос	1-3	1. Лука	7-8	1. 1. Коринћанима	10-12
2. “	4-6	2. “	9-11	2. “	13-16
3. “	7-9	3. “	12-14	3. 2. Коринћанима	1-5
4. Авдија и Јона	1-4	4. “	15-17	4. “	6-9
5. Михеј	1-4	5. “	18-20	5. “	10-13
6. “	5-7	6. “	21-22	6. Галатима	1-3
7. Наум	1-3	7. “	23-24	7. “	4-6
8. Авакум	1-3	8. Јован	1-3	8. Ефесцима	1-6
9. Софонија	1-3	9. “	4-6	9. Филибљанима	1-4
10. Агеј	1-2	10. “	7-9	10. Колошанима	1-4
11. Захарија	1-3	11. “	10-12	11. 1. Солуњанима	1-5
12. “	4-6	12. “	13-15	12. 2. Солуњанима	1-3
13. “	7-10	13. “	16-18	13. 1. Тимотију	1-6
14. “	11-14	14. “	19-21	14. 2. Тимотију	1-4
15. Малахија	1-4	15. Дела	1-3	15. Титу и Филимону	1-3
16. Мареј	1-5	16. “	4-6	16. Јеврејима	1-5
17. “	6-8	17. “	7-9	17. “	6-9
18. “	9-11	18. “	10-12	18. “	10-13
19. “	12-13	19. “	13-15	19. Јаков	1-5
20. “	14-15	20. “	16-18	20. 1. Петрова	1-5
21. “	16-17	21. “	19-23	21. 2. Петрова	1-3
22. “	18-20	22. “	24-26	22. 1. Јованова	1-3
23. “	21-25	23. “	27-28	23. “	4-5
24. “	26-28	24. Римљанима	1-3	24. 2. и 3. Јованова	
25. Марко	1-3	25. “	4-6	25. Јудина посланица	
26. “	4-6	26. “	7-9	26. Откривење	1-4
27. “	7-9	27. “	10-12	27. “	5-9
28. “	10-13	28. “	13-16	28. “	10-13
29. “	14-16	29. 1. Коринћанима	1-5	29. “	14-16
30. Лука	1-3	30. “	6-9	30. “	17-19
31. “	4-6			31. “	20-22

ВЕЧЕРЊЕ БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПОРОДИЦИ

Октобар	Новембар	Децембар
1. Псалам 79.	1. Псалам 105,1-15.	1. Псалам 121.
2. Псалам 80.	2. Псалам 105,16-31.	2. Псалам 122.
3. Псалам 81.	3. Псалам 105,32-45.	3. Псалам 123.
4. Псалам 82.	4. Псалам 106,1-16.	4. Псалам 124.
5. Псалам 83.	5. Псалам 106,17-32.	5. Псалам 125.
6. Псалам 84.	6. Псалам 106,33-48.	6. Псалам 126.
7. Псалам 85.	7. Псалам 107,1-21.	7. Псалам 127.
8. Псалам 86.	8. Псалам 107,22-43.	8. Псалам 128.
9. Псалам 87.	9. Псалам 108.	9. Псалам 129.
10. Псалам 88	10. Псалам 109,1-16.	10. Псалам 130.
11. Псалам 89,1-13.	11. Псалам 109,17-31.	11. Псалам 131.
12. Псалам 89,14-26.	12. Псалам 110.	12. Псалам 132.
13. Псалам 89,27-39.	13. Псалам 111.	13. Псалам 133.
14. Псалам 89,40-52.	14. Псалам 112.	14. Псалам 134.
15. Псалам 90.	15. Псалам 113.	15. Псалам 135.
16. Псалам 91.	16. Псалам 114.	16. Псалам 136,1-14.
17. Псалам 92.	17. Псалам 115.	17. Псалам 136,15-26.
18. Псалам 93.	18. Псалам 116.	18. Псалам 137.
19. Псалам 94.	19. Псалам 117.	19. Псалам 138.
20. Псалам 95.	20. Псалам 118,1-14.	20. Псалам 139.
21. Псалам 96.	21. Псалам 118,15-29.	21. Псалам 140.
22. Псалам 97.	22. Псалам 119,1-14.	22. Псалам 141.
23. Псалам 98.	23. Псалам 119,15-29.	23. Псалам 142.
24. Псалам 99.	24. Псалам 119,30-43.	24. Псалам 143.
25. Псалам 100.	25. Псалам 119,44-56.	25. Псалам 144.
26. Псалам 101.	26. Псалам 119,57-90.	26. Псалам 145.
27. Псалам 102,1-14.	27. Псалам 119,91-117.	27. Псалам 146.
28. Псалам 102,15-28.	28. Псалам 119,118-143.	28. Псалам 147.
29. Псалам 103.	29. Псалам 119,144-176.	29. Псалам 148.
30. Псалам 104,1-18.	30. Псалам 120.	30. Псалам 149.
31. Псалам 104,19-35.		31. Псалам 150.

Предлажемо верницима да ове текстове читају у току вечерњег богослужења у својој породици.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ОКТОБРУ 2016. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	7.	14.	21.	28.
Кладово, Неготин	17:59	17:47	17:35	17:24
Вршац , Бор, Зајечар, Књажевац, Пирот	18:01	17:49	17:37	17:26
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Пожаревац, Ниш	18:03	17:51	17:39	17:28
Суботица , Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево , Ковин, Смедерево , Смедеревска Паланка, Јагодина, Параћин, Крушевац , Лесковац, Врање , Радовиш, Струмица	18:05	17:53	17:41	17:30
Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Београд , Аранђеловац, Крагујевац , Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	18:07	17:55	17:43	17:32
Сомбор , Бачка Паланка, Сремска Митровица, Богатић, Шабац , Ваљево, Чачак, Краљево, Косовска Митровица, Приштина , Скопље , Велес	18:09	17:57	17:45	17:34
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина , Лозница, Ужице, Нови Пазар, Призрен, Тетово, Прилеп	18:11	17:59	17:47	17:36
Тузла, Беране, Пећ, Ђаковица, Битољ	18:13	18:01	17:49	17:38
Вировитица, Подравска Слатина, Славонска Пожега, Славонски Брод, Дервента , Добој, Пљевља, Колашин	18:15	18:03	17:51	17:40
Мурска Субота, Чаковец, Вараждин , Копривница, Бјеловар, Дарувар, Босанска Градишка, Нова Градишка, Зеница, Сарајево , Фоча, Подгорица	18:17	18:05	17:53	17:42
Марибор , Ормож, Птуј , Бања Лука , Билећа, Бар, Улцињ	18:19	18:07	17:55	17:44
Словењ Градец, Целје , Крапина, Загреб , Сисак, Приједор, Јајце, Мостар , Требиње, Дубровник , Зеленика	18:21	18:09	17:57	17:46
Дравоград, Межице, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Карловац, Дрвар, Ливно, Метковић, Пељешац, Мљет	18:23	18:11	17:59	17:48
Крањ, Љубљана , Слуњ, Бихаћ, Книн, Сплит , Брач, Хвар, Корчула	18:25	18:13	18:01	17:50
Крањска Гора, Јесенице, Постојна, Цриквеница, Госпић , Шибеник, Биоград на мору	18:27	18:15	18:03	17:52
Горица, Ријека , Крк, Црес, Раб, Задар, Паг, Дуги Оток, Вис	18:29	18:17	18:05	17:54
Копер, Лошињ	18:31	18:19	18:07	17:56
Ровињ, Пула	18:33	18:21	18:09	17:58

Зимско рачунање времена почиње 30. октобра 2016. године.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У НОВЕМБРУ 2016. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	4.	11.	18.	25.
Кладово, Неготин	16:14	16:06	15:59	15:54
Вршац , Бор, Зајечар, Књажевац, Пирот	16:16	16:08	16:01	15:56
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Пожаревац, Ниш	16:18	16:10	16:03	15:58
Суботица , Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево , Ковин, Смедерево , Смедеревска Паланка, Јагодина, Параћин, Крушевац , Лесковац, Врање , Радовиш, Струмица	16:20	16:12	16:05	16:00
Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Београд , Аранђеловац, Крагујевац , Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	16:22	16:14	16:07	16:02
Сомбор , Бачка Паланка, Сремска Митровица, Богатић, Шабац , Ваљево, Чачак, Краљево, Косовска Митровица, Приштина , Скопље , Велес	16:24	16:16	16:09	16:04
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина , Лозница, Ужице, Нови Пазар, Призрен, Тетово, Прилеп	16:26	16:18	16:11	16:06
Тузла, Беране, Пећ, Ђаковица, Битољ	16:28	16:20	16:13	16:08
Вировитица, Подравска Слатина, Славонска Пожега, Славонски Брод, Дервента , Добој, Пљевља, Колашин	16:30	16:22	16:15	16:10
Мурска Сбота, Чаковец, Вараждин , Копривница, Бјеловар, Дарувар, Босанска Градишка, Нова Градишка, Зеница, Сарајево , Фоча, Подгорица	16:32	16:24	16:17	16:12
Марибор , Ормож, Птуј , Бања Лука , Билећа, Бар, Улцињ	16:34	16:26	16:19	16:14
Словењ Градец, Цеље , Крапина, Загреб , Сисак, Приједор, Јајце, Мостар , Требиње, Дубровник , Зеленика	16:36	16:28	16:21	16:16
Дравоград, Межице, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Карловац, Дрвар, Ливно, Метковић, Пењешац, Мљет	16:38	16:30	16:23	16:18
Крањ, Љубљана , Слуњ, Бихаћ, Книн, Сплит , Брач, Хвар, Корчула	16:40	16:32	16:25	16:20
Крањска Гора, Јесенице, Постојна, Цриквеница, Госпић , Шибеник, Биоград на мору	16:42	16:34	16:27	16:22
Горица, Ријека , Крк, Црес, Раб, Задар, Паг, Дуги Оток, Вис	16:44	16:36	16:29	16:24
Копер, Лошињ	16:46	16:38	16:31	16:26
Ровињ, Пула	16:48	16:40	16:33	16:28

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ДЕЦЕМБРУ 2016. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	2.	9.	16.	23.	30.
Кладово, Неготин	15:50	15:49	15:50	15:53	15:58
Вршац , Бор, Зајечар, Књажевац, Пирот	15:52	15:51	15:52	15:55	16:00
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Пожаревац, Ниш	15:54	15:53	15:54	15:57	16:02
Суботица , Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево , Ковин, Смедерево , Смедеревска Паланка, Јагодина, Параћин, Крушевац , Лесковац, Врање , Радовиш, Струмица	15:56	15:55	15:56	15:59	16:04
Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Београд , Аранђеловац, Крагујевац , Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	15:58	15:57	15:58	16:01	16:06
Сомбор , Бачка Паланка, Сремска Митровица, Богатић, Шабац , Ваљево, Чачак, Краљево, Косовска Митровица, Приштина , Скопље , Велес	16:00	15:59	16:00	16:03	16:08
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина , Лозница, Ужице, Нови Пазар, Призрен, Тетово, Прилеп	16:02	16:01	16:02	16:05	16:10
Тузла, Беране, Пећ, Ђаковица, Битољ	16:04	16:03	16:04	16:07	16:12
Вировитица, Подравска Слатина, Славонска Пожега, Славонски Брод, Дервента , Добој, Пљевља, Колашин	16:06	16:05	16:06	16:09	16:14
Мурска Сوبота, Чаковец, Вараждин , Копривница, Бјеловар, Дарувар, Босанска Градишка, Нова Градишка, Зеница, Сарајево , Фоча, Подгорица	16:08	16:07	16:08	16:11	16:16
Марибор , Ормож, Птуј , Бања Лука , Билећа, Бар, Улцињ	16:10	16:09	16:10	16:13	16:18
Словењ Градец, Цеље , Крапина, Загреб , Сисак, Приједор, Јајце, Мостар , Требиње, Дубровник , Зеленика	16:12	16:11	16:12	16:15	16:20
Дравград, Межице, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Карловац, Дрвар, Ливно, Метковић, Пељешац, Мљет	16:14	16:13	16:14	16:17	16:22
Крањ, Љубљана , Слуњ, Бихаћ, Книн, Сплит , Брач, Хвар, Корчула	16:16	16:15	16:16	16:19	16:24
Крањска Гора, Јесенице, Постојна, Цриквеница, Госпић , Шибеник, Биоград на мору	16:18	16:17	16:18	16:21	16:26
Горица, Ријека , Крк, Црес, Раб, Задар, Паг, Дуги Оток, Вис	16:20	16:19	16:20	16:23	16:28
Копер, Лошињ	16:22	16:21	16:22	16:25	16:30
Ровињ, Пула	16:24	16:23	16:24	16:27	16:32

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена

БЕЛЕШКЕ:

A series of 25 horizontal dotted lines for writing notes.

БЕЛЕШКЕ:

A series of 20 horizontal dotted lines for writing notes.

БЕЛЕШКЕ:

A series of 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ИНТЕРЕВРОПСКА ДИВИЗИЈА

